KONYA İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

Bu araştırma,

KONYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Medrese Mh. Çampınar Sk. No:8
Selçuklu/KONYA

İŞKUR 444 75 87
Telefon: (332) 236 08 28
Faks: (332) 233 28 94
www.iskur.gov.tr
konyaiskur@iskur.gov.tr

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ii
TABLOLAR iii
GRAFİKLER iv
KISALTMALAR vi
VALİ SUNUŞU vii
YÖNETİCİ ÖZETİ viii
GİRİŞ 1
1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR 3
1.1 Ekonomik Veriler 3
1.2 Nüfus Göstergeleri 8
1.3 Eğitim Göstergeleri 12
2. KONYA İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI 16
2.1 İşgücüne Katılım 16
2.2 İstihdam 20
2.3 Kayıtdışı İstihdam 26
2.4 İşsizlik 29
2.5 İşgücü Piyasasında Kadınlar 32
2.6 İşgücü Piyasasında Gençler 35
2.7 İŞKUR'da Kayıtlı İşgücü Göstergeleri 37
3. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 48
3.1 Amaç Ve Yöntem 48
3.2 İşyerleri ve Mevcut İstihdam 50
3.3 Açık İşler 57
3.4 Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 62
3.5 2012 Yılında İşe Giriş-Çıkışlar 67
3.6 Gelecek Dönem İstihdam Beklentisi 69
4. SONUÇ VE ÖNERİLER 73
EKLER 77
EK - 1: İl İPTA Bilgi Formu 77
EK - 2: Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 85

TABLOLAR

TABLO 1: ANA SEKTÖRLERE GÖRE GSKD YILLIK VE 2004-2008 ARTIŞ HIZLARI (%) 4
TABLO 2: KAMU YATIRIMLARINDA İLİN YERİ – TÜRKİYE GENELİ VE KONYA (2011)..... 5
TABLO 3: KURULAN, KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ 6
TABLO 4: TR52 EĞİTİM DURUMUNA GÖRE NÜFUS, İSTİHDAM VE İŞSİZLİK ORANLARI (%), 2011 16
TABLO 5: GENİŞ YAŞ GRUBU VE EĞİTİM DURUMUNA GÖRE SİVİL NÜFUS VE İŞGÜCÜ, TÜRKİYE VE TR52, 2011..... 17
TABLO 6: YILLAR İTİBARİYLE İSTİHDAM ORANLARI 20
TABLO 7: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011 20
TABLO 8: TR52 BÖLGESİNDE GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE KADINLARA AİT İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ (15+ YAŞ), 2011 33
TABLO 9: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011..... 34
TABLO 10: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ (%), 15-24 YAŞ GRUBU, TR52 BÖLGESİ, 2011..... 36
TABLO 11: BAŞVURU VE İŞE YERLEŞTİRME İSTATİSTİKLERİ, KONYA, 2011-2012..... 38
TABLO 12: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, TÜRKİYE VE KONYA İLİ, 2012 40
TABLO 13: EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, TÜRKİYE VE KONYA İLİ, 2012..... 41
TABLO 14: İŞGÜCÜ PİYASASI FAALİYETLERİ, KONYA, 2012..... 41
TABLO 15: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ, İŞE YERLEŞTİRME VE KAYITLI İŞSİZLER 42
TABLO 16: İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI, TÜRKİYE VE KONYA, 2012..... 43
TABLO 17: İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI, TÜRKİYE VE KONYA, 2012..... 44
TABLO 18: 2012 YILI İÇERİSİNDE KURSLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI, KONYA .. 45
TABLO 19: İSTİHDAM GARANTİLİ KURSLAR, KONYA, 2012 45
TABLO 20: HÜKÜMLÜ-ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012..... 46
TABLO 21: ENGELLİLERE YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012..... 46
TABLO 22: KENDİ İŞİNİ KURACAKLARA YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012..... 47
TABLO 23: İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012)..... 49
TABLO 24: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI, %, 2012..... 52
TABLO 25: SEKTÖRLER İTİBARİYLE CİNSİYET BAZINDA ÇALIŞANLARIN DAĞILIMI, %, 2012 54
TABLO 26: EN FAZLA ÇALIŞANI OLAN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, %, 2012 57
TABLO 27: KONYA İLİ İÇİN SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN VE AÇIK İŞ ORANLARININ DAĞILIMI, %, 2012..... 58
TABLO 28: AÇIK İŞ SAYILARININ VE AÇIK İŞ ORANLARININ ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, %, 2012..... 59
TABLO 29: EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, %, 2012 60
TABLO 30: ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI, %, 2012..... 63
TABLO 31: EN FAZLA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI..... 65
TABLO 32: 2012 YILINDA SEKTÖRLERDE MEYDANA GELEN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ, %, 2012..... 68
TABLO 33: 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE EN FAZLA NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ BEKLENEN MESLEKLER, %, 2012..... 70
TABLO 34: 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE EN FAZLA NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ BEKLENEN MESLEKLER, %, 2012..... 70
TABLO 35: KONYA İLİ İÇİN SEKTÖRLERE GÖRE YIL SONU VE HAZİRAN 2013 İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI (NİDO), (%) 71

GRAFİKLER

GRAFİK 1: GAYRİ SAFİ KATMA DEĞER ARTIŞ HIZI – KONYA-KARAMAN (TR52), % 3
GRAFİK 2: KONYA'NIN YILLAR İTİBARİYLE KAMU YATIRIMLARINDAN ALDIĞI PAY 6
GRAFİK 3: TR52 KONYA-KARAMAN BÖLGESİNDE SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, 2008 7
GRAFİK 4: KONYA NÜFUSU ŞEHİR-KÖY DAĞILIMI 9
GRAFİK 5: KONYA İL NÜFUSUNUN CİNSİYET DAĞILIMI 9
GRAFİK 6: KONYA İLİ NÜFUS VERİLERİ 2011 10
GRAFİK 7: ÇALIŞMA YAŞI VE CİNSİYETE GÖRE NÜFUS, KONYA, 2011,% 11
GRAFİK 8: YILLARA GÖRE NÜFUS DEĞİŞİM ORANI, TÜRKİYE VE KONYA (YÜZDE) , 1965-2011 12
GRAFİK 9: KONYA ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ NÜFUSUN(15-64 YAŞ) EĞİTİM DURUMU,YIL 13
GRAFİK 10: ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ (15-64 YAŞ) ERKEKLERİN EĞİTİM DURUMU, KONYA,YIL 14
GRAFİK 11: ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ (15-64 YAŞ) KADINLARIN EĞİTİM DURUMU, KONYA,YIL 14
GRAFİK 12: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%), TR52 17
GRAFİK 13: EĞİTİM VE CİNSİYETE GÖRE İSTİHDAMA KATILIM 18
GRAFİK 14: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞGÜCÜ DIŞINDA BULUNMA ORANI, TR52 BÖLGESİ (%) 19
GRAFİK 15: CİNSİYET VE YAŞA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011. 21
GRAFİK 16: YILLARA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ 22
GRAFİK 17: İŞTEKİ DURUMA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE İSTİHDAM EDİLENLER (BİN), TR52 BÖLGESİ, 2011 23
GRAFİK 18: İSTİHDAM EDİLENLERİN İŞTEKİ DURUMUNUN TARIM VE TARIM DIŞI OLARAK YÜZDE DAĞILIMI, TR52 BÖLGESİ VE TÜRKİYE 24
GRAFİK 19: MESLEK GRUBUNA GÖRE İSTİHDAM (%), TR52 BÖLGESİ VE TÜRKİYE, 2011 25
GRAFİK 20: İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE İSTİHDAM (TARIM DAHİL), TR52 BÖLGESİ, 2011 26
GRAFİK 21: İKTİSADİ FAALİYET VE KAYITLILIK DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI, TR52,%, (2011) 27
GRAFİK 22: EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE İSTİHDAMDA KAYITLILIK DURUMU, TR52 VE TÜRKİYE, (2011) 28
GRAFİK 23:İŞTEKİ DURUMA GÖRE KAYITDIŞI İSTİHDAM ORANI (%), TR52, 2011 28
GRAFİK 24: YAŞ VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIK DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM, TÜRKİYE VE TR52 BÖLGESİ, 2011,% 29
GRAFİK 25: YILLAR İTİBARİYLE İŞSİZLİK ORANLARI TÜRKİYE, TR52, AB-27, KONYA,2008-2011 30
GRAFİK26: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011 30
GRAFİK 27: EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011 31
GRAFİK 28: BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE İŞSİZLER (BİN), TR52 BÖLGESİ, 2011 32
GRAFİK 29: TR52 BÖLGESİNDE KADINLARA AİT İŞGÜCÜ PİYASASINA DAHİL OLMAMA NEDENLERİ (15+ YAŞ), 2011 33
GRAFİK 30: TARIM VE TARIM DIŞI SEKTÖRLERDE CİNSİYETE GÖRE KAYITDIŞI İSTİHDAM ORANI (%), TR52, 2011 34
GRAFİK 31: KADINLARIN EN FAZLA İCRA ETTİĞİ MESLEKLER, KONYA, 2012 35
GRAFİK 32: CİNSİYETE GÖRE 15-24 YAŞ ARASI GENÇ NÜFUSUN İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENLERİ,YIL 36

GRAFİK 33: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011 37
GRAFİK 34: KONYA VE TÜRKİYE'DEKİ İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI, %, 2012 .. 51
GRAFİK 35: ÇALIŞANLARIN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI, %, 2012 55
GRAFİK 36:ÇALIŞANLARIN CİNSİYET BAZINDA ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI, %, 2012 56
GRAFİK 37: AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİNİN AĞIRLIKLARI,%,2012 61
GRAFİK 38: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLERİN AĞIRLIKLARI, %, 2012 61
GRAFİK 39: AÇIK İŞLERİN KARŞILANMA YOLLARI, %, 2012 62
GRAFİK 40: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, %, 2012 64

KISALTMALAR

KISALTMA	AÇIKLAMA
GSKD	Gayri Safi Katma Değer
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
NUTS	İstatistikî Bölge Birimi
TR52	Konya ve Karaman
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
MEVKA	Mevlana Kalkınma Ajansı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TMS	Türk Meslekler Sözlüğü
ISCO	International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Standard Meslek Sınıflaması)
NACE	European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)
İPA	İşgücü Piyasası Analizi
İPTA	İşgücü Piyasası Talep Araştırması
EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
ILO	International Labor Organization (Uluslar arası Çalışma Örgütü)
İO	İşsizlik Oranı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
TİPA	Türkiye İşgücü Piyasası Analizi
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TİSK	Türk İşveren Sendikaları Konferederasyonu
KTO	Konya Ticaret Odası
KSO	Konya Sanayi Odası
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

VALİ SUNUŞU

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli tarafından yürütülen "Konya İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması" neticesinde elde edilen verilerle Konya'nın mevcut işgücü piyasasını daha iyi anlayabilmek için yapılan analizler sonucu bir rapor yazılmıştır. Böylelikle ilimizde sektörel bazda ihtiyaç duyulacak meslekler belirlenecek, istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin piyasadaki muhtemel değişme ve gelişmeleri projeksiyon yapılarak izlenecektir. Böylece, alınması gereken önlemlerin tesbiti mümkün olacaktır.

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik sorunudur. İşsizlik aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek gerekliliği bulunmaktadır. Bu bakımdan ülkemizde özellikle son on yılda bir çok alanda büyük atılımlar ve yatırımlar yapılarak, istihdamda ciddi artışlar gözlenmiştir. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır.

Son yıllarda, Konya'da, eğitimden sağlığa, ulaşımdan turizme, tarımdan sanayiye bir çok sektörde artan bir büyüme devam etmektedir. Yaşanılan olumlu gelişmeler, işgücü ve istihdam piyasasına da olumlu yansımaktadır. Bu durumun doğal sonucu olarak ilimiz, işgücüne katılma ve istihdama katılım açısından önemli derecede yol katederken, işsizlik oranında kaydadeğer bir düşüş gözlenmektedir. Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından da yürütülen eğitim programları ve stratejilere ilişkin istatistikler de göz önüne alındığında, ortaya çıkan veriler de bu durumu teyit etmektedir.

Bu araştırma kitabının hazırlanmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyor 'Konya İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Aydın Nezih DOĞAN
Konya Valisi

YÖNETİCİ ÖZETİ

İlimiz İç Anadolu Bölgesinin güneyinde yer almaktadır. 40.814 km^2 yüz ölçümü ile 1. sıradadır. 2011 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2.038.555 nüfusu ile Türkiye'de 7 nci sıradadır. İlimiz nüfusunun %74,95'ini oluşturan 1.527.937 kişi şehirlerde, %25,05'ini oluşturan 510.618'i ise belde ve köylerde yaşamını sürdürmektedir. İl Nüfusunun 1.009.855'i erkek (%49,5), 1.028.700'ü ise kadınlardan (%50,5) oluşmaktadır. Konya ilin çalışma yaşı (15-64) nüfusu 1.345.743 kişidir. Bu grubun toplam nüfus içindeki oranı %66,02'dir; bu da %67,3 olan Türkiye ortalamasına oldukça yakındır. İlimizdeki nüfus artış hızı 2011 verilerine göre %0,12'dir. Bu oran ülkemiz için %0,13'tür. İlimiz göç veren bir il olup, net göç hızı %-1,18'dir. İl nüfusunun yoğunluğu 54 kişi/km^2'dir. Toplam nüfusu en fazla olan ilçeler Konya'nın merkez ilçeleri olan Selçuklu, Meram ve Karatay'dır. Nüfus yoğunluğu bakımından en yüksek olan ilçelerse Selçuklu, Meram, Karatay ve Akşehir'dir.

Türkiye'de Gayri Safi Katma Değer hizmetler, sanayi, tarım olarak sıralanırken Konya ilinin yer aldığı TR52 Bölgesinde de bu durum paralellik göstermektedir. 2004-2008 yılları arasına bakıldığında hizmetler sektörünün Türkiye genelinde %81,2 olduğu TR52 Bölgesinde ise aynı dönemde %95,1 ile Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğu görülmektedir. Aynı bölge için ana sektörlere göre Gayri Safi Katma Değer %70'lik bir artışla Türkiye ortalamasına yakındır. Ülkemizde kişi başına GSKD 2004 yılında 7.307 ₺ iken 2008 yılında 12.020 ₺ olmuştur. Artış oranı yaklaşık %64,5'tir. Bölgemizde kişi başına GSKD 2004 yılında 5.567 ₺ iken 2008 yılında 9.239 ₺ olmuştur. Artış oranı %68,2'dir. Yatırım teşvik belgelerinin illere göre dağılımına bakıldığında Konya 2011 yılı için 259 yatırım teşvik belgesi ile 2 nci sıradadır. Daha önce yatırım teşvik uygulamalarında 3 ncü Bölgede yer alan Konya 5 Nisan 2012 tarihli yeni teşvik sisteminde 2 nci Bölgeye alınmıştır. İlin 2011 yılında almış olduğu kamu yatırım tutarı 426.031 ₺'dir. Kamu yatırım tutarlarının sektörlere göre dağılımına bakıldığında tarım, eğitim ve diğer kamu hizmetleri olarak sıralandığı görülmektedir.

2011 yılı içerisinde turizm sektöründeki kamu yatırımı beklenen düzeyde değildir. Oysaki Konya ili Türkiye genelinde Topkapı Müzesi'nden sonra en fazla ziyaret edilen ve yurtiçi yurtdışı ziyaretçi sayısı 1 milyonun üzerinde bulunan Mevlana Müzesi'ni barındırmaktadır. Dolayısıyla turizm sektörü de gelecek vadeden bir sektör olarak görülmektedir. Konya-Ankara arasını 1 saat 15 dakikaya indiren Yüksek Hızlı Tren 23 Ağustos 2011 tarihinde hizmete açılmıştır. Eskişehir'e de Yüksek Hızlı Tren ile ulaşım

imkanı sağlanmıştır. İşgücünün ve işverenin mobilitesini artıracağından işgücü piyasasına katkısı olacağı düşünülmektedir. TR52, TR712 (Aksaray), TR713 (Niğde) bölgelerini kapsayan Konya Ovası Projesi (KOP) bu bölgelerin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bölgeler arası ve bölge arası farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan bir bölgesel kalkınma projesidir.

Konya ilinde çalışma yaşındaki nüfusa ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, çalışma yaşı nüfusunun en büyük oranda (%33,86) ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Bunu ilköğretim ve ortaokul veya dengi okul mezunları (%29,61) ile lise veya dengi okul mezunları (%18,73) izlemektedir. Konya ilinde çalışma yaşındaki nüfusun toplam %2.22'si okuma yazma bilmeyen, %3,66'sı ise okuma yazma bilmesine rağmen bir okul bitirmemiş olan nüfustan oluşmaktadır. Yüksekokul/üniversite ve yüksek lisans/diploma sahibi çalışma yaşı nüfus ise toplam içerisinde sadece %9,6'lık bir orana sahiptir. Konya ilinde lise ve dengi okullardan başlayarak yüksekokul/üniversite mezunu olanların oranı Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Yani Konya ilindeki çalışma yaşındaki nüfus Türkiye genelindeki çalışma yaşındaki nüfustan daha düşük eğitimlidir.

TR52 Bölgesine nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, (15-55+ yaş) toplam nüfusun 1.608.000 kişi olduğu, 796.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%49,5), 812.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%50,5) görmek mümkündür. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

Geniş yaş grubuna (15-55+ yaş) göre sivil nüfusa bakıldığında TR52 bölgesi için sivil nüfusun %49,5'i işgücüne katılmaktadır. Bu oranla bölge 2011 yılı için %49,9 olan Türkiye ortalaması ile aynı görüntüyü vermektedir. TR52 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %26,77 iken, bu oran erkekler için %73,20'dir. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2011 yılında Türkiye'de %28,8 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşüktür. Kadın ve erkek arasındaki işgücüne katılım oranının arasındaki fazla olmasının nedeni yörenin sosyo-kültürel yapısı ve tarım sektöründeki ücretsiz aile işçilerinin fazla oluşundandır.

Konya ili istihdam oranı 2010 yılı itibariyle %46,5'tir. Bu oran 2009 yılından bu yana TR52 Bölgesine ve Türkiye geneline benzer bir seyir izlemektedir. 2011 yılı itibariyle Konya ili istihdam oranı %43,5'tir. 2011 itibariyle Konya ilinin de içinde yer aldığı TR52 bölgesinin istihdam oranı %46,1'dir. İstihdamın en yüksek olduğu yaş grubu hem erkekler, hem de

kadınlar için 25-34'tür. Bunu iki grup için de 35-54 yaş grubu izlemektedir. Tarım sektörü TR52 bölgesinde toplam istihdamın %34,6'sını kapsamakta, bunu %24,1'lik istihdam yaratma oranıyla sanayi sektörü izlemektedir. 2011 yılı itibariyle, TR52 bölgesi incelendiğinde okur-yazar olanların %16,1'i, yüksek eğitimlilerin %72,9'u, lise ve dengi okul mezunlarının %50,1'i, lise altı eğitimlilerin ise %46,1'inin istihdam edildiği görülmektedir. 2011 yılı TÜİK verilerine göre TR52 Konya-Karaman Bölgesi ve Türkiye genelindeki istihdamın mesleklere göre dağılımı incelendiğinde; nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda çalışanların toplam istihdamın beşte birini oluşturduğunu, bunu nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların takip ettiğini söylemek mümkündür. TR52 bölgesinde tarım dahil istihdamın işyeri büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığında ise Türkiye genelindeki durumu yansıtan bir şekilde istihdamın çok büyük oranda (%68,33) 1-9 kişi çalıştıran işyerlerinde yoğunlaştığını, bunu %14,96'lık bir oranla 50 kişi üstü kişi çalıştıran işyerlerinin izlediği görülmektedir.

TR52 bölgesinde kayıtlılık oranının yaklaşık %49,9, kayıt dışılığın ise %50,1 olduğu görülmektedir. Kayıt dışı istihdamda %82,4 ile tarım sektörünün başı çektiği, bunu sanayi sektörünün takip ettiği görülmektedir. Eğitim seviyesine göre istihdamda kayıtlılık durumuna bakıldığında Türkiye genelinde olduğu gibi toplam okuma yazma bilmeyenlerin %90'ından fazlası kayıt dışı çalışmaktadır. Bunu sırasıyla lise altı eğitimliler (%60), lise ve dengi meslek okulları mezunları (%32) ve yükseköğretim mezunları (%10) izlemektedir. Yani eğitim seviyesi yükseldikçe kayıt dışı çalışma da azalmaktadır.

2011 istatistiklerine göre TR52 bölgesinde işsizlik oranı %6,8'dir. Aslında 2010 rakamlarına göre işsizlik oranları bakımından Konya ili hem TR52 bölgesi illeri hem Türkiye, hem de AB-27 ortalamasının altında kalmaktadır. 2012 yılında açıklanan 2011 yılı Nüfus ve Konut Araştırma kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergelerine göre İlimizin işsizlik oranı 4,9 olarak açıklanmış olup, bu oran ile Ülke genelinde işsizliğin en az olduğu 5'nci ildir. 2011 yılı verileri ışığında TR52 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlere bakıldığında, işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubu kadınlar (%25,1) ve erkekler (%14,2) için 20-24 yaş grubudur. TR52 bölgesinde 2011 yılı itibariyle en yüksek işsizliğin %10,4 ile yükseköğretim mezunları tarafından deneyimlendiği görülmektedir. Uzun süreli işsizlik cinsiyet bazında incelendiğinde, kadınların erkeklere göre iş bulmakta zorlandığı iş arama sürelerinin daha uzun olduğu görülmektedir.

2012 yılı sonu itibariyle Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde kayıtlı işgücü istatistiklerine bakıldığında, Konya'da kuruma 67.829 kayıtlı işgücü olduğu görülmektedir. İş

arayanlardan %5,2'si engellilerden, %0,5'i eski hükümlülerden oluşmaktadır. Konya ili için 2012 yılı istatistiklerine bakıldığında ise toplam başvuru sayısının 37.225'e ulaştığı ve bir önceki yıla göre %55.7 ile ciddi bir artış olduğu görülmektedir. Konya'da 37.225 kuruma başvuruya karşılık 11.375 kişi iş gücü piyasasına giriş yapmıştır. Kuruma yapılan 37.225 başvurunun 26.656'sı erkek, 10.569'u kadındır. 2012 yılı işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında, bu dönemde Konya ilinde özel sektörden alınan açık iş sayısı 17.836'dır.

2012 İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre; Konya'daki açık iş oranı %6 ile Türkiye açık iş oranına (%3.34) nazaran oldukça yüksektir. Konya'daki açık işlerin %47'si İmalat, %11'i Toptan ve Perakende Ticaret, %8'i de İnşaat sektöründe yer almaktadır. Alınan açık iş talepleri meslek bazında incelendiğinde, Beden İşçisi (Genel) %43,52 ile birinci sırayı, Beden İşçisi (Temizlik) ise %5.85 ile ikinci sırayı aldığı görülmektedir.

Konya'da çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında, öne çıkan ilk üç meslek grubunun; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları olduğu görülmektedir. Konya İPTA sonuçlarına göre, mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayılarına bakıldığında ise; en fazla ihtiyaç duyulan meslek %10'luk oran ile Beden İşçisi (Genel) iken onu %3,8'lik oranla CNC Torna Tezgahı Operatörü ve Gaz altı Kaynakçısı meslekleri takip etmektedir.

Konya genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %45,5'i İmalat, %12,5'i Toptan ve Perakende Ticaret, %8'i de İnşaat sektöründedir. Konya genelinde eleman temininde güçlük ağırlıklı olarak güçlük çekilen ilk on meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgahı Operatörü, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Şoför-Yük Taşıma, NC/CNC Tezgah Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Dökümcü (Metal), Tornacı (Torna Tezgah Operatörü)'dır.

Konya'da eleman temininde güçlük çeken işverenlerin %52,7 gibi önemli bir bölümü ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmamasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan, Konya'da eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin; %42,6'sı ilgili meslekte eleman bulunmamasından, %39,3'ü söz konusu meslekte yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, %21,9'u kendileri tarafından önerilen ücretin az bulunmasından dolayı ve %20,7'si de kendilerince sunulan çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir.

Araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle net istihdam değişimi Konya ilinde %9,5 olarak tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için %5,7 olarak hesaplanmıştır. Bu noktadan hareketle, il genelinde ortaya çıkan istihdam artışının Türkiye genelinde gerçekleşen istihdam artışının üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Konya için kısa dönemde net istihdam artışı beklenen meslekler şu şekilde sıralanmaktadır: Temizlik Görevlisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Beden İşçisi (Genel). Kısa dönemde istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek ise: Beden İşçisi (Temizlik), Dikim İşçisi (Bahçecilik) ve İnşaat Kalfası (Genel) meslekleri olduğu görülmektedir. Konya için uzun dönemde Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel) mesleklerinin en fazla artış beklenen ilk 3 meslek olduğu görülmektedir. Net istihdam azalış beklentisi olan ilk üç meslek ise şunlardır: Hamal, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle) ve Meydancı meslekleridir.

GİRİŞ

Ülkelerin iktisadi politikalarının belirlenmesinde, kalkınma programlarının yapılmasında, yatırımların rotasının belirlenmesinde, insan kaynaklarının yetiştirilip yönlendirilmesinde, istihdamın artırılıp, işsizliğin azaltılmasında işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunması zorunlu hale gelmiştir. Ulusal anketlerin yanı sıra yerel bazda yapılan anketler de artık politika yapıcıların, girişimcilerin ve sosyal tarafların beklentileri içerisinde yer almaktadır. Kaldı ki yerinden yapılan tespit, bölgeler arası kalkınmışlık farkı, sosyal ve kültürel etkenler de içererek sorunun çözümünü kolaylaştıracaktır.

Yerel İşgücü Piyasası Analizleri, illerde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının işlerliğini artırarak, uygulanacak Aktif İşgücü Politikalarının rasyonelliğini sağlayarak, işgücünün piyasanın aradığı alanda yetişmesini temin edecektir. Böylelikle iş arayan iş sahibi olurken diğer yandan işverenler de aradığı işgücünü temin edecektir.

İşgücü Piyasası ile ilgili yerel analizler; bölgesel farklılıkların belirlenmesinde, sosyal aktörlere kısa orta ve uzun vadeye yönelik projeksiyonların oluşturulmasında ve uygulanan işgücü piyasası politikalarının izlenmesinde önemli bir yer tutup, çözüm önerilerinin somutlaştırılmasında katkı sağlayacaktır.

İşgücünün niteliğinin, eğitimin etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması için işgücüne olan talebin rasyonel bir biçimde bilinmesi ve ölçülmesi gerekmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırması, işverenlerin günümüzde ve önümüzdeki dönemlerde, hangi sektörlerde, hangi mesleklerde, ne kadar elemana ihtiyaç duyduğunun ve hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektiğinin tespit edilmesine yardımcı olacaktır.

İşgücü Piyasasındaki mevcut durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya koymak amacıyla Kurumumuz tarafından işgücü piyasası ihtiyaç analizine yönelik İşgücü Piyasası Araştırması yapılmış ve ileriki dönemlerde de yapılmaya devam edecektir.

Anketin sonuçları, Aktif İşgücü Programlarının ekonomik ihtiyaçlara göre belirlenip uygulanmasına da katkı sağlayacaktır. Ülkemizin en önemli ve büyük kaynaklarından biri hiç kuşkusuz insan kaynağıdır. Bu kaynağın en verimli şekilde kullanılması ile ilgili karar süreçlerinde İşgücü Piyasası Bilgileri önemli bir yere sahiptir. Yerel ve Ulusal İşgücü ve İstihdam Politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde işgücü piyasası bilgileri vazgeçilmez bir veri kaynağıdır.

Bu kapsamda yapılan çalışmamızda ulaşılan sonuçların iş arayanlara, işverenlere, politikacılara, karar alıcılara, sosyal taraflara yardımcı olmasını diler, ilimiz ve Ülkemiz için yeni yatırımlara kapı açmasını ümit eder, çalışmada emeği geçenlere teşekkürü borç biliriz.

Lokman CEYLAN
İl Müdürü

Tüm iller ve Türkiye geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresinden erişebilirsiniz.

1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR

İşgücü piyasasının araştırılması, yorumlanması ve sonuca ulaşılması için ülkenin ve ilin; ekonomik, sosyal ve demografik verilerinin derlenmesi gerekmektedir. Çünkü, ekonomik gelişmeler, yatırımlar, teşvikler, nüfus yapısı, nüfus dağılımı, göç durumu, ilin sosyal yapısı ve eğitim; istihdamı ve işsizliği doğrudan belirlemektedir. Bu bölümde; Konya ilinin genel ekonomik durumu, demografik yapısı ve nüfusunun eğitim durumu ele alınacaktır.

1.1 Ekonomik Veriler

GRAFİK 1: GAYRİ SAFİ KATMA DEĞER ARTIŞ HIZI – KONYA-KARAMAN (TR52), %

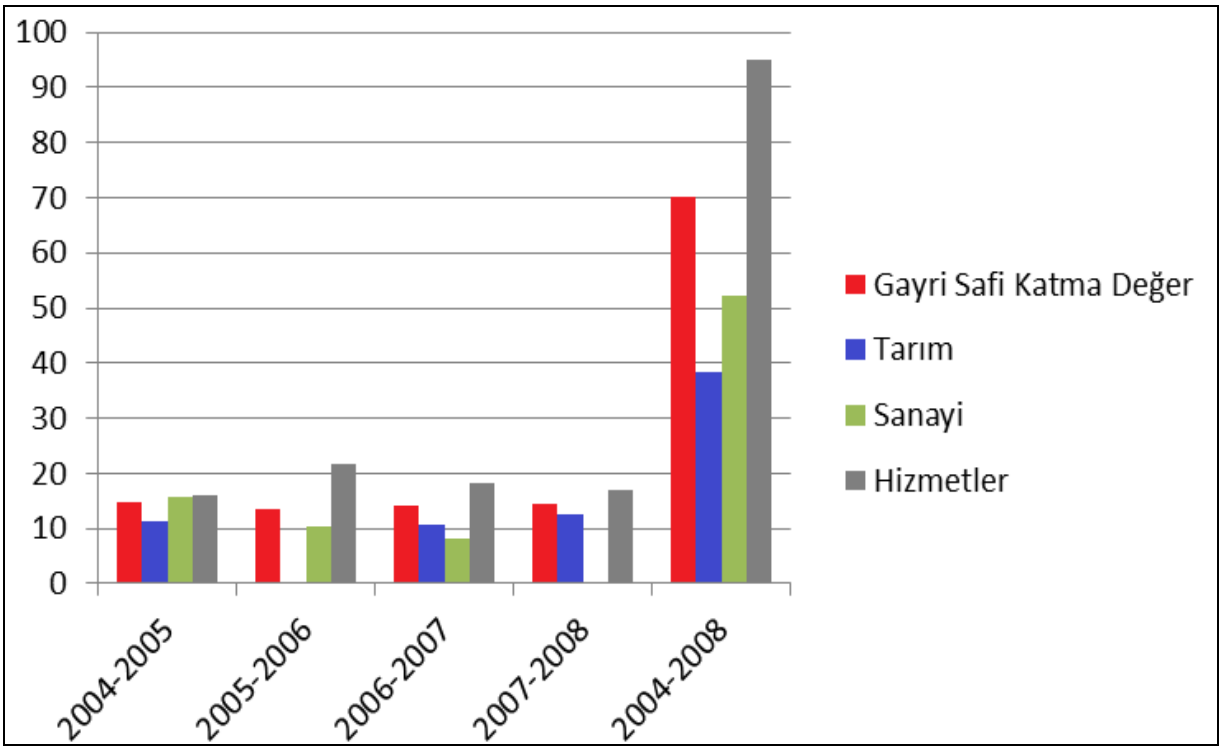

Kaynak: TÜİK, (2004-2008)

Türkiye'de Gayri Safi Katma Değer Hizmetler, Sanayi, Tarım olarak sıralanmışken Konya ilinin içinde yer aldığı TR52 bölgesinde de bu durum paralellik göstermektedir. 2004-2008 yılları arasına bakıldığında Hizmetler Sektörünün Türkiye genelinde %81,2 olduğu TR52 bölgesinde ise aynı dönemde %95,1 ile Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğu görülmektedir. Aynı bölge için ana sektörlere göre Gayri Safi Katma Değer %70'lik bir artışla Türkiye ortalamasına yakındır. Ancak Türkiye genelinde Sanayi ve Hizmetler Sektörü arasındaki makas dar iken söz konusu bölge için makasın açıldığı söylenebilir.

TABLO 1: ANA SEKTÖRLERE GÖRE GSKD YILLIK VE 2004-2008 ARTIŞ HIZLARI (%)

	TR52 KONYA-KARAMAN				
	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2004-2008
Gayri Safi Katma Değer	14.7	13.6	14.2	14.5	70.0
Tarım	11.3	0.0	10.6	12.5	38.4
Sanayi	15.7	10.3	8.1	-3.7	52.2
Hizmetler	15.9	21.6	18.4	16.9	95.1

	TÜRKİYE				
	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2004-2008
Gayri Safi Katma Değer	15.5	16.9	12.9	13.3	72.7
Tarım	14.6	3.2	2.7	12.3	36.4
Sanayi	15.8	17.7	11.1	11.0	68.0
Hizmetler	15.6	18.9	15.2	14.4	81.2

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinin yıllara göre gelişme hızına bakıldığında 2004-2008 yılları arasında %70'lik bir gelişme hızı gösterdiği görülmektedir. Bu oran, %72,7 olan Türkiye ortalaması ile hemen hemen aynı miktardadır. Konya ilinin yer aldığı TR52 bölgesi ana sektörlere göre Gayri Safi Katma Değer (GSKD) açısından bakıldığında sektör sıralaması açısından Türkiye'nin genel resmini yansıtmaktadır. Hizmetler Sektöründeki artış hızı açısından TR52 bölgesi Türkiye'den daha fazla bir artış göstermiştir. Bu oran Türkiye'de %81,2 iken TR52 bölgesinde %95,1'dir. 2004-2008 yılları arasındaki Sanayi Sektöründeki artış Türkiye'de %68 iken bölgemizde %52,2'dir. TR52 bölgesinde Tarım Sektöründeki GSKD artışı %38,4 iken bu oran ülkemizde %36,4 olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizde kişi başına GSKD 2004 yılında 7.307 ₺ iken 2008 yılında 12.020 ₺ olmuştur.Artış oranı yaklaşık %64,5'tir. Bölgemizde kişi başına GSKD 2004 yılında 5.567 ₺ iken 2008 yılında 9.239 ₺ olmuştur. Artış oranı %68,2'dir.

Yatırım teşvik belgelerinin illere göre dağılımına bakıldığında Konya 2011 yılı için 259 yatırım teşvik belgesi ile 2'nci sıradadır. Daha önce yatırım teşvik uygulamalarında 3'üncü Bölgede yer alan Konya 5 Nisan 2012 tarihli yeni teşvik sisteminde 2'nci Bölgeye alınmıştır.

TABLO 2: KAMU YATIRIMLARINDA İLİN YERİ – TÜRKİYE GENELİ VE KONYA (2011)

KAMU YATIRIMLARINDA İLİN YERİ (2011)			
SEKTÖR	**Türkiye**	**Konya**	**Konya (%)**
Tarım	4.553.857	207.039	4,55
Madencilik	1.645.680	7.507	0,45
İmalat	400.460	3.362	0,84
Enerji	3.133.027	20.183	0,64
Ulaştırma – Haberleşme	10.782.483	27.952	0,26
Turizm	256.357	-	-
Konut	408.376	1.000	0,24
Eğitim	5.161.277	72.140	1,40
Sağlık	2.162.564	39.000	1,80
Diğer Kamu Hizmetleri	7.896.206	47.848	0,60
TOPLAM	**36.400.287**	**426.031**	**1,17**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Konya ilinin kamu yatırımlarından aldığı paya yıllar itibariyle bakıldığında dalgalı bir tablo belirmektedir. İlin 2011 yılında almış olduğu kamu yatırım tutarı 426.031 ₺'dir. Kamu yatırım tutarlarının sektörlere göre dağılımına bakıldığında tarım, eğitim ve diğer kamu hizmetleri olarak sıralandığı görülmektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2011 yılı içerisinde turizm sektöründeki kamu yatırımı beklenen düzeyde değildir. Oysa ki Konya ili Türkiye genelinde Topkapı Müzesi'nden sonra en fazla ziyaret edilen ve yurtiçi yurtdışı ziyaretçi sayısı 1 milyonun üzerinde olan Mevlana Müzesi'ni barındırmaktadır. Dolayısıyla turizm sektörü de gelecek vadeden bir sektör olarak görülmektedir.

Konya-Ankara arasını 1 saat 15 dakikaya indiren Yüksek Hızlı Tren 23 Ağustos 2011 tarihinde hizmete açılmıştır. Eskişehir'e de Yüksek Hızlı Tren ile ulaşım imkanı sağlanmıştır. İşgücünün ve işverenin mobilitesini artıracağından işgücü piyasasına katkısı olacağı düşünülmektedir.

TR52, TR712 (Aksaray), TR713 (Niğde) bölgelerini kapsayan Konya Ovası Projesi (KOP) bu bölgelerin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bölgeler arası ve bölge arası farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan bir bölgesel kalkınma projesidir. Bu proje başta Konya olmak üzere Karaman, Aksaray ve Niğde illerini kapsamaktadır. Tükiye yüzölçümünün %8'ini oluşturan proje aynı zamanda sulanabilir tarım arazilerinin de %13'ünü teşkil etmektedir. Bu

proje tamamlandığında şehrin uzun süreli içme ve kullanma suyu ihtiyacı karşılanacaktır. Göksu havzasından Konya kapalı havzasına 414 milyon metreküp su aktarılacaktır.

GRAFİK 2: KONYA'NIN YILLAR İTİBARİYLE KAMU YATIRIMLARINDAN ALDIĞI PAY

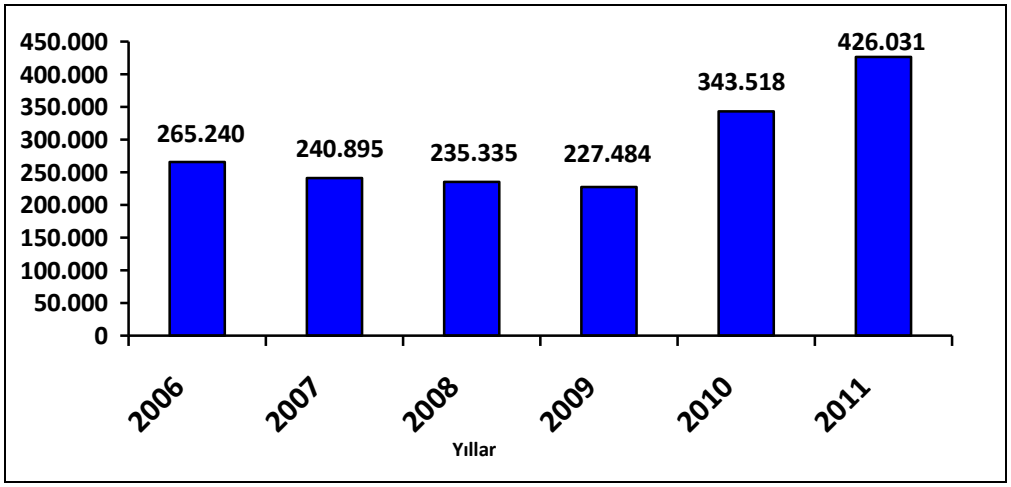

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Konya'nın yıllar itibariyle toplam kamu yatırımlarından aldığı pay 2005 yılına kadar sürekli bir düşüş gösterirken 2006 yılından itibaren artmaya başlamış 2011 yılında en yüksek noktaya ulaşmıştır. Ancak ülke geneline bakıldığında 426.031 ₺ ile 10'uncu sırada olduğu görülmektedir. Kişi başına yapılan kamu harcaması 2011 yılında 1.658,23 ₺'dir. Aynı dönemde kişi başına kamu geliri 1.049,28 ₺' dir.

TABLO 3: KURULAN, KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

YIL	KONYA İLİ KURULAN/KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ			
	Açılan	Türkiye Sıralaması	Kapanan	Türkiye Sıralaması
2004	1.304	9	787	6
2005	1.443	11	572	9
2006	1.631	11	690	9
2007	1.499	11	598	11
2008	1.643	9	1.452	7
2009	1.401	9	848	10
2010	1.917	7	728	12
2011	2.036	7	863	13

Kaynak: TOBB

Not: Verilere şirket, kooperatif (2008 yılından itibaren) ve gerçek kişi ticaret işletmeleri dahildir.

2008 yılında başta ABD ve Avrupa ülkeleri olmak üzere Dünya ekonomisini sarsan küresel finansal kriz yaşanmıştır. Tabloda 2008 yılına bakıldığında ilimizde kapanan şirket sayısı yıllara göre tavan yapmış olmasına rağmen sevindirici olan açılan şirket sayısının da oldukça yüksek olmasıdır. Bunun nedenlerinden en önemlisi Konya'nın ihracatının Asya ve Ortadoğu Bölgesi ülkelerine kaymış olmasıdır. Yine burada etkenlerden bir diğeri de Konya ekonomisindeki sektörel zenginliktir.

GRAFİK 3: TR52 KONYA-KARAMAN BÖLGESİNDE SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, 2008

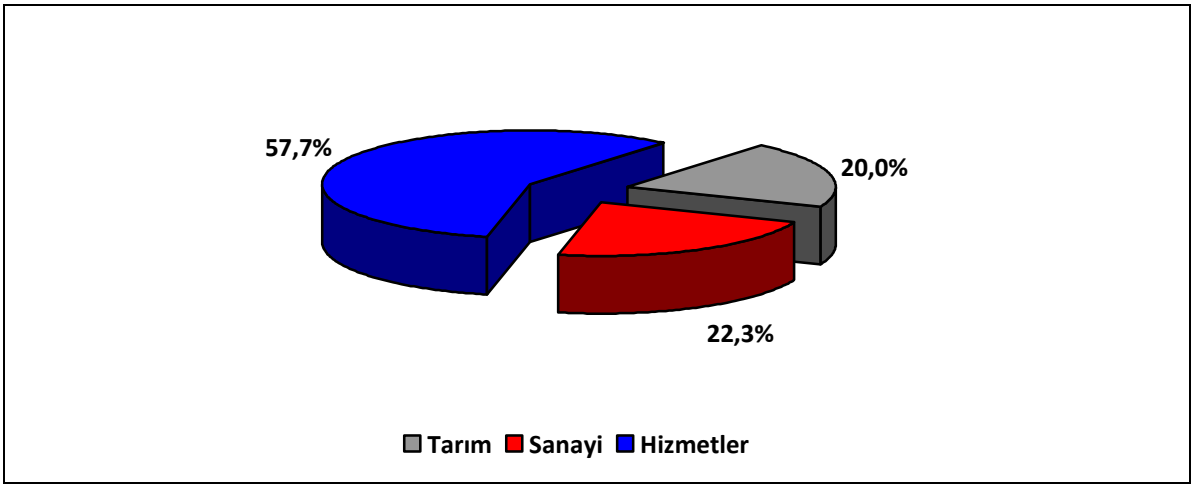

Kaynak: TÜİK

Konya-Karaman bölgesinde ön plana çıkan sektörleri ayrıntılarıyla verecek olursak tarım ana başlığı altında arpa, buğday, şekerpancarı, elma, kiraz, vişne, küçükbaş-büyükbaş hayvancılık ve kümes hayvancılığı yer almaktadır.

Gıda ürünleri ve içecek imalatı; ana metal sanayi, otomotiv yan sanayi, makine ve yedek parça sanayi bölgenin önde gelen sektörel yapısını oluşturmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı'nın 2003 yılında yayınladığı illerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırmasında 26'ncı sırada yer alan Konya, 2011 yılında yayınlanan listede 20'nci sıraya yükselmiştir. Ancak bu çalışmalarda kullanılan veri setleri farklı olduğundan ve karşılaştırılabilir olmadığından geçmişe göre Konya'nın sosyo-ekonomik gelişmişliği hakkında net bilgilere ulaşılamamaktadır.

Konya 2011 verilerine göre 30.000 adet KOBİ'si ile Türkiye ekonomisinin en dinamik şehirlerinden birisi olmaya adaydır. Tahıl ambarı olarak bilinen Konya un, tuz ve şeker üretimiyle Türkiye birincisidir. Ekonomi Bakanlığı'nın 2010 yılı verilerine göre 1.086 ihracat

yapan firması ile dış ticaret potansiyelini geliştirmektedir. 2011 yılı verilerine göre 1.168 milyar dolarlık ihracatı ile Türkiye 14'üncüsü yine aynı dönemde yapılan 1.170 milyar dolarlık ithalatı ile Türkiye 16'ncısıdır. Kişi başına ithalatın kişi başına ihracatı karşılama oranında %99,65' tir.

2011 yılında İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye genelinde yayınladığı ilk 500'e giren firma sıralamasında 7 Konya firması, ikinci 500'e giren firma sıralamasında ise 14 Konya firması yer almaktadır. Konya'da 9 organize sanayi bölgesi, 38 küçük sanayi sitesi ve bir teknoloji geliştirme merkezi bulunmaktadır.

1.2 Nüfus Göstergeleri

İstihdam, üretim faktörlerinin (emek, toprak, sermaye) fiili olarak üretim sürecinde kullanılmasıdır.

İktisadi anlamda işgücü ülke nüfusuna dayanmaktadır. İşgücü, bir ülkenin potansiyel emek arzı kapasitesini göstermektedir. Bu bakımdan bir ülkede emek arzı potansiyelini tayin eden faktör genel ve çalışan nüfus miktarından çok işgücünün miktarı ve genel nüfusa oranıdır.

Her ülkede nüfusun işgücüne katılma oranı; nüfusun yaş ve cinsiyet dağılımı, toplumların kültürel yapıları ve ekonomik gelişme seviyelerinin farklı olmasına dayanarak değişiklik gösterebilmektedir.

İlimiz İç Anadolu Bölgesinin güneyinde yer almaktadır. 40.814 km^2 yüz ölçümü ile 1'inci sıradadır. 2011 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2.038.555 nüfusu ile Türkiye'de 7'nci sıradadır. Buna göre Türkiye'de yaşayan her yüz kişiden 2,72'si Konya'da yaşamaktadır.

GRAFİK 4: KONYA NÜFUSU ŞEHİR-KÖY DAĞILIMI

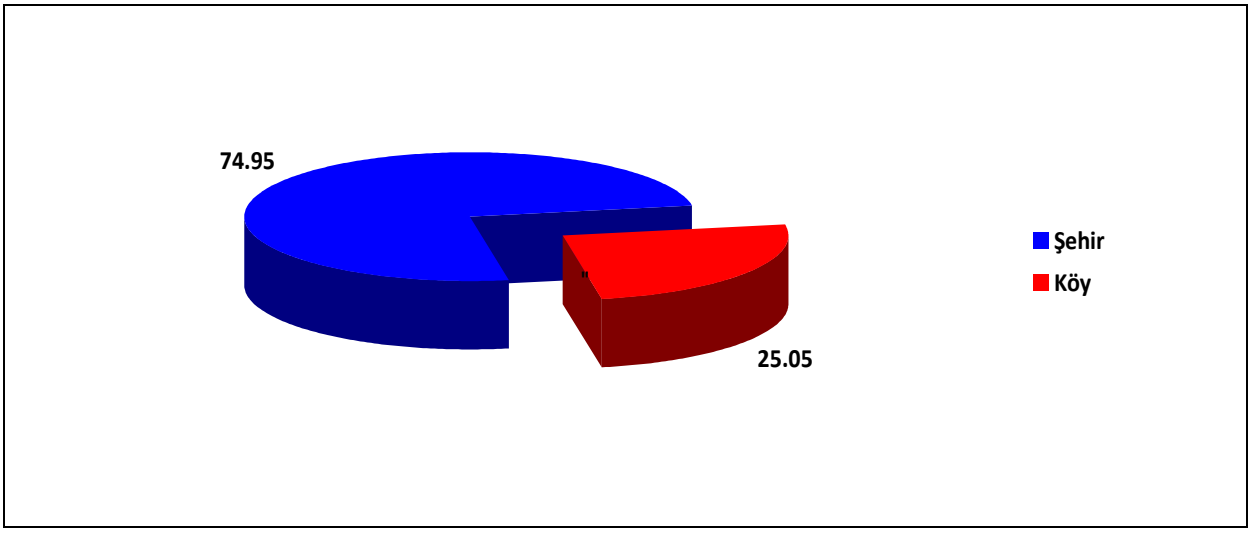

Kaynak: TÜİK

İlimiz nüfusunun %74,95'ini oluşturan 1.527.937 kişi şehirlerde, %25,05'ini oluşturan 510.618'i ise belde ve köylerde yaşamını sürdürmektedir. Konya kentsel nüfus oranı sıralamasında Türkiye'de 7'nci sıradadır. 2000 yılı nüfus sayımı verilerine göre Konya %59,07 şehirleşme oranı ile 23'üncü sırada iken 2011 yılı nüfus sayımı sonuçlarına göre %74,5 şehirleşme oranı ile 14'üncü sırada yer almaktadır.

GRAFİK 5: KONYA İL NÜFUSUNUN CİNSİYET DAĞILIMI

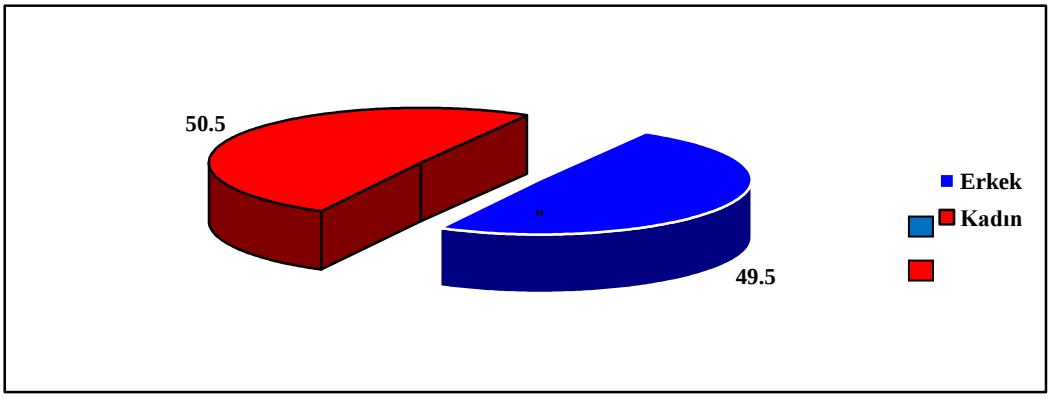

Kaynak: TÜİK, 2011

İl Nüfusunun 1.009.855'i erkek, 1.028.700'ü ise kadınlardan oluşmaktadır.

GRAFİK 6: KONYA İLİ NÜFUS VERİLERİ 2011

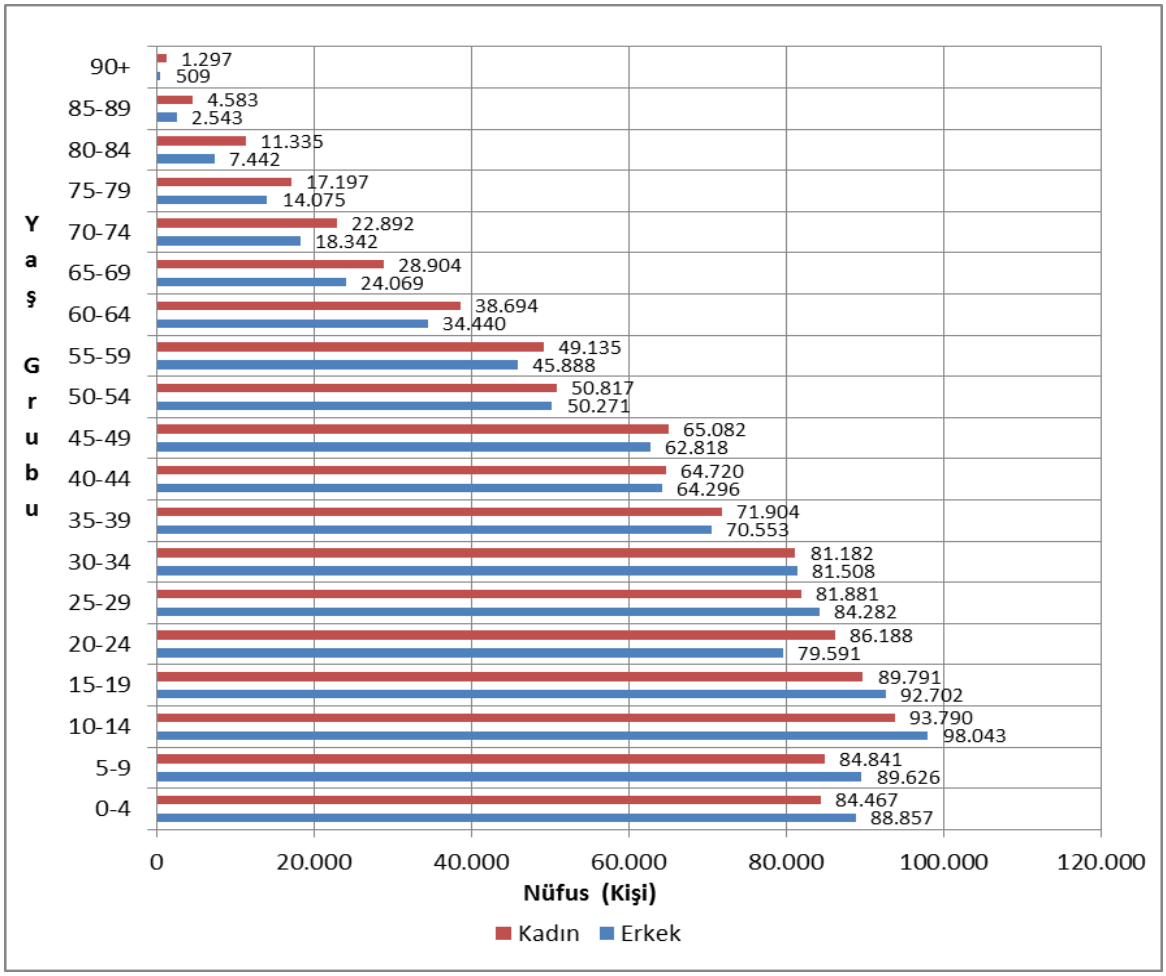

Kaynak: TÜİK

Konya ilinin 35 yaş altı nüfusu toplam nüfusunun %60'ına karşılık gelmekte olup, bu sayı 1.216.749 kişidir. Konya nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfus toplam nüfusun %66,02'sini oluşturmaktadır. İl nüfusunun %26,47'si 0-14 yaş grubunda, %7,51'i ise 65 yaş ve üzeri yaş grubunda bulunmaktadır.

GRAFİK 7: ÇALIŞMA YAŞI VE CİNSİYETE GÖRE NÜFUS, KONYA, 2011,%

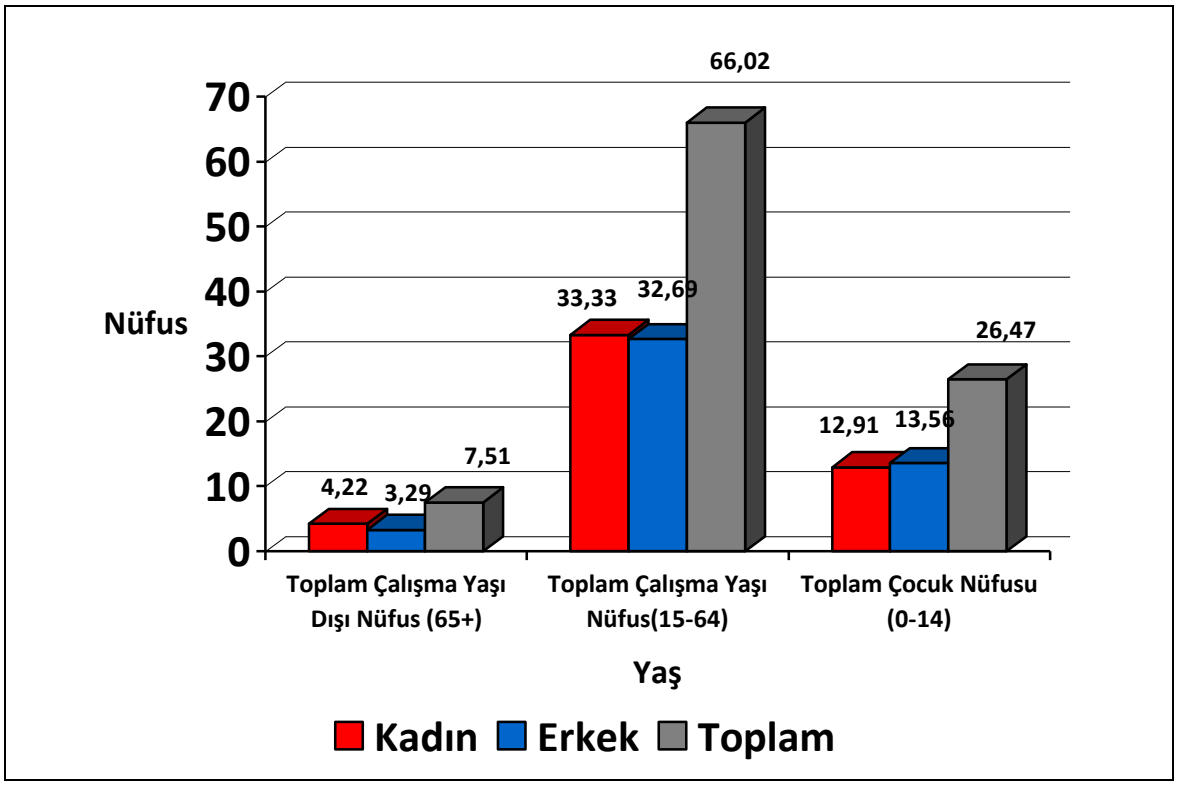

Kaynak: TÜİK

Konya ilin çalışma yaşı (15-64) nüfusu 1.345.743 kişidir. Bu grubun toplam nüfus içindeki oranı %66,02'dir; bu da %67,3 olan Türkiye ortalamasına oldukça yakındır. Bu grubun Konya içinde cinsiyet dağılımı %49,52 erkek, %50,48 kadın nüfus oranlarıyla birbirine çok yakındır. Konya ilinde 0-14 yaş aralığında yer alan çocukların oranı %26,47'dir; bu oranla Türkiye ortalaması olan %25,3'lük orandan 1 puan fazladır. Konya ilinde 65 yaş üstü nüfusun ilin toplam nüfusuna oranı ise %7,5 ile %7,3'lük Türkiye ortalamasına yakındır.

GRAFİK 8: YILLARA GÖRE NÜFUS DEĞİŞİM ORANI, TÜRKİYE VE KONYA (YÜZDE) , 1965-2011

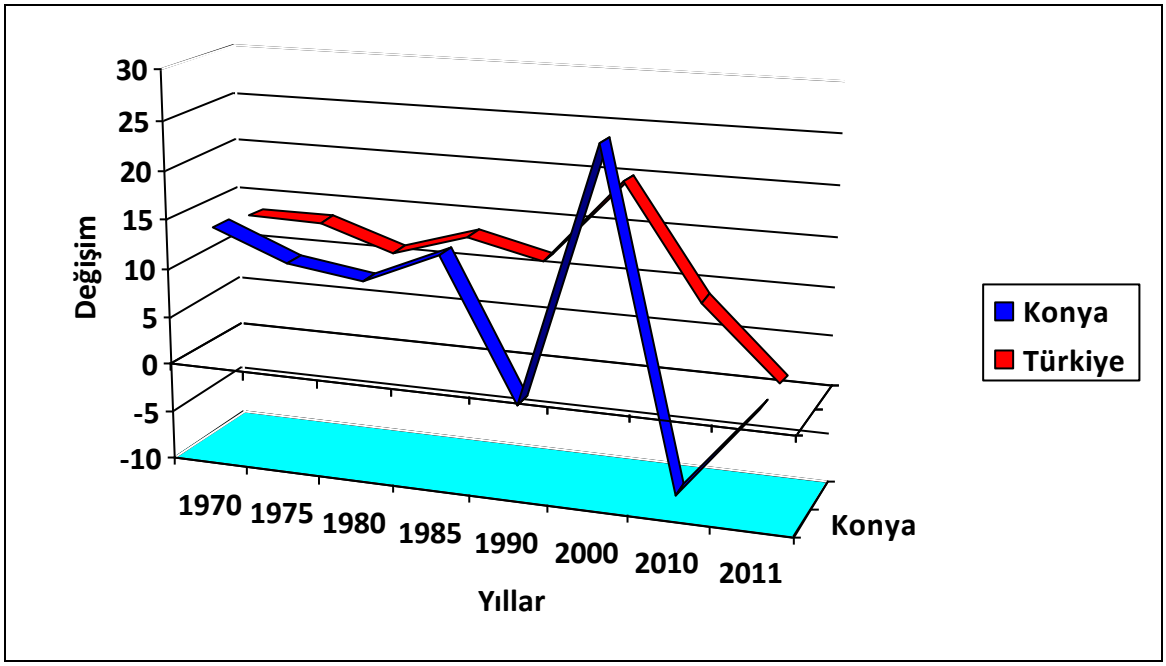

Kaynak: TÜİK

İlimizdeki nüfus artış hızı 2011 verilerine göre %0,12'dir. Bu oran ülkemiz için %0,13'tür. İlimiz göç veren bir il olup, net göç hızı %-1,18'dir. İl nüfusunun yoğunluğu 54 kişi/km^2'dir. Toplam nüfusu en fazla olan ilçeler Konya'nın merkez ilçeleri olan Selçuklu, Meram ve Karatay'dır. Nüfus yoğunluğu bakımından en yüksek olan ilçelerse Selçuklu, Meram, Karatay ve Akşehir'dir.

1.3 Eğitim Göstergeleri

Eğitim, bireyin ve toplumun gelişmesini sağlayan, ekonomik kalkınmayı destekleyen, kültürel değerleri koruyup geliştirerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan ertelenemez ve vazgeçilemez çok önemli bir süreçtir. Bilginin temel güç, eğitilmiş insanın beşeri sermaye olarak kabul edildiği günümüz ekonomik anlayışında eğitimin önemi daha da artmıştır.

Eğitim, istihdam öncesi ve üretim kalitesi için gerekli olan olmazsa olmaz ön koşuldur. Bireyin sahip olduğu eğitim, hem ekonomik faaliyetlerin niteliğini hem de işgücüne katılım oranını etkileyen bir faktördür.

GRAFİK 9: KONYA ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ NÜFUSUN(15-64 YAŞ) EĞİTİM DURUMU,YIL

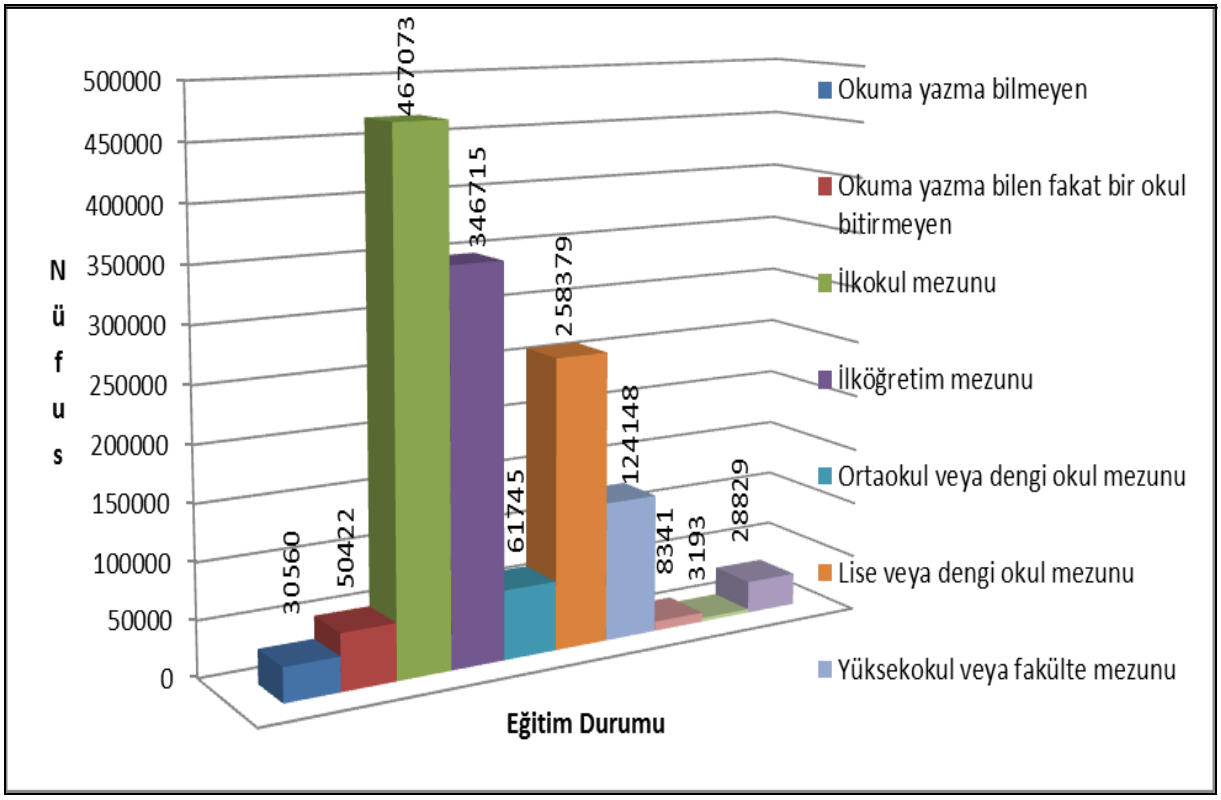

KAYNAK: TÜİK

Konya ilinde çalışma yaşındaki nüfusa ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, en çarpıcı nokta bu grup nüfusun büyük bölümünün (%69,34) lise altı eğitimlilerden oluşmasıdır. Çalışma yaşı nüfusun en büyük oranda (%33,86) ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Bunu ilköğretim ve ortaokul veya dengi okul mezunları (%29,61) ile lise veya dengi okul mezunları (%18,73) izlemektedir. Konya ilinde çalışma yaşındaki nüfusun toplam %2,22'si okuma yazma bilmeyen, %3,66'sı ise okuma yazma bilmesine rağmen bir okul bitirmemiş olan nüfustan oluşmaktadır. Yüksek okul/üniversite ve yüksek lisans/diploma sahibi çalışma yaşı nüfus ise toplam içerisinde sadece %9,6'lık bir orana sahiptir. Konya ilinde lise ve dengi okullardan başlayarak yüksek okul/üniversite mezunu olanların oranı Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Yani Konya ilindeki çalışma yaşındaki nüfus Türkiye genelindeki çalışma yaşındaki nüfustan daha düşük eğitimlidir.

GRAFİK 10: ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ (15-64 YAŞ) ERKEKLERİN EĞİTİM DURUMU, KONYA,YIL

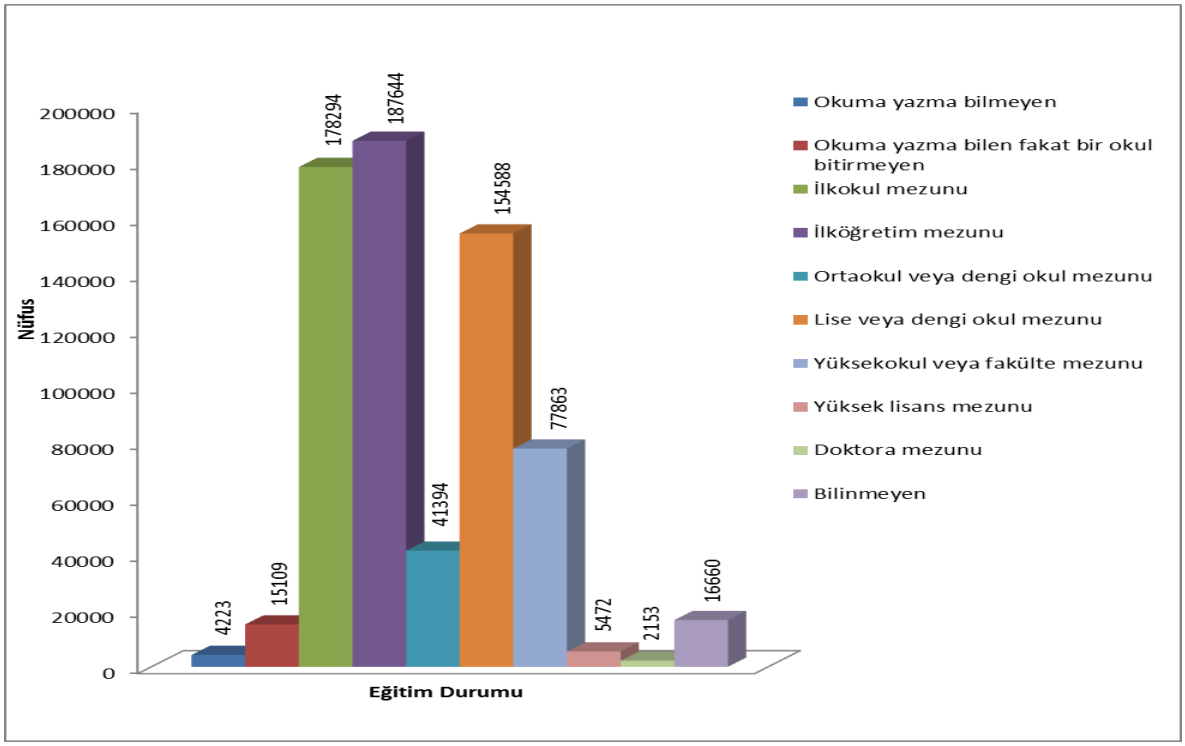

Kaynak: TÜİK

GRAFİK 11: ÇALIŞMA ÇAĞINDAKİ (15-64 YAŞ) KADINLARIN EĞİTİM DURUMU, KONYA,YIL

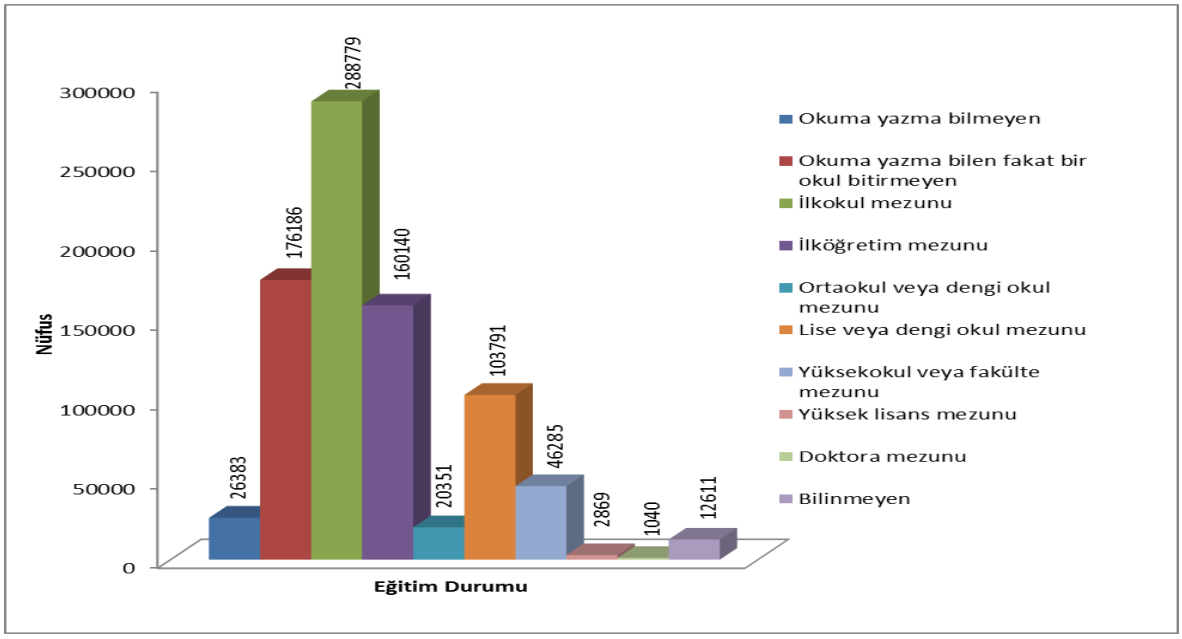

Kaynak: TÜİK

Türkiye geneli verileri ile Konya verileri çalışma çağındaki (15-64) yaş grubu için kadın- erkek eğitim seviyesi açısından karşılaştırıldığında erkekler lehine bir eşitsizliğin olduğu görülmektedir. İlköğretim seviyesinde kadın-erkek arasındaki sayıya bakıldığında sayısal olarak kadınların önde olduğu görülmektedir. Ancak tahsil seviyesi yükseldikçe kadınların sayısal olarak azaldığı görülmektedir. Kırsal kesimde kadınların tarım işleri ve hayvancılıkta ücretsiz aile işçisi olarak istihdam edilmesi yaygındır. Çalışma çağı içerisinde ilköğretim-yüksek öğrenim seviyesi arasına bakıldığında toplam kadın nüfusunun %74,34'ünün eğitime katıldığı görülürken, bu oran erkeklerde %96,86'dır. Kadınlarda istihdam oranlarının artırılması eğitim düzeyinin yükselmesi ve özellikle tarım alanında kayıt dışı ekonominin azaltılması ile mümkündür.

Konya'da 2 devlet, 2 vakıf olmak üzere üzere toplam 4 adet üniversite bulunmaktadır. 2.189 okul sayısı ile Türkiye'de 5'inci sırada olup, ülke genelindeki oranı %3,11'dir. Konya'daki toplam öğrenci sayısı 475.518'dir. Bu sayı ile Türkiye'de 9'uncu sırada olup, ülke genelindeki oranı ise %2,81'dir.

Mesleki ve Teknik Öğretimde de önemli bir yere sahip olan Konya'da 184 okul ve 66.278 öğrenci bulunmaktadır. Konya bu rakamlarla her iki alanda Tükiye'de 5'inci sıradadır. Konya'da öne çıkan sektörlere ara eleman yetiştirmek amacıyla mesleki eğitim veren okullar iş adamlarının katkısıyla hizmete girmektedir. Ayakkabıcılar sanayi sitesinde yer alan Ayakkabıcılık Kız Meslek Lisesi ile Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Selçuklu Mehmet Tuza Pakpen Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi bu duruma iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Konya'da 127.199 Yüksek Okul veya Fakülte mezunu bulunmakta olup Türkiye'de 8'inci sıradadır. 8.496 Yüksek Lisans mezunu ile 7'nci, 3.328 doktora mezunu ile 4'üncü sıradadır.

Konya'da 2010-2011 yılı verilerine göre okullaşma oranı %19,2'dir. Okul çağındaki nüfusa göre okullaşma oranı ise %98,75'tir. Ülkemizde bulunan 1.509 adet yaygın eğitim merkezinin 47'si Konya'dadır. Temel eğitim açısından %94,6'lık bir okur-yazar oranına sahiptir. Okuma yazma bilmeyen nüfus içerisinde kadınların oranı erkeklere göre daha fazladır.

İlköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 19 iken bu rakam ülke genelinde 21'dir. Orta öğretimde ise sayı 17'dir.

TÜBİTAK'ın desteğiyle Türkiye'de ilk defa Konya'da kurulacak olan Bilim Merkezi gerek gençlerin gerekse de bilime ilgi duyan herkesin odak noktası olacaktır.

2. KONYA İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Konya iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Konya-Karaman illerini kapsayan TR52 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz yer yer Konya ili ve genelde bölgesel özellikleri yansıtmaktadır.

TABLO 4: TR52 EĞİTİM DURUMUNA GÖRE NÜFUS, İSTİHDAM VE İŞSİZLİK ORANLARI (%), 2011

EĞİTİM DURUMU	NÜFUS ORANI	İŞGÜCÜ KATILIM ORANI	İSTİHDAM ORANI	İŞSİZLİK ORANI	İŞGÜCÜ DIŞI NÜFUS
Okuma-Yazma Bilmeyen(*)	7,16	16,4	16,1	2	15,64
Lise altı	66,08	48,8	46,1	5,6	69,09
Lise	17,56	55,6	50,1	9,8	12,06
Yüksek Öğretim	9,2	81,4	72,9	10,4	8,7
TOPLAM	**100**	**49,5**	**46,1**	**6,8**	**50,5**

Kaynak: TÜİK
(*)Bilinmeyen olarak geçen kısım dahil edilmiştir.

TR52 bölgesine nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, (15-55+ yaş) toplam nüfusun 1.608.000 kişi olduğu, 796.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%49,5), 812.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%50,5) görmek mümkündür. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

2.1 İşgücüne Katılım

Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının en büyük sorunlarından bir tanesi çalışma yaşındaki nüfusun, işgücüne katılım oranının düşük olmasıdır. Bu sorun her yıl Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan İlerleme Raporlarında da dile getirilmektedir. Özellikle de kadınların işgücüne katılma oranlarındaki düşüklük, her ne kadar son bir kaç yılda az miktarda artmış ve 2011'de %28,8'e ulaşmış olsa da hala Avrupa Birliği ortalamalarının çok altındadır.

TABLO 5: GENİŞ YAŞ GRUBU VE EĞİTİM DURUMUNA GÖRE SİVİL NÜFUS VE İŞGÜCÜ, TÜRKİYE VE TR52, 2011

EĞİTİM DURUMU TÜRKİYE	TOPLAM SİVİL NÜFUS (000)	TOPLAM İŞGÜCÜ(000)	İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%)
Okuma yazma bilmeyen	5.863	1.203	20,54
Lise altı	32.801	15.682	47,81
Lise ve dengi meslek okulu	9.286	5.365	57,78
Yükseköğretim	5.643	4.476	79,32
TOPLAM	**53.593**	**26.726**	**49,87**
TR52: KONYA, KARAMAN (BİN)			
Okuma yazma bilmeyen	152	25	16,45
Lise altı	1.095	535	48,86
Lise ve dengi meslek okulu	220	122	55,45
Yükseköğretim	140	114	81,43
TOPLAM	**1.607**	**796**	**49,53***

Kaynak: TÜİK

***Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.**

Geniş yaş grubuna (15-55+ yaş) göre sivil nüfusa bakıldığında TR52 bölgesi için sivil nüfusun %49,5'i işgücüne katılmaktadır. Bu oranla bölge 2011 yılı için %49,9 olan Türkiye ortalaması ile aynı görüntüyü vermektedir.

GRAFİK 12: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%), TR52

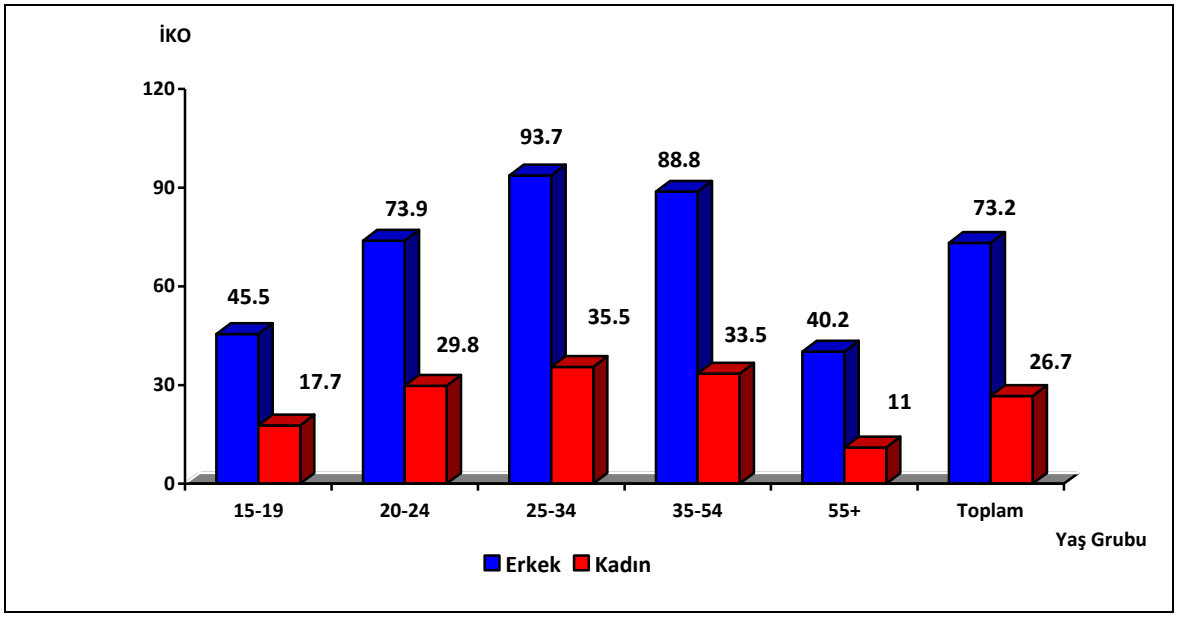

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %26,77 iken, bu oran erkekler için %73,20'dir. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2011 yılında Türkiye'de %28,8 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşüktür. Kadın ve erkek arasındaki işgücüne katılım oranının arasındaki fazla olmasının nedeni yörenin sosyo-kültürel yapısı ve tarım sektöründeki ücretsiz aile işçilerinin fazla oluşundandır.

Bölgede işgücüne katılıma yaş açısından bakıldığında ise işgücüne katılımın 25-54 arası yaş gruplarında ağırlık kazandığı görülmektedir. Erkeklerde ve kadınlarda işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı 25-34'tür. Bu yaş aralığındaki kadınların %35,5'i, erkeklerin ise %93,7'si işgücü içerisinde yer almaktadır.

Geniş yaş grubu ve eğitim durumuna göre işgücünün niteliğine bakıldığında, Türkiye'deki genel durumla aynı sonuçlara ulaşılmaktadır. TR52 bölgesinde lise altı tahsil seviyesindeki işgücünün %67,21 ile ağırlıkta olduğu görülmektedir. Toplam işgücü içerisinde en düşük bölümünü okuma-yazma bilmeyenler %3.14 ile oluşturmaktadır. Yüksek öğretimliler ise %14,32'lik bir payla işgücünde temsil edilmektedir.

Konya-Karaman bölgesinin işgücü temel göstergeleri itibariyle Türkiye ortalamasına yakın bir performans göstermektedir. 2011 yılı verilerine göre bölgede işgücüne katılma oranı %49,5'tir. Türkiye'de ise bu oran %49,9'dur.

GRAFİK 13: EĞİTİM VE CİNSİYETE GÖRE İSTİHDAMA KATILIM

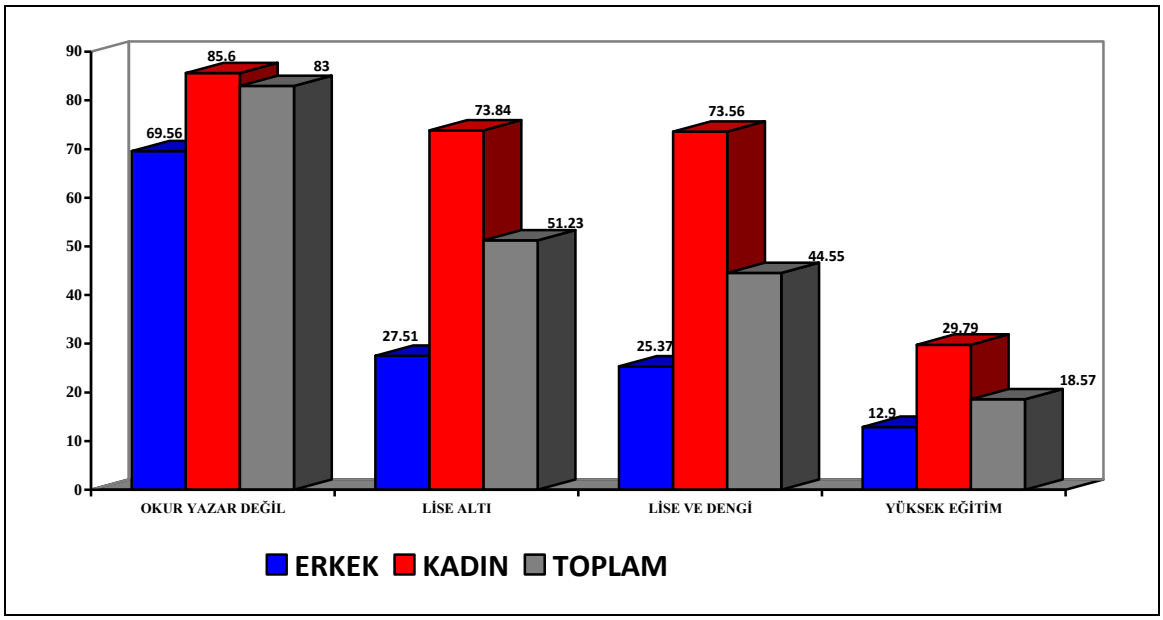

Kaynak: TÜİK

2011 yılı verilerine göre TR52 bölgesinde işgücü dışında kalan nüfus 772.672 kişidir. Bu sayı, nüfusun %33,99'unun işgücü piyasası dışında kalması demektir. Bölgede işgücü dışında kalan kadınların oranı %50,46 ile erkek oranı %49,54 ile başa baş gitmektedir.

TR52 bölgesinde 15-24 yaş aralığında bulunan 387.413 kişiden 126.000'i işgücü içerisinde, 261.413'ü de işgücü dışında yer almaktadır. İşgücü dışındaki gençlerin ise sadece %67,48'i eğitim hayatlarına devam etmektedirler.

Hanehalkı işgücü anketinden elde edilen bir çok gösterge eğitim düzeyi artışının nüfusun işgücüne katılım oranını arttırdığı gözlemini desteklemektedir. Bu durum erkekler ve kadınlar için yüksek öğrenim seviyesinde hayli belirgindir. Yüksek öğrenim diploması olan yaklaşık üç kadından biri (%29,79) ve yaklaşık sekiz erkekten biri (%12,9) işgücü piyasası dışındadır.

GRAFİK 14: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞGÜCÜ DIŞINDA BULUNMA ORANI, TR52 BÖLGESİ (%)

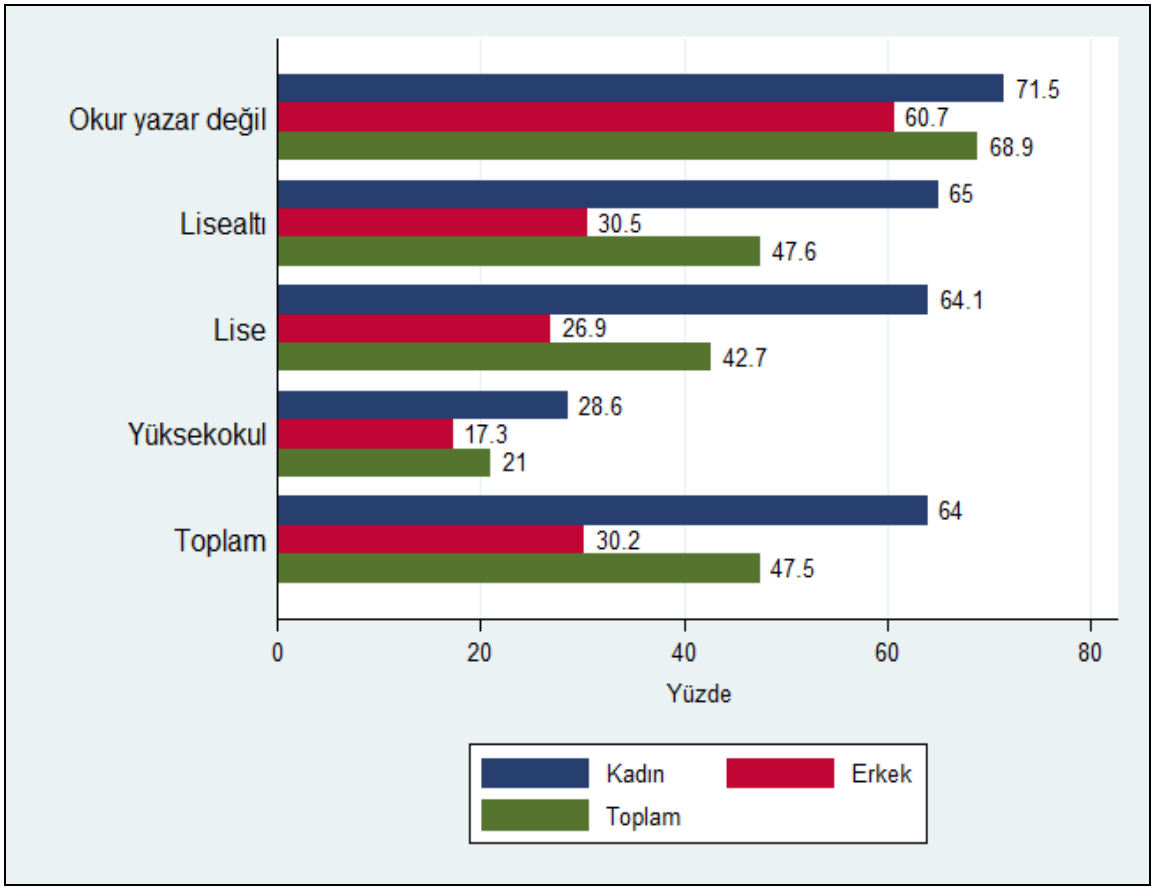

Kaynak: TÜİK

Yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyine göre işgücü dışında bulunma oranı ve nedeni değişmektedir. 2011 yılı itibariyle nedene ve yaşa göre işgücüne dahil olmayanlara bakıldığında TR52 bölgesinde ilk sırada gelen nedenin ev işleri ile meşgul olmak (%40,8) olduğu anlaşılmaktadır. İkinci sırada engelli, yaşlı veya hasta olmak (%19,2), üçüncü sırada ise öğrenci olmak (%16,7) gelmektedir. 20-54 yaş grubu açısından en büyük sebebin ev işleri ile meşguliyet olması, işgücüne katılmayanların büyük ölçüde kadınlar olduğunu göstermektedir.

Yine 2011 yılı itibariyle nedene ve eğitime göre işgücüne dahil olmayanlara bakıldığında, TR52 bölgesinde ev işleri ile meşgul oldukları için işgücüne katılmayanların büyük çoğunluğunun (%72,3) lise altı eğitim düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, düşük düzeyde eğitime sahip olmaktan kaynaklanan bir şekilde ancak düşük ücretli işlerde çalışabilecek olması ve çocuk bakım hizmetlerinin yetersiz ve yüksek ücretli olması nedeniyle kadınların birçoğunun çalışmak yerine ev kadını olarak kaldığını ve ev işleri ile çocuk ve yaşlı bakımıyla ilgilendiğini söylemek mümkündür.

2.2 İstihdam

Konya ili istihdam oranı 2010 yılı itibariyle %46,5'tir. Bu oran 2009 yılından bu yana TR52 bölgesine ve Türkiye geneline benzer bir seyir izlemektedir.

TABLO 6: YILLAR İTİBARİYLE İSTİHDAM ORANLARI

YILLAR	KONYA	TR52	TÜRKİYE	AB-27
2008	45,0	46,0	41,7	70,4
2009	46,1	47,4	41,2	69,1
2010	46,5	47,2	43,0	68,6
2011	43,5	46,1	45,0	68,6

Kaynak:TÜİK

Yıllar itibariyle Konya İli'nin istihdam oranının düşmekte olduğu görülmektedir.

TABLO 7: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011

EĞİTİM DURUMU	İSTİHDAM ORANI (%)		
	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Okur-Yazar	14,3	26	16,1
Lise altı	24,6	68,3	46,1
Lise ve dengi	21,1	69	50,1
Yüksek okul	55,8	81,5	72,9

Kaynak: TÜİK

2011 yılı itibariyle, TR52 bölgesi incelendiğinde okur-yazar olanların %16,1'i , yüksek eğitimlilerin %72,9'u, lise ve dengi okul mezunlarının %50,1'i, lise altı eğitimlilerin ise %46,1'inin istihdam edildiği görülmektedir.

2011 yılı için TR52 bölgesinin eğitim durumuna göre istihdam oranına bakıldığında eğitimle istihdam arasında doğrusal bir ilişki olduğu görünmektedir. Tablo 7'den görülebileceği gibi, TR52 bölgesinde mezun olunan okula göre eğitim seviyesi arttıkça, istihdam edilme olasılığı da artmaktadır.

GRAFİK 15: CİNSİYET VE YAŞA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011.

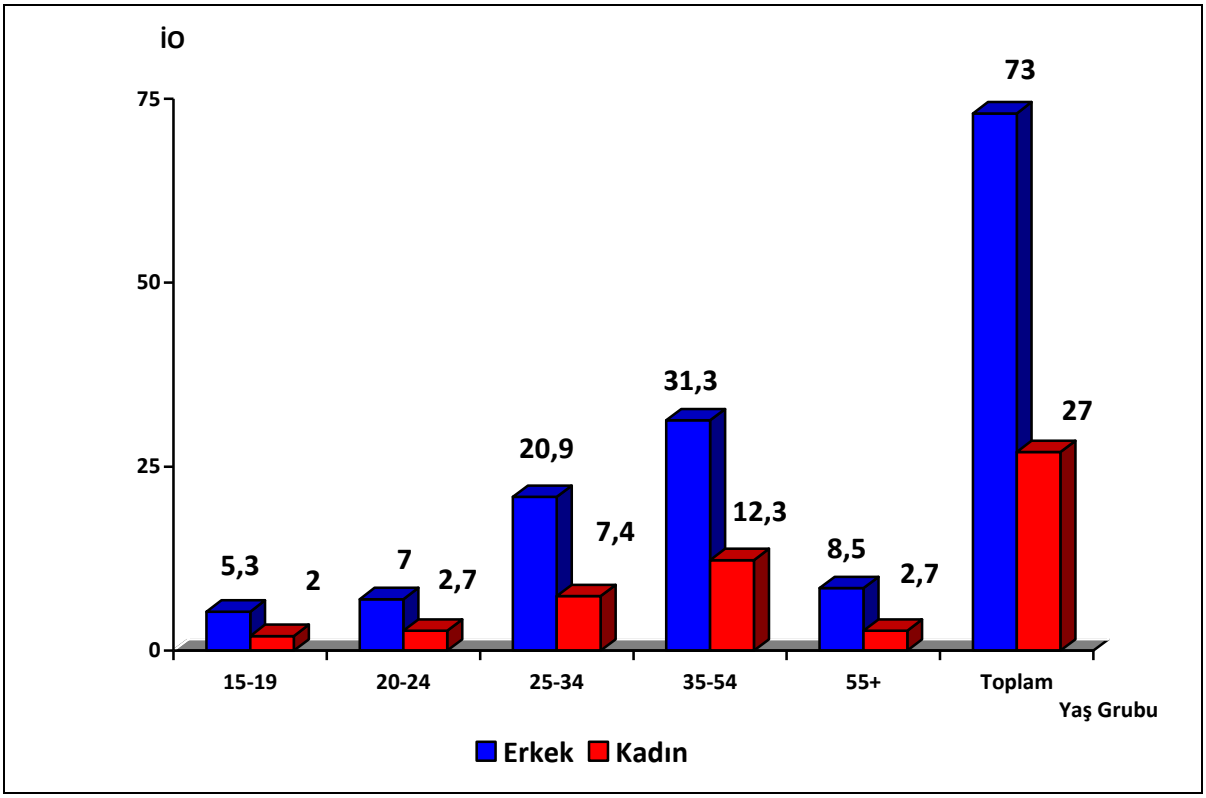

Kaynak: TÜİK

2011 itibariyle Konya ilinin de içinde yer aldığı TR52 bölgesinin istihdam oranı %46,1'dir. İstihdamın en yüksek olduğu yaş grubu hem erkekler, hem de kadınlar için 25-34'tür. Bunu iki grup için de 35-54 yaş grubu izlemektedir.

GRAFİK 16: YILLARA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI (%), TR52 BÖLGESİ

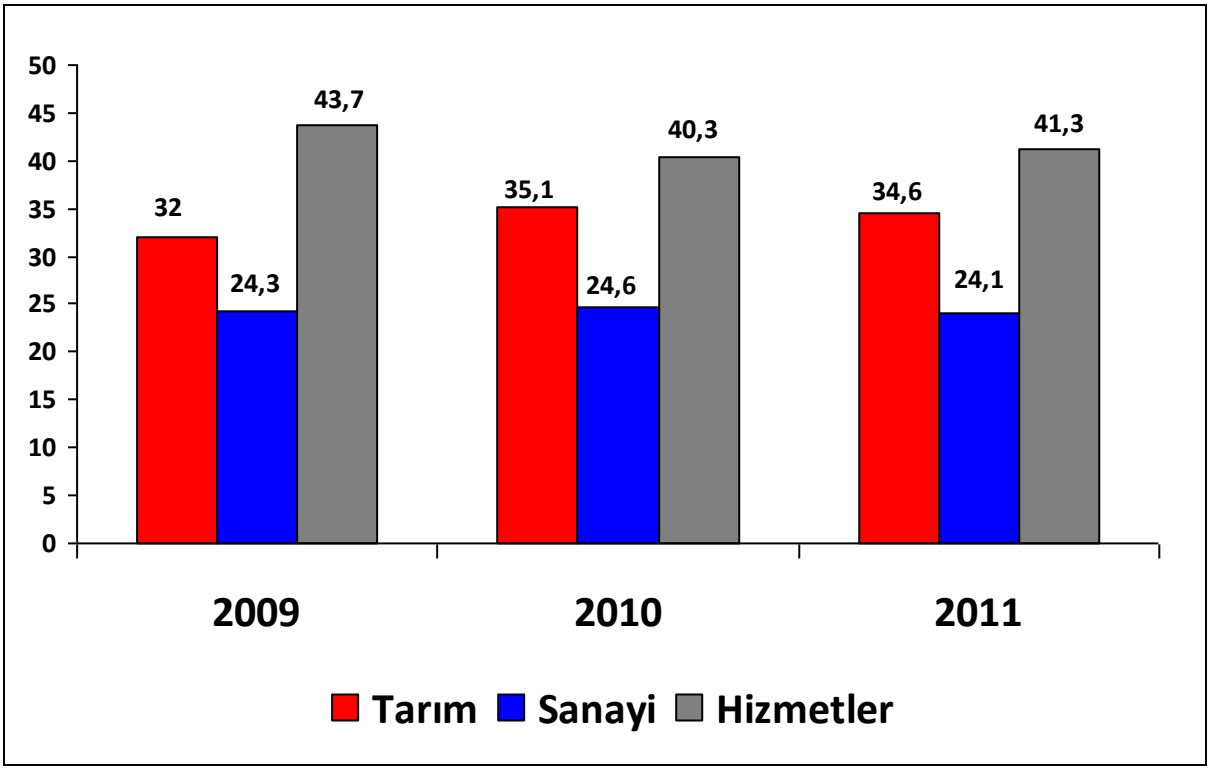

Kaynak: TÜİK

İstihdamın iktisadi faaliyet koluna yani sektörlere göre dağılımına bakıldığında, TR52 bölgesindeki istihdamın, Türkiye genelindeki eğilimle aynı şekilde hareket ettiği ve hizmetler sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. Tarım sektörü TR52 bölgesinde toplam istihdamın %34,6'sını kapsamakta, bunu %24,1'lik istihdam yaratma oranıyla sanayi sektörü izlemektedir. Yıllar içinde istihdam açısından bakıldığında sektörler içerisinde küçük dalgalanmaların olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde gözlenen kırsal işgücü azalışı, kırdan kente göç sonucunda beklenen vasfa sahip olmadığı için kentsel işgücüne katılamayan nüfusu arttırmıştır ve bu durum TR52 bölgesi için de geçerlidir.

GRAFİK 17: İŞTEKİ DURUMA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE İSTİHDAM EDİLENLER (BİN), TR52 BÖLGESİ, 2011

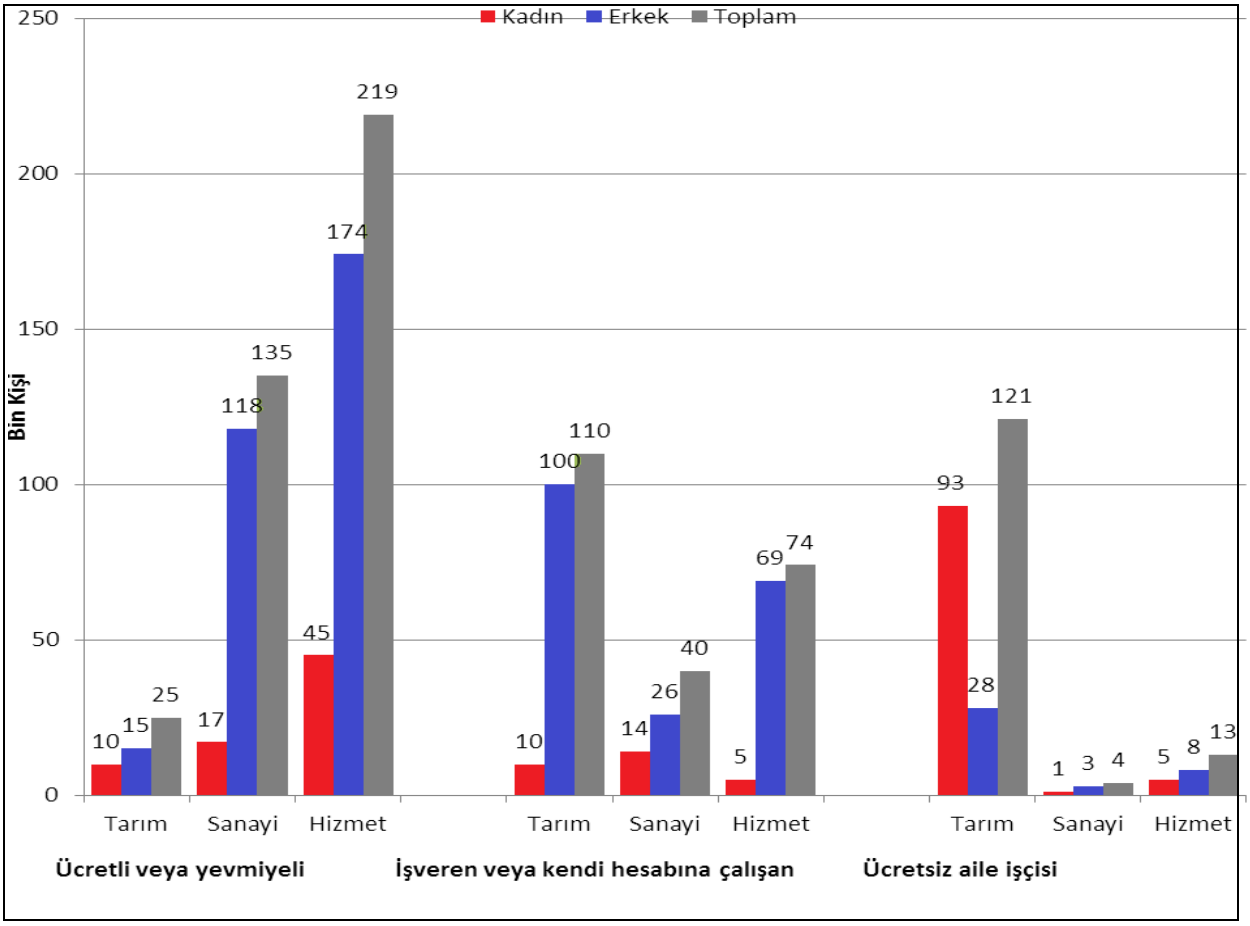

Kaynak: TÜİK

Tarım ve tarım dışı sektörler olarak işteki duruma bakıldığında, tarım sektörüne ücretsiz aile işçiliğinin hakim olduğu görülmektedir. Bu durum sadece TR52 bölgesi için geçerli olmayıp Türkiye'ye genellenebilecek bir durumdur. TR52 bölgesinde ücretsiz aile işçiliğinde tarım sektörünün önde geldiği sektör içerisinde de çalışanların çok büyük bir oranda kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Son yıllarda çözülmeye başlayan tarım sektöründen koparak kente göç eden nüfus, kentin beklediği niteliklere sahip olmadığı için işgücünün dışında kalmakta, bu da kentsel alanda işsizliğe neden olmaktadır.

İşteki durum değişkeni açısından bakıldığında ücretli veya yevmiyeli çalışanların hizmet sektöründe yoğunluk kazandığı, sektör içerisinde çalışanların da erkek ağırlıklı olduğu görülmektedir. İşveren veya kendi hesabına çalışanlar içerisinde tarım sektörünün ağırlığı tekrar göze çarpmaktadır. Bu durumun bölgenin coğrafik ve geleneksel yapısından kaynaklandığı düşünülebilir. İşteki durum açısından ücretli veya yevmiyeli çalışma, diğer çalışma türlerinin her birinden neredeyse iki kat daha yaygındır.

GRAFİK 18: İSTİHDAM EDİLENLERİN İŞTEKİ DURUMUNUN TARIM VE TARIM DIŞI OLARAK YÜZDE DAĞILIMI, TR52 BÖLGESİ VE TÜRKİYE

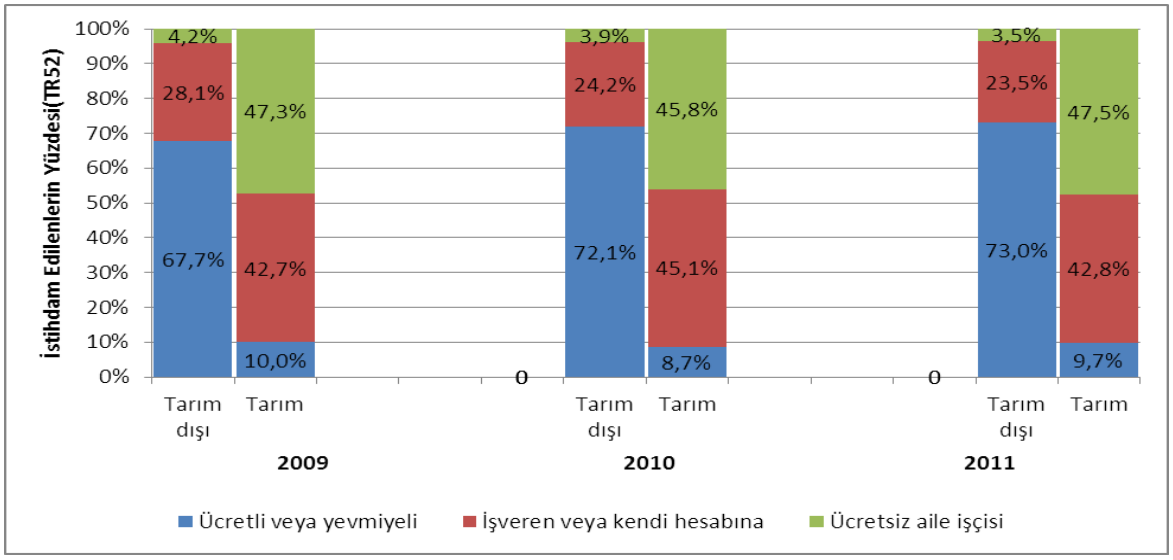

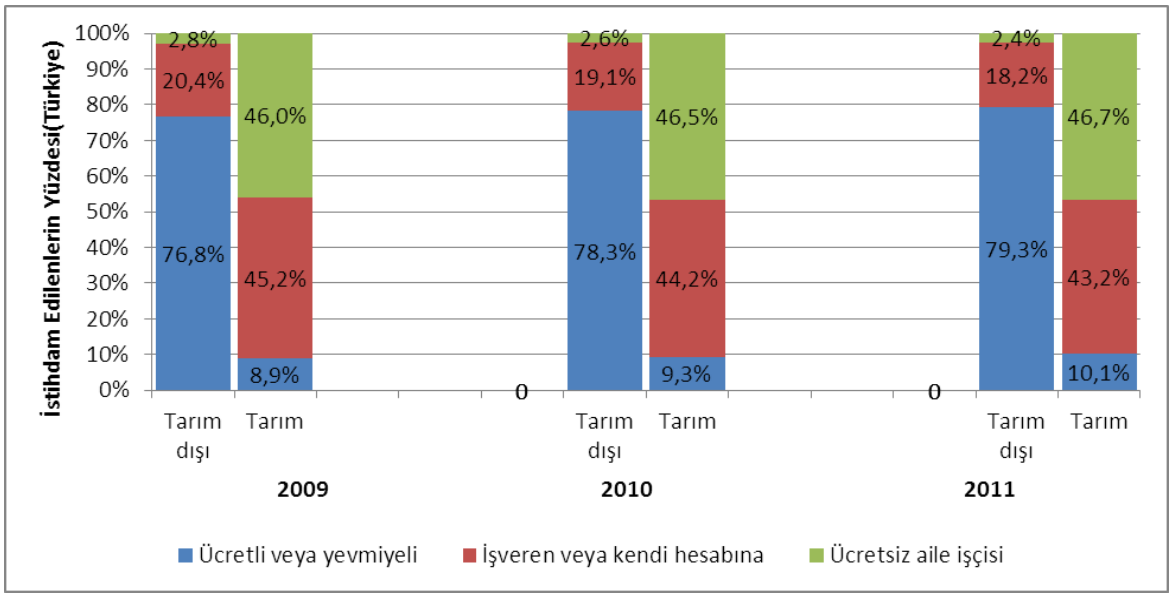

Kaynak: TÜİK

Meslek gruplarına göre istihdama bakıldığında, TR52 bölgesinde istihdamın ağırlıklı olarak tarım dışı sektörlerde; %73 ile ücretli veya yevmiyeli çalışanların oluşturduğu, bunu %23,5 ile işveren veya kendi hesabına çalışanların oluşturduğu, son olarak ücretsiz aile işçisi olanların %3,5'te kaldığı görülmektedir. 2011 yılında tarım sektöründe istihdamın yapısına baktığımızda; %9,7'sinin ücretli veya yevmiyelilerden, %42,8'nin işveren veya kendi hesabına çalışanlardan, %47,5 gibi büyük bir oranın ise ücretsiz aile işçisinden oluştuğu görülmektedir.

GRAFİK 19: MESLEK GRUBUNA GÖRE İSTİHDAM (%), TR52 BÖLGESİ VE TÜRKİYE, 2011

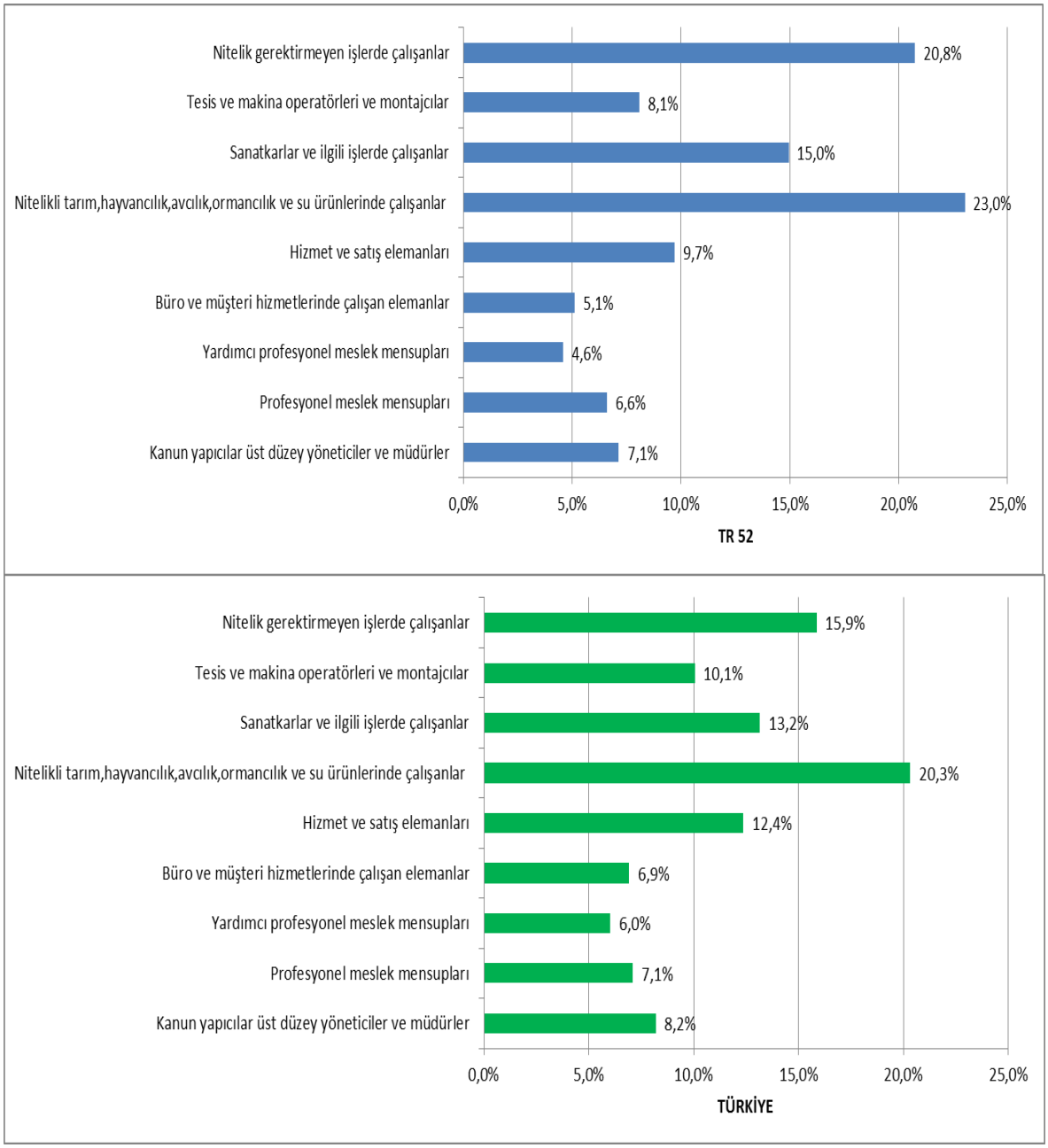

Kaynak: TÜİK

2011 yılı TÜİK verilerine göre TR52 bölgesi ve Türkiye genelindeki istihdamın mesleklere göre dağılımı incelendiğinde; Nitelikli Tarım, Hayvancılık, Avcılık, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grubunda çalışanların toplam istihdamın beşte birini oluşturduğunu, bunu Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanların takip ettiğini söylemek mümkündür. Bu hem Türkiye hem de TR52 bölgesi için genel geçer bir doğrudur.

GRAFİK 20: İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE İSTİHDAM (TARIM DAHİL), TR52 BÖLGESİ, 2011

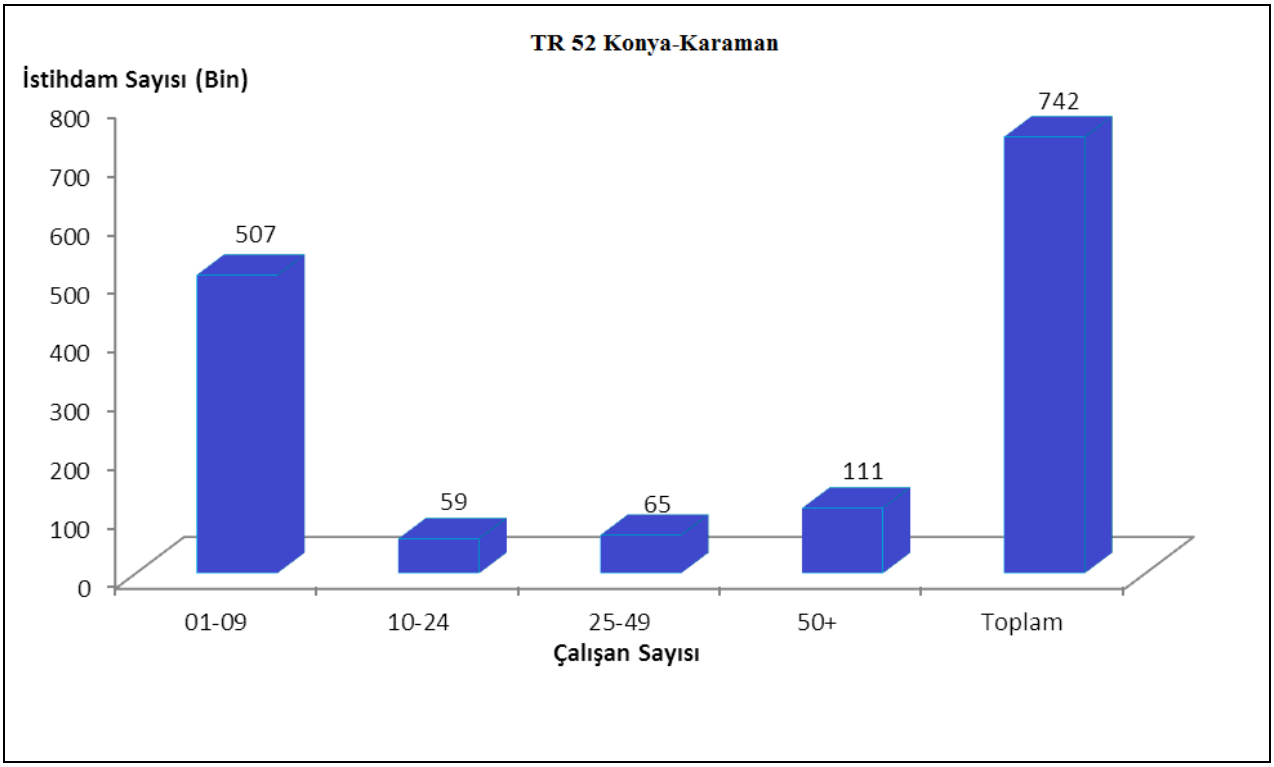

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde tarım dahil istihdamın işyeri büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığında ise Türkiye genelindeki durumu yansıtan bir şekilde istihdamın çok büyük oranda (%68,33) 1-9 kişi çalıştıran işyerlerinde yoğunlaştığını, bunu %14,96'lık bir oranla 50 kişi üstü kişi çalıştıran işyerlerinin izlediği görülmektedir. İşyeri büyüklüğüne göre istihdamın en az olduğu işyerleri ise 10-24 ve 25-49 kişi çalıştıran işyerleridir.

2.3 Kayıtdışı İstihdam

Kayıt dışı istihdam, hem TR52 bölgesinde hem de Türkiye genelinde en önemli işgücü piyasası sorunlarından biridir. Türkiye genelinde yıllar içerisinde kayıt dışı istihdamda ufak düşüşe rağmen toplam istihdamın yaklaşık yarısı kayıt dışı çalışmaktadır.

GRAFİK 21: İKTİSADİ FAALİYET VE KAYITLILIK DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI, TR52,%, (2011)

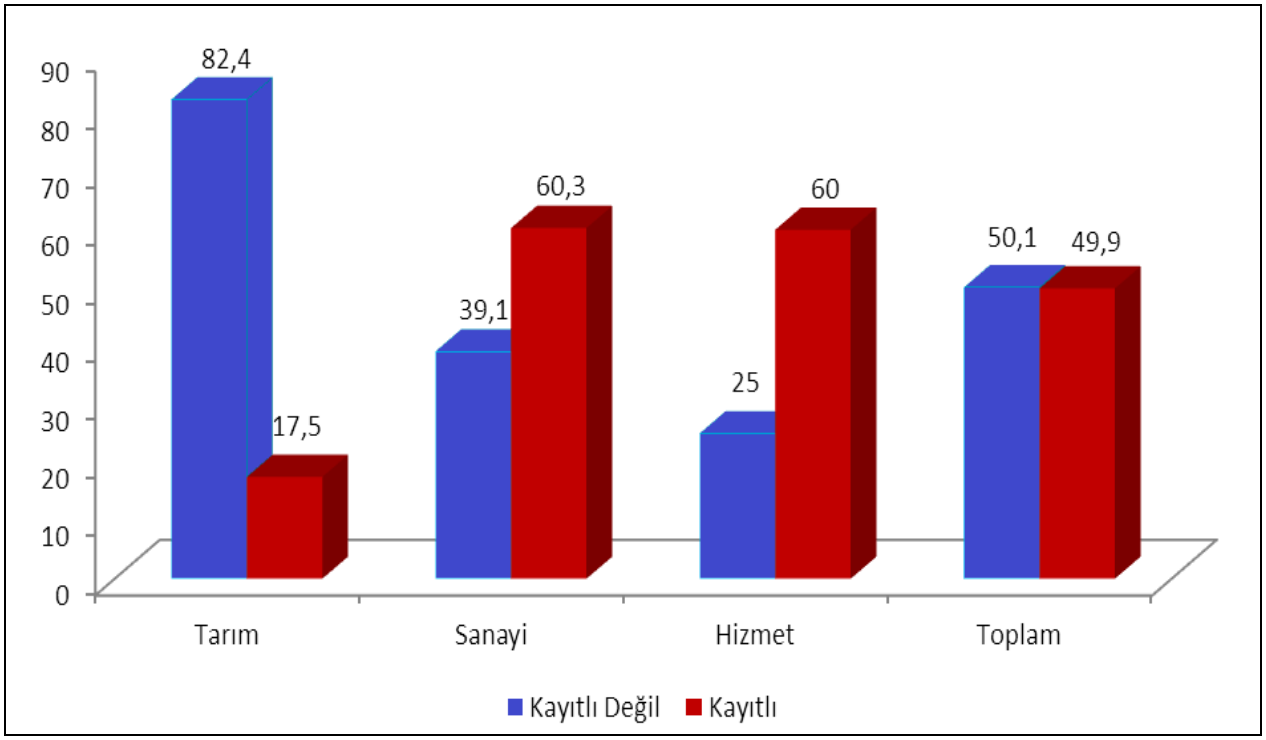

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde de durum aynı özellikte olup kayıtlılık oranının yaklaşık %49,9, kayıt dışılığın ise %50,1 olduğu görülmektedir. Kayıt dışı istihdamda %82,4 ile tarım sektörünün başı çektiği, bunu sanayi sektörünün takip ettiği görülmektedir. En fazla kayıtlı istihdam sanayi ve hizmetler sektöründedir.

İktisadi faaliyet koluna göre kayıtlılık durumuna bakıldığında hem Türkiye, hem de bölgede kayıt dışı istihdam oranının en fazla olduğu sektörün tarım olduğu görünmektedir. Türkiye geneline kıyasla bölgede tarımın istihdamdaki payı daha yüksektir. Ancak TR52 bölgesinde bu sektörde çalışanların %82,4'ü kayıt dışı çalışmaktadır. Bölgede tarımdan sonra kayıt dışı istihdamın en fazla olduğu sektörler sırasıyla sanayi ve hizmetler sektörüdür. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %32,05 olarak görünmektedir.

GRAFİK 22: EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE İSTİHDAMDA KAYITLILIK DURUMU, TR52 VE TÜRKİYE, (2011)

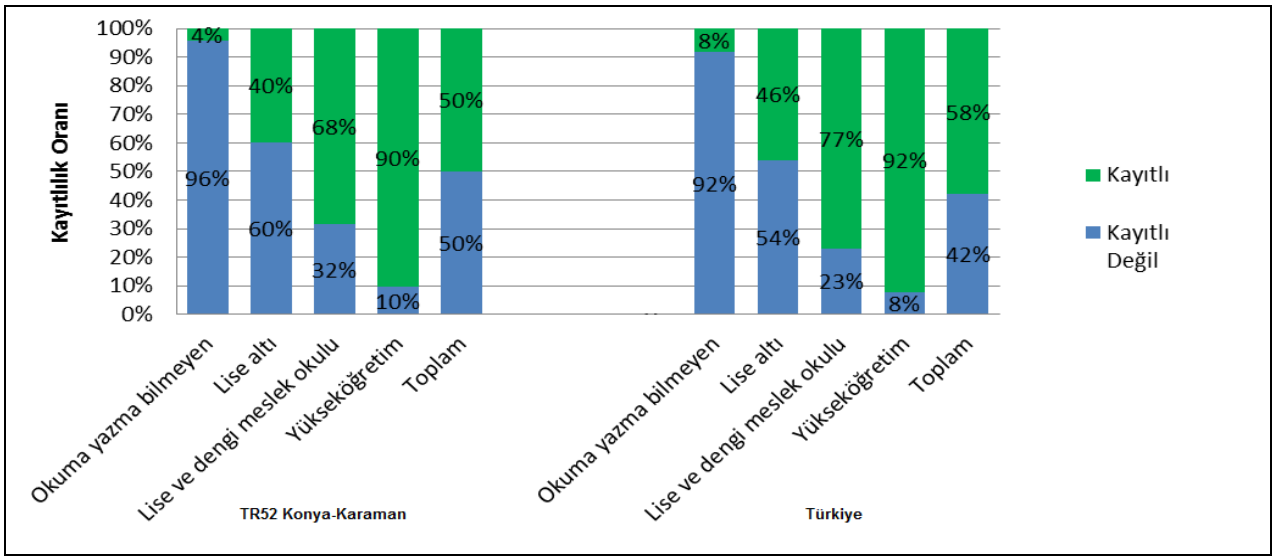

Kaynak: TÜİK

Eğitim seviyesine göre istihdamda kayıtlılık durumuna bakıldığında Türkiye genelinde olduğu gibi toplam okuma yazma bilmeyenlerin %90'ından fazlası kayıtdışı çalışmaktadır. Bunu sırasıyla lise altı eğitimliler %60, lise ve dengi meslek okulları mezunları %32 ve yüksek öğretim mezunları %10 izlemektedir. Yani eğitim seviyesi yükseldikçe kayıtdışı çalışma da azalmaktadır.

GRAFİK 23:İŞTEKİ DURUMA GÖRE KAYITDIŞI İSTİHDAM ORANI (%), TR52, 2011

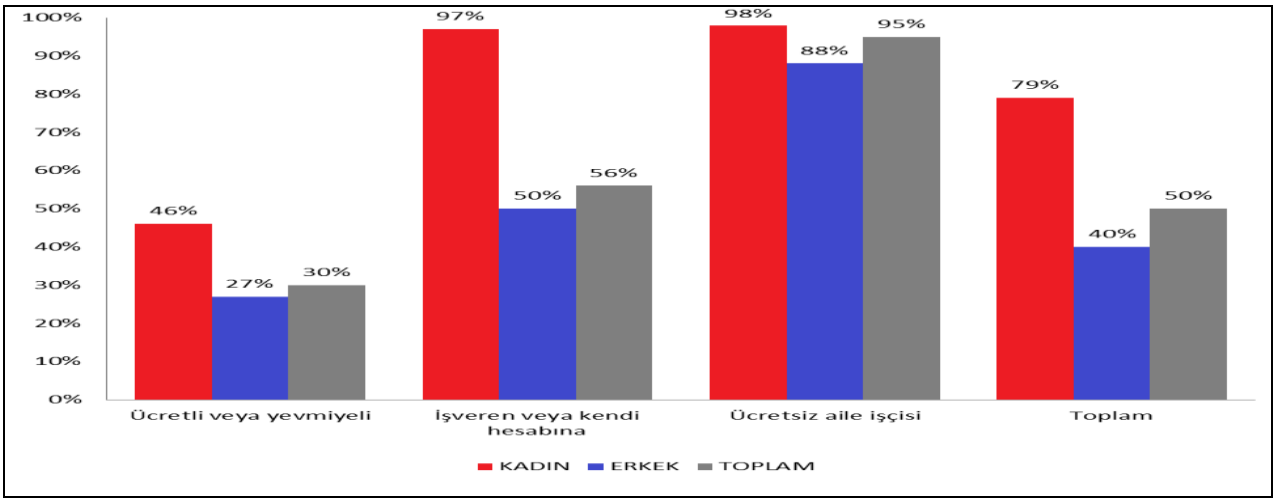

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde 2011 yılı itibariyle işteki duruma göre kayıtdışılık oranlarına bakıldığında en düşük kayıtdışı istihdamın ücretli ve yevmiyeli çalışanlar (%30) arasında olduğu ve bu grup içerisinde de çoğunluğun kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Kayıtdışılığın hem erkekte hem kadın da en fazla görüldüğü grup ücretsiz aile işçisi grubudur.

GRAFİK 24: YAŞ VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIK DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM, TÜRKİYE VE TR52 BÖLGESİ, 2011,%

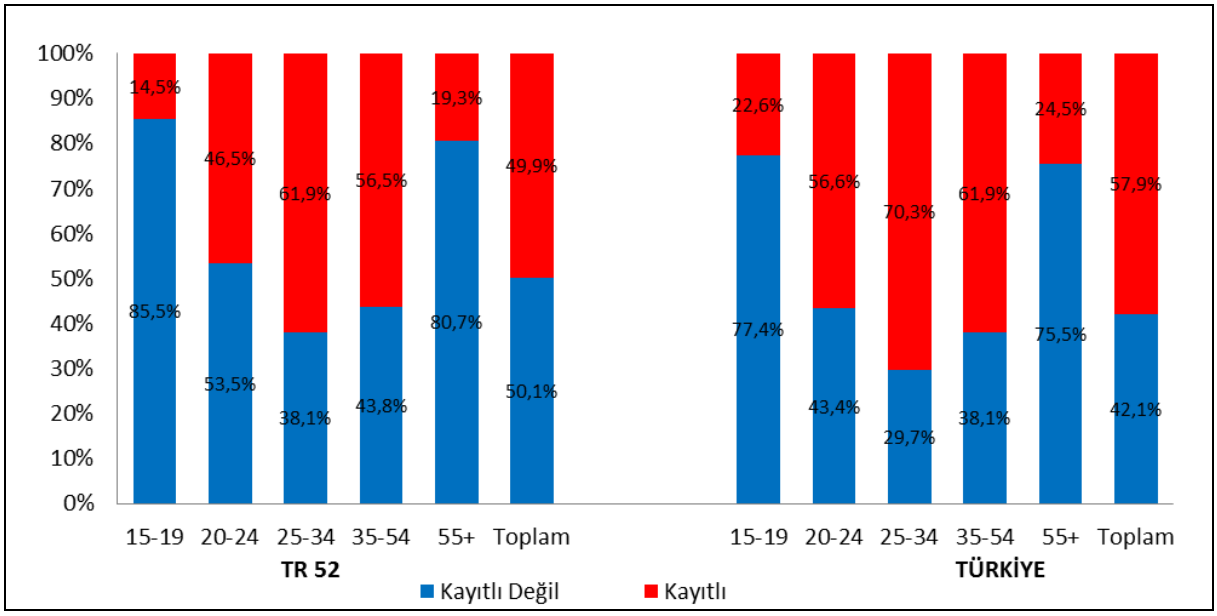

Kaynak: TÜİK

Kayıtlı istihdamın yaşa göre dağılımı incelendiğinde 25-34 yaş grubunun kayda daha fazla önem verdiği görülmektedir. Bunun sebebi olarak bu yaş grubunun evlilik ya da çocuk sahibi aşamasında olduğu söylenebilir. Ülke genelinde de bu durum böyledir. Kayıt dışılık açısından 15-19 ve 55+ yaş grubunun çok yüksek oranda olduğu görülür. 15-19 yaş grubu için bunun nedeni henüz iş hayatına yeni atıldığı ve ailesiyle birlikte yaşaması iken, 55+ yaş grubunda ise emekli olup çalışanlar gösterilebilir.

2.4 İşsizlik

2011 istatistiklerine göre TR52 bölgesinde işsizlik oranı %6,8'dir. Aslında 2010 rakamlarına göre işsizlik oranları bakımından Konya ili hem TR52 bölgesi illeri hem Türkiye, hem de AB-27 ortalamasının altında kalmaktadır. 2012 yılında açıklanan 2011 yılı Nüfus ve Konut Araştırma kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergelerine göre İlimizin işsizlik oranı 4,9 olarak açıklanmış olup, bu oran ile Ülke genelinde işsizliğin en az olduğu 5'nci ildir.

GRAFİK 25: YILLAR İTİBARİYLE İŞSİZLİK ORANLARI TÜRKİYE, TR52, AB-27, KONYA,2008-2011

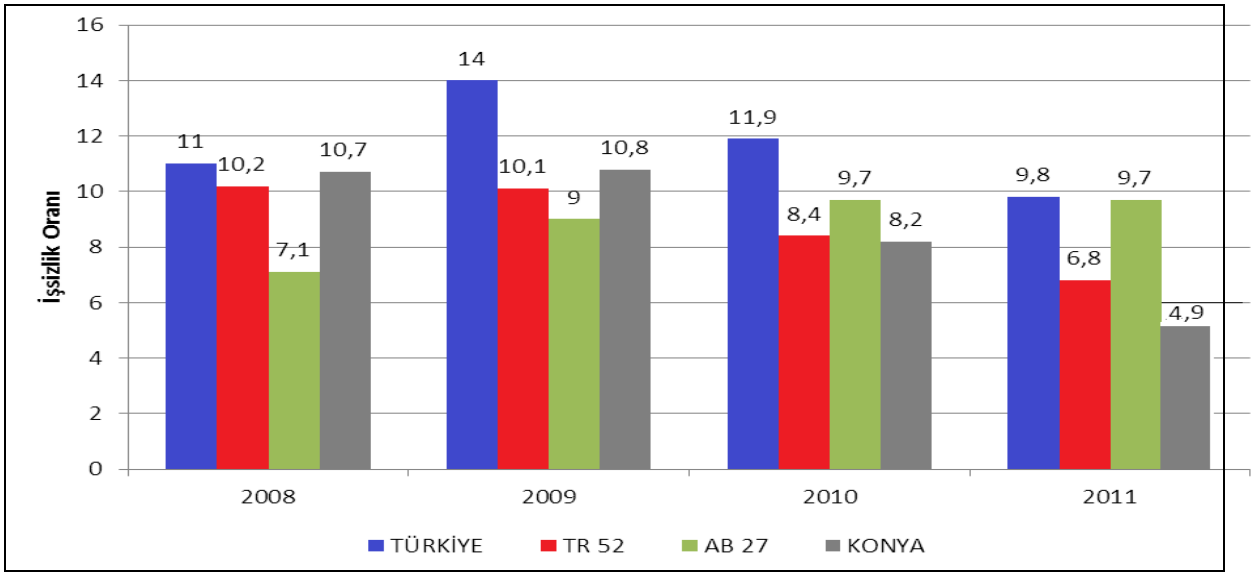

Kaynak: TÜİK

En genel hatlarıyla ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus artış hızı, göç ve eğitim işsizliği doğrudan etkileyen unsurlar arasında sayılabilir. 2010 yılında TR52 bölgesindeki toplam işsizlik %8,4'tür.

GRAFİK26: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011

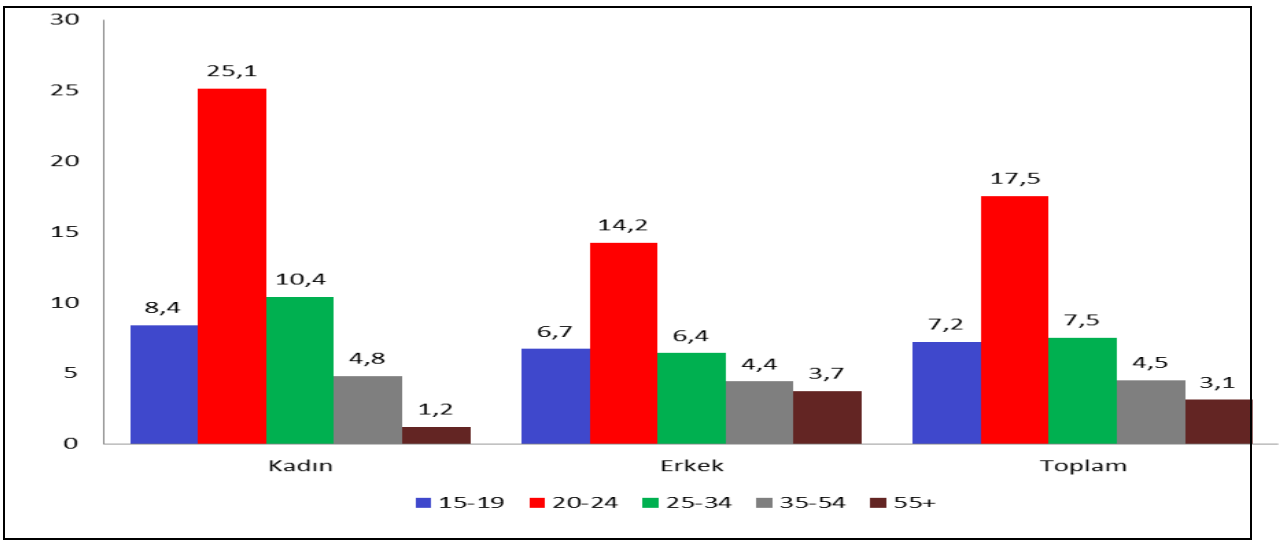

Kaynak: TÜİK

Grafik'ten görülebileceği gibi, 2011 yılı verileri ışığında TR52 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlere bakıldığında, işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubu kadınlar için %25,1 ve erkekler için %14,2 ile 20-24 yaş grubudur. Bu yaş grubu için toplam işsizlik oranı %17,5'tir. Kadın işsizliği açısından ikinci sırada %10,4'lük bir oranla 25-34 yaş aralığı gelirken, erkek işsizliği açısından ikinci sırayı %6,7'lik oranla 15-19 yaş grubu almaktadır. Hem kadınlar %1,2, hem de erkekler %3,2 açısından işsizlik oranının en düşük olduğu yaş grubu ise 55 ve üstü yaş grubudur; bu grubun toplam işsizlik oranı %3,1'dir.

GRAFİK 27: EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011

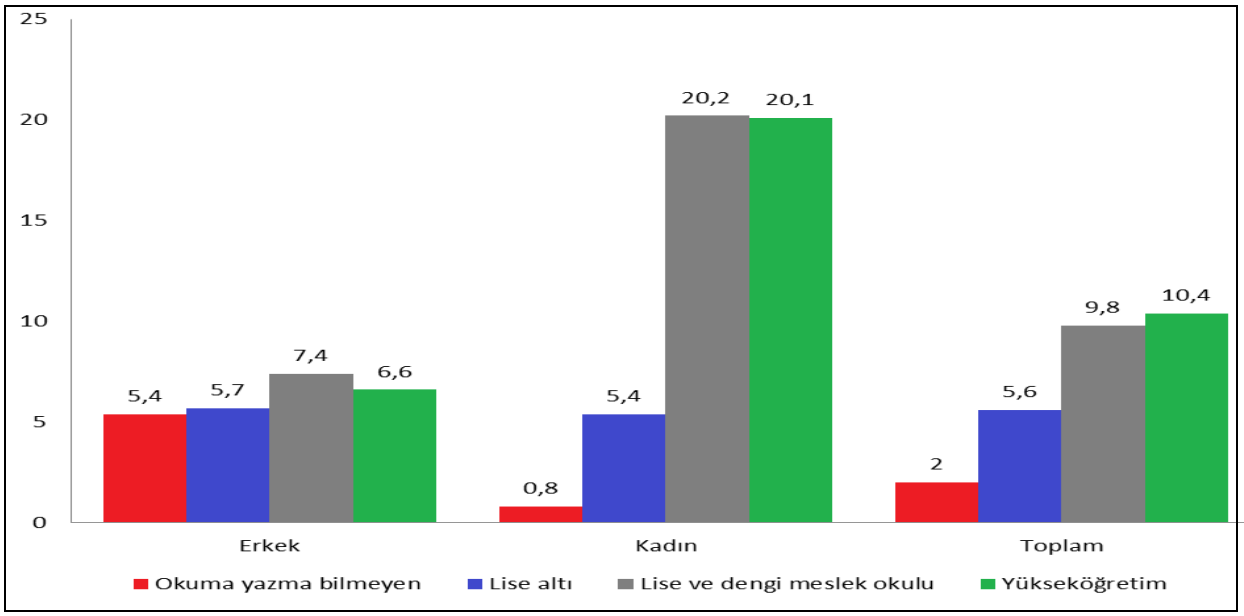

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranlarına eğitimle olan ilişkisi çerçevesinde bakıldığında TR52 bölgesinde 2011 yılı itibariyle en yüksek işsizliğin %10,4 ile yüksek öğretim mezunları tarafından deneyimlendiği görülmektedir. Yüksek öğretim mezunu kadınların işsizlik oranının yüksek olması toplam yüksek öğretim mezunlarının işsizlik oranının göreceli olarak yükselmesine neden olmaktadır. Bu gruptaki erkekler arasında işsizlik oranı %6,6 olmasına rağmen, aynı gruptaki kadınlar arasında bu oran %20,1'dir. İşsizlik oranlarında ikinci sırada lise ve dengi meslek okullarından mezun olanlar (%9,8) gelmektedir. TR52 bölgesinde erkeklerde %7,4 ile lise ve dengi meslek okulu mezunlarının işsiz olduğu görülmektedir. İşgücüne katılım ve istihdam oranının eğitim seviyesi yükseldikçe yükseliyor olması göz önüne alındığında, işsizliğin de yüksek eğitim seviyelerinde gerçekleşmesi şaşırtıcı değildir.

GRAFİK 28: BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE İŞSİZLER (BİN), TR52 BÖLGESİ, 2011

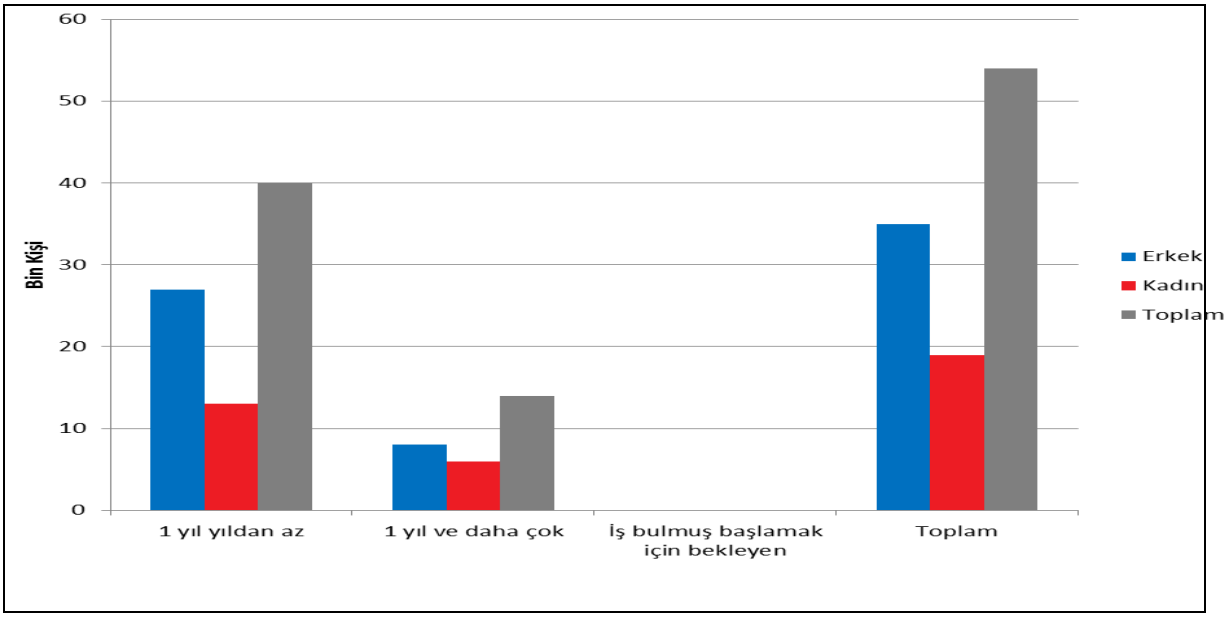

Kaynak: TÜİK

Bekleme sürelerine göre işsizliğe bakıldığında, Türkiye ve TR52 bölgesinin paralellik gösterdiği, uzun süreli işsizlik cinsiyet bazında incelendiğinde, kadınların erkeklere göre iş bulmakta zorlandığı iş arama sürelerinin daha uzun olduğu görülmektedir.

2.5 İşgücü Piyasasında Kadınlar

Türkiye genelinde kadınların işgücü piyasasındaki yeri endişe verici seviyelerdedir. Bu durum Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanmakta olan İlerleme Raporlarında da her sene tekrar edilmektedir. Yıllar içerisinde Türkiye genelinde kadınların işgücüne katılım oranında az da olsa bir artış görülmüş, bu oran 2011 yılında %28,8'e yükselmiştir. Kentsel alanlarda kadın işgücüne katılım oranları kırsal alanlara göre daha düşüktür. Ancak kadınların işgücüne katılım oranlarının kırsal alanlarda daha yüksek görünmesinin sebebi buradaki kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çoğunlukla tarım sektöründe çalışıyor olmalarıdır. Türkiye genelinde kadınlara ait istihdam oranı 2011 yılı için %25,6'dır. Yani Türkiye'de her dört kadından üçü işgücü piyasası içerisinde yer almamakta, her dört kadından sadece biri çalışmaktadır. Bu oranlar Türkiye'ye ait işgücüne katılım ve istihdam oranlarının da bir bütün olarak düşmesine sebep olmaktadır. Kadınlar arasında işsizlik oranı 2011 yılı için erkeklerin üzerinde ve %11,3 seviyesindedir.

TR52 bölgesi özelinde bakıldığında ise kadınların işgücüne katılım oranı %26,7, istihdam oranı ise %24,4'tür. Bölgede tarım istihdamının ağırlıklı olmasına rağmen bu oranların Türkiye genelinden düşük olması şaşırtıcıdır.

TABLO 8: TR52 BÖLGESİNDE GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE KADINLARA AİT İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ (15+ YAŞ), 2011

GÖSTERGELER	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Geniş yaş grubuna göre nüfus	95	88	173	284	182	822
Geniş yaş grubuna göre işgücü	17	26	61	95	20	219
İşgücüne katılım (%)	17,7	29,8	35,5	33,5	11	26,7
İstihdam (%)	16,2	22,3	31,8	31,9	10,8	24,4
İşsizlik (%)	8,4	25,1	10,4	4,8	1,2	8,8

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde Geniş Yaş Grubuna göre kadın nüfusu 821.000 'dir. Bunların içerisinde 219.000'i işgücünü oluşturmaktadır. İşgücüne Katılım Oranı %26,7'dir. Bunlardan istihdam edilen ise %24,4'tür. Bu grup içerisinde 35-54 yaş grubunun ağırlıkta olduğu görülmektedir. 55+ yaş gurubunda ise istihdam oranı neredeyse diğer gruplardakilerin yarısı kadardır. Kadınlardaki işsizlik oranı %8,8'dir. Her 4 genç kadın (20-24) iş arayandan biri işsizdir.

GRAFİK 29: TR52 BÖLGESİNDE KADINLARA AİT İŞGÜCÜ PİYASASINA DAHİL OLMAMA NEDENLERİ (15+ YAŞ), 2011

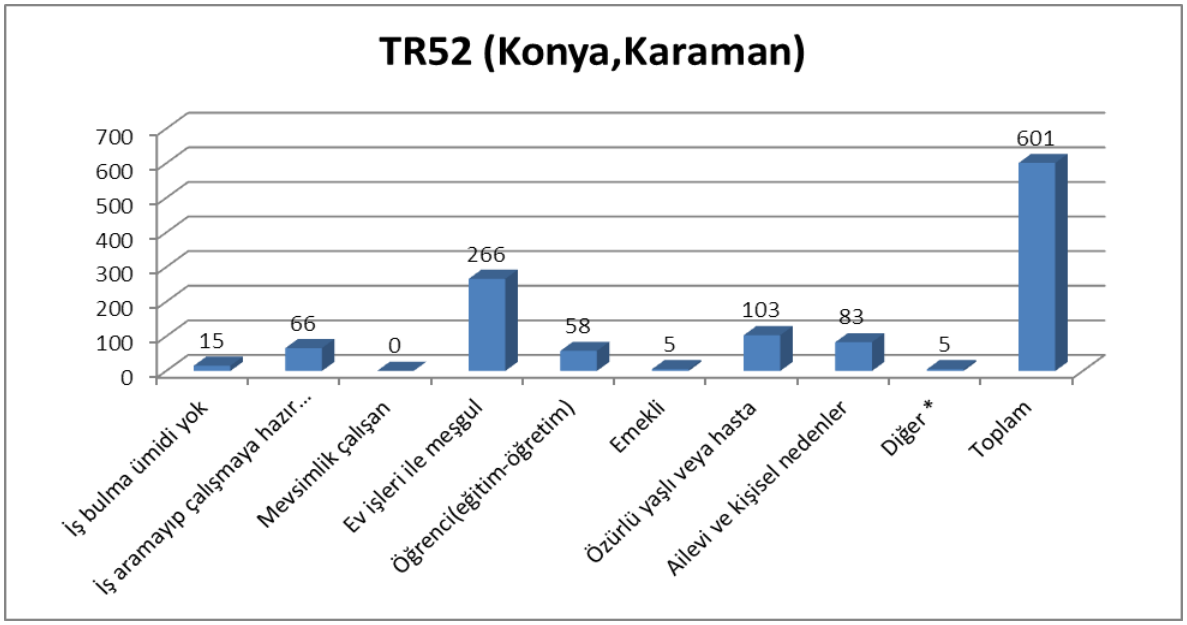

Kaynak:TÜİK

2011 verilerine göre bölgede kadınların işgücüne katılmama sebeplerinin başında ev işleri ile meşgul olmak (%44,26) gelmektedir. Bu sebep, büyük ölçüde çocuk bakımı hizmetlerinin yetersizliği veya pahalılığı ve/veya ailede yaşlı ve hasta aile bireyleri gibi bakıma ihtiyaç duyan bireylerin sorumluluğunun kadınlar üzerinde olmasıyla ilişkilidir. Bu tür geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin yanı sıra Türkiye'de genel olarak kadınların işgücüne katılmadığı gerçeği TR52 bölgesinde de karşılık bulabilmektedir.

TABLO 9: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011

İŞSİZLİK ORANLARI (%)						
	Yaş Grubu					TOPLAM (15+)
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	
TOPLAM	7,2	17,5	7,5	4,5	3,1	6,8
Erkek	6,7	14,2	6,4	4,4	3,7	6,1
Kadın	8,4	25,1	10,4	4,8	1,2	8,8

Kaynak:TÜİK

GRAFİK 30: TARIM VE TARIM DIŞI SEKTÖRLERDE CİNSİYETE GÖRE KAYITDIŞI İSTİHDAM ORANI (%), TR52, 2011

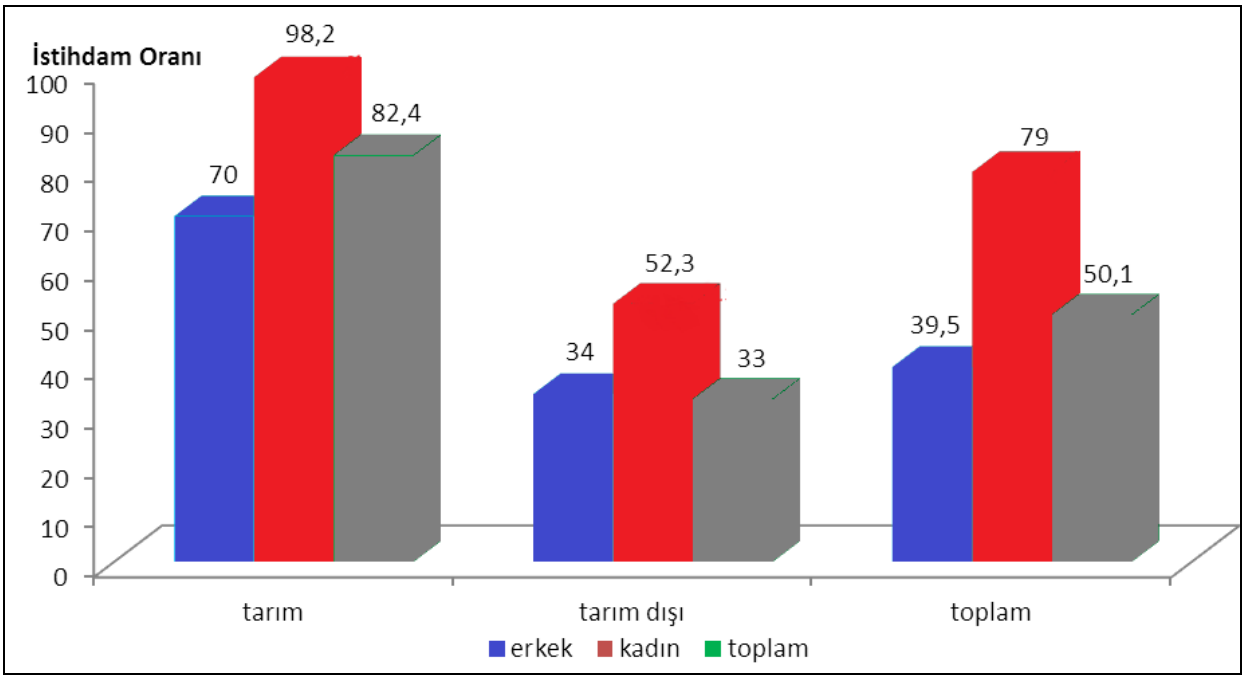

Kaynak:TÜİK

TR52 bölgesinde kadınların kayıtdışı çalışma oranı (%79) ile erkeklerin kayıtdışı çalışma oranının (%39,5) neredeyse iki katıdır. Tarım dışı sektörlerde kayıtdışı çalışma oranına göre cinsiyetler kıyaslandığında aradaki makasın daralmakta olduğu görünmektedir. Bu sektörlerde kadınların %52,3'ü, erkeklerin ise %34'ü kayıt dışı çalışmaktadır.

2011 yılı verileri ışığında, TR52 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlere bakıldığında, kadınlar arasında işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun %25,1'lik bir oranla 20-24 yaş grubu olduğu, bunu %10,4 ile 25-34 yaş grubunun izlediği görülmektedir.

Erkeklerde ise yine 20-24 yaş grubunun istihdamda zorlandığı, bu yaş aralığında işsizlik oranı %14,2 iken, genel işsizlik oranına baktığımızda kadınlara göre çok daha iyi durumda oldukları görülmektedir.

GRAFİK 31: KADINLARIN EN FAZLA İCRA ETTİĞİ MESLEKLER, KONYA, 2012

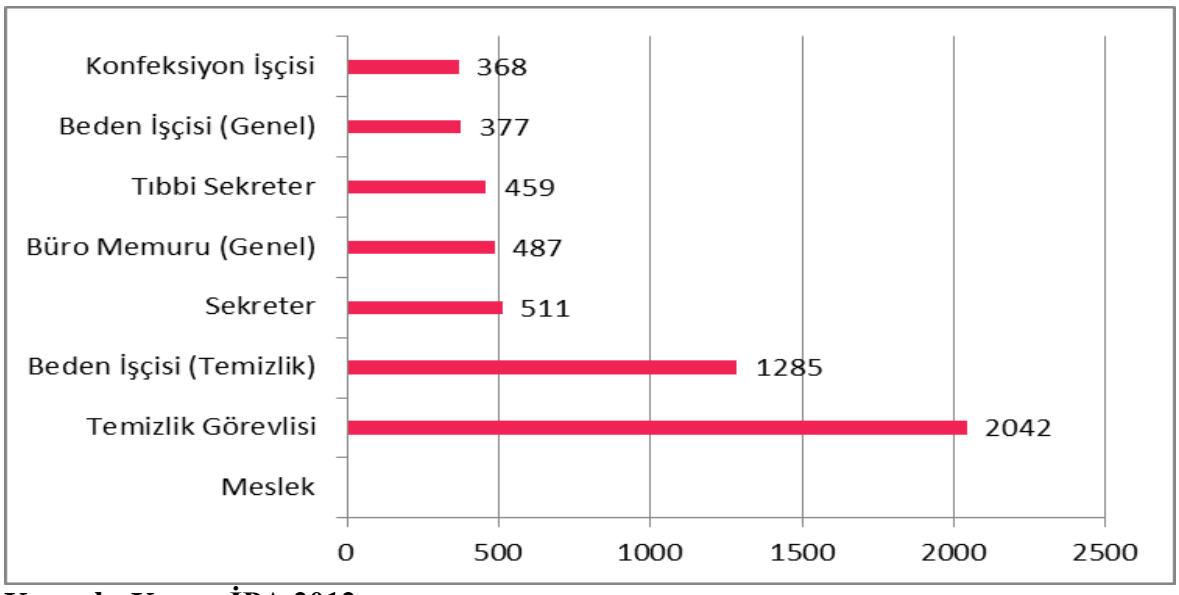

Kaynak: Konya İPA 2012

2012 yılı Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre Konya ili özelinde tarım-dışı ekonomik faaliyet alanlarına bakıldığında, kadınlar arasında en fazla icra edilen mesleğin genel anlamıyla Temizlik İşçiliği ve Sekreterlik olduğu görülmektedir. Bunu Büro Memuru (Genel) mesleği takip etmektedir.

2.6 İşgücü Piyasasında Gençler

Türkiye genelinde işgücü piyasasındaki endişe verici bir diğer unsur gençlerin istihdamı ve genç işsizliğidir. Kadınların iş piyasasındaki yeri konusunda olduğu gibi, Avrupa Birliği İlerleme Raporlarında bu durumun da her sene altı çizilmektedir.

2011 yılı verileri ışığında TR52 bölgesindeki gençlerin (15-24 yaş grubu) işgücü piyasasındaki yerine bakıldığında, gençlerin işgücüne katılım oranının %40,8, istihdam oranının ise %35,4 olduğu görülmektedir. Bölgedeki işsizlik oranı ise %13,3'tür.

TABLO 10: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ (%), 15-24 YAŞ GRUBU, TR52 BÖLGESİ, 2011

GÖSTERGELER	OKUMA YAZMA BİLMEYEN	LİSE ALTI	LİSE VE DENGİ MESLEK OKULU	YÜKSEK ÖĞRETİM	TOPLAM (15-24 yaş)
15-24 yaş nüfus (bin)	6	242	88	21	357
15-24 yaş işgücü (bin)	1	97	8	15	121
İşgücüne katılım (%)	24	40	36,9	70	40,8
İstihdam oranı (%)	23,1	36,8	30,1	44,5	35,4
İşsizlik oranı (%)	3,6	8,1	18,4	37	13,3

Kaynak:TÜİK

TR52 bölgesinde genç istihdamı eğitim seviyesine göre tetkik edildiğinde %44,5 ile yüksek öğretimlilerin başı çektiği, lise ve dengi meslek okulu mezunlarının ise %30,1 ile üçüncü sırayı aldığı görülmektedir. Lise altı eğitim seviyesindekiler bir üst gruba göre daha kolay istihdam edilmektedir. Lise ve dengi meslek okulu grubunda üniversiteye hazırlık, düz lise mezunlarının herhangi bir mesleğe sahip olmaması ve eğitim seviyesi açısından iş tatmini beklentisinin biraz daha fazla olması bu duruma neden olabilmektedir.

GRAFİK 32: CİNSİYETE GÖRE 15-24 YAŞ ARASI GENÇ NÜFUSUN İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENLERİ,YIL

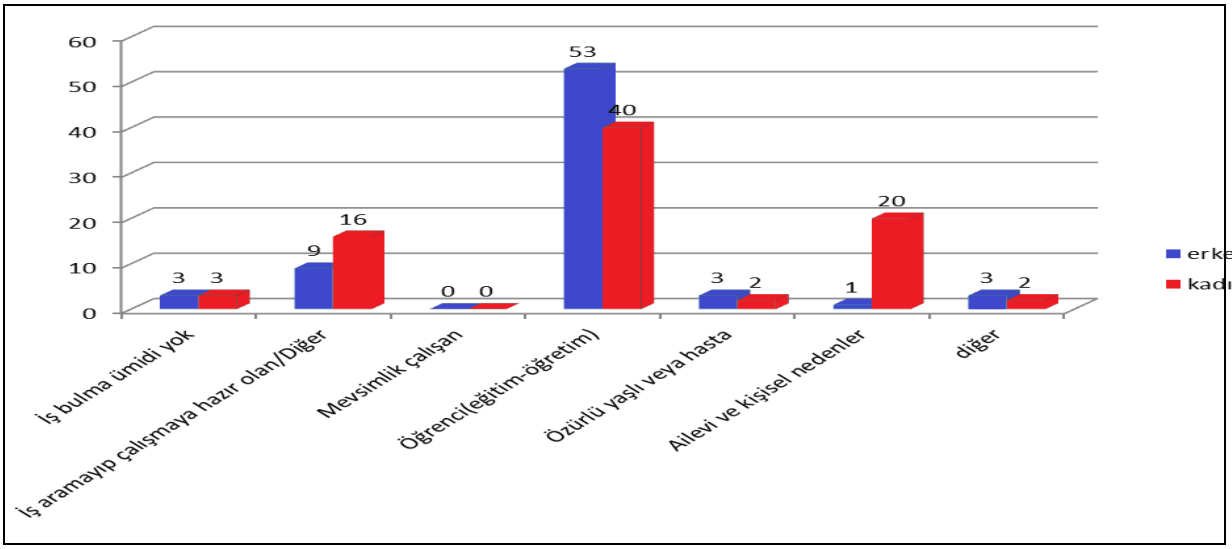

Kaynak:TÜİK

İşgücüne dâhil olmama nedenlerine 15-24 yaş arası grubu özelinde bakıldığında; erkeklerin %53'ü eğitim-öğrenim nedeni ile, kadınların ise %40'ının eğitim-öğrenim, ikinci olarak da %20 oranında ailevi ve kişisel nedenlerle işgücüne dahil olmadıkları görülmektedir. 15-24 yaş arası grupta eğitim-öğrenim nedeniyle işgücüne dahil olmama oranı %60'tır.

GRAFİK 33: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR52 BÖLGESİ, 2011

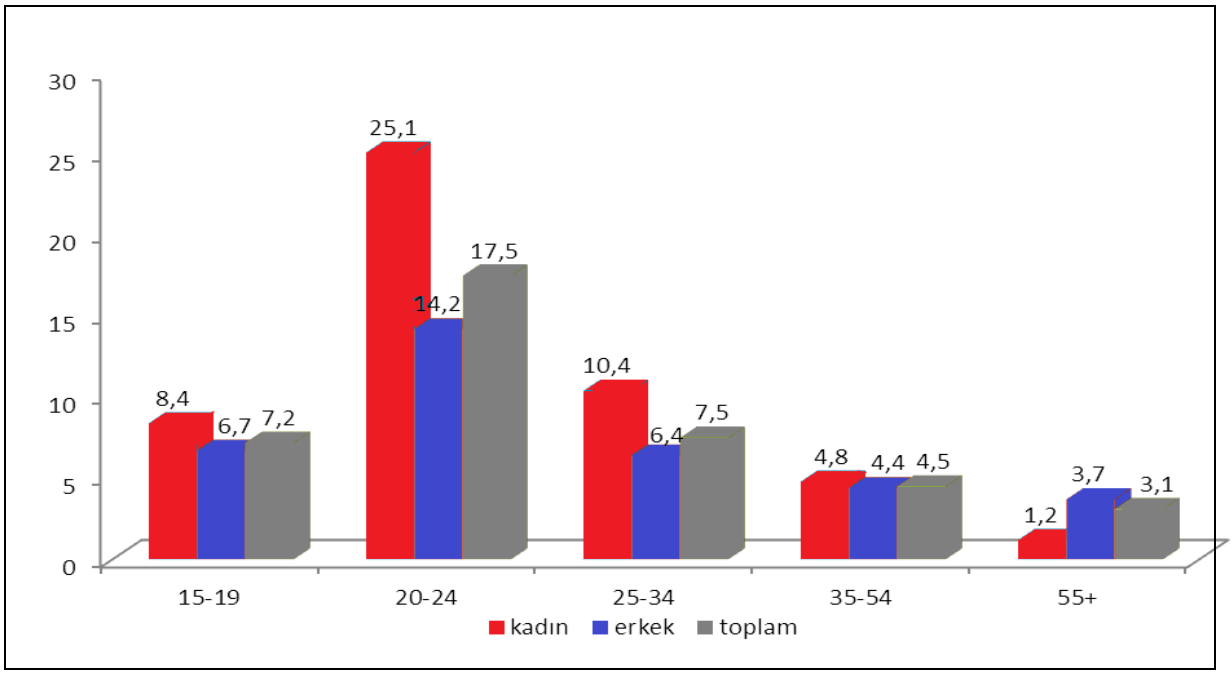

Kaynak:TÜİK

TR52 bölgesinde Geniş Yaş Grubuna göre işsizlere bakıldığında, işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun hem kadınlar, hem de erkekler için 20-24 yaş grubu olduğu görülmektedir. Bunda henüz öğrenciliğine devam edenlerin yanı sıra tecrübesizlik ve iş hayatından beklentinin yüksek olmasından kaynaklı iş bulma problemi yaşayan gençlerin etkisi büyüktür.

2.7 İŞKUR'da Kayıtlı İşgücü Göstergeleri

Bu bölümde, Türkiye İş Kurumu 2011 İstatistik Yıllığı verileri ile 2012 yılına ilişkin Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verileri ışığında Konya ilinde kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsiz verileri, açık iş sayıları, kuruma yapılan başvurular, işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme kursları özetlenecektir. Kuruma yapılan başvurularla işe yerleştirmelerin yaş, eğitim seviyesi ve kadın-erkek oranları açısından değerlendirilmesi, ilerleyen yılları için gerçekleştirilecek eşleştirmelerin daha etkin bir şekilde yapılabilmesi için önemli bir veri kaynağıdır.

2012 yılı sonu itibariyle Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde kayıtlı işgücü istatistiklerine bakıldığında, Konya'da Kuruma 67.829 kayıtlı işgücü olduğu görülmektedir. İş arayanlardan %5,2'si engellilerden, %0,5'i eski hükümlülerden oluşmaktadır.

2011 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Konya'da Kuruma 2011 yılında yapılan 26.099 başvurunun 4.983'ü iş gücü piyasasına giriş yapabilmiştir. Sosyal duruma göre inceleme yapıldığında ise özürlü vatandaşlarımızın 1.172 başvurusuna karşılık 178 adet iş imkanı oluşmuştur. 2012 yılı verilerine göre ise, 37.225 başvuruya karşılık 11.375 kişi iş gücü piyasasına giriş yapmıştır. İl genelinde toplam 813 özürlü ve 5 eski hükümlü işarayan 2012 yılında işgücü piyasasına dahil olmuştur.

Türkiye geneli 2011 yılı istatistiklerine bakıldığında ise Kurum hizmetlerinden yararlanmak için yapılan 1.398.355 başvuruya karşılık 363.672 kişi istihdam edilmiştir. Türkiye genelinde özürlü vatandaşlara yönelik işe yerleştirme ve başvuru istatistiklerine bakıldığında ise 2011 yılında alınan 35.151 iş başvurusuna karşılık 38.349 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleştirme sayısının başvuru sayısından fazla olma nedenleri arasında, önceki yıllardan devir eden istatistikler ile yıl içinde uygulanan bir takım teşvik politikaları yer almaktadır.

Türkiye geneli 2012 yılı istatistiklerine bakıldığında ise Kurum hizmetlerinden yararlanmak için yapılan 2.296.325 başvuruya karşılık 556.587 kişi istihdam edilmiştir. Türkiye genelinde özürlü vatandaşlara yönelik işe yerleştirme ve başvuru istatistiklerine bakıldığında ise 2012 yılında alınan 122.637 iş başvurusuna karşılık 35.531 kişi işe yerleştirilmiştir.

TABLO 11: BAŞVURU VE İŞE YERLEŞTİRME İSTATİSTİKLERİ, KONYA, 2011-2012

	İŞE YERLEŞTİRMELER					
	2011			**2012**		
Sosyal Durum	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Normal	3.959	883	4.842	7.947	2.610	10.557
Özürlü	725	70	795	722	91	813
Eski Hükümlü	3	0	3	5	0	5
GENEL TOPLAM	**4.687**	**953**	**5.640**	**8.674**	**2.701**	**11.375**

	BAŞVURU					
	2011			2012		
Sosyal Durum	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Normal	15.513	7.524	23.037	24.942	10.181	35.123
Özürlü	515	331	846	1.572	387	1.959
Eski Hükümlü	22	1	23	142	1	143
GENEL TOPLAM	**16.050**	**7.856**	**23.906**	**26.656**	**10.569**	**37.225**

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya ilinde 2011 yılı itibariyle toplam işe başvuru sayısının 23.906 olduğu görülmektedir. Bu, Türkiye genelinde yapılan başvuruların %1,71'ini oluşturmaktadır. Yaş açısından bakıldığında, başvuruların en çok 20-24 yaş grubu tarafından yapıldığı görülmektedir. Bunu 25-29 yaş grubu ile 30-34 yaş grubu izlemektedir. Hem Türkiye genelinde, hem de Konya ilinde 15-19 yaş grubu hariç yaş arttıkça iş başvurularının azaldığı görülmektedir. 15-19 yaş grubu tüm başvuruların %10,2'sini oluşturmaktadır. Konya ili için 2012 yılı istatistiklerine bakıldığında ise toplam başvuru sayısının 37.225'e ulaştığı ve bir önceki yıla göre %55,7 ile ciddi bir artış olduğu görülmektedir.

Toplam başvurular içerisinde kadınların başvurularının oranının 2011 yılı için incelendiğinde Konya'nın Türkiye ortalamasına yakın bir değerde olduğu görülmektedir.

Konya'da 2012 yılının istatistiklerine bakıldığında kadınların yaptığı başvuruların 2011 yılına göre erkeklere oranla azaldığı görülmektedir.

Eğitim durumuna göre yapılan başvuru oranlarına bakıldığında; 2011 yılı için Konya ilinde en fazla başvurunun %42,9'luk bir oranla ilköğretim mezunları tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu oran 2012 yılı için %50,9'dur. İlköğretim mezunlarının başvuru çoğunluğu Türkiye geneli için de geçerlidir. Başvuru oranları bakımından ilköğretim mezunlarını %20,7 ile ortaöğretim mezunları takip etmektedir. Konya için 2012 yılı istatistiklerine bakıldığında bir durum dikkat çekmektedir. Okuma-Yazma bilmeyen grubun toplam başvurular içerisindeki payı 2011 yılında %21,1 iken bu rakam 2012'de %1,6'ya düşmektedir. 2012 yılındaki toplam başvuru sayısındaki artışın temel kaynaklarından biri ise önlisans ve lisans mezunlarının başvuru sayılarının ciddi oranda artmasıdır. 2011 yılında önlisans ve lisans mezunlarının başvuru oranı %12,3 iken bu oran 2012 yılında %18,6'ya

yükselmiştir. Kadın başvurularında ise en fazla artışın ilköğretim ve ortaöğretim mezunlarında olduğu gözlenmektedir.

Bu başvuru sayıları ışığında Konya ilinde 2011 yılı itibariyle yapılan işe yerleştirmelerde toplam 5.593 kişinin bir işe yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Yani başvuru yapanlar arasından 18.313 kişi işe yerleştirilememiştir. Başvuru yapanlar içerisinde işe yerleştirme oranı %23,3'tür.

TABLO 12: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, TÜRKİYE VE KONYA İLİ, 2012

YAŞ GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER					
		Kişi		Yüzde (%)	
		Türkiye	Konya	Türkiye	Konya
15 - 19	Erkek	24.961	516	4,48	4,54
	Kadın	14.201	198	2,55	1,74
20 -24	Erkek	88.397	1.760	15,88	15,47
	Kadın	39.393	545	7,08	4,79
25 -29	Erkek	88.408	1.888	15,88	16,60
	Kadın	31.386	499	5,64	4,39
30 - 34	Erkek	69.815	1.538	12,54	13,52
	Kadın	28.025	453	5,04	3,98
35-39	Erkek	47.764	1.088	8,58	9,56
	Kadın	23.797	427	4,28	3,75
40 - 44	Erkek	33.708	892	6,06	7,84
	Kadın	16.386	313	2,94	2,75
45-49	Erkek	22.844	626	4,10	5,50
	Kadın	8.340	175	1,50	1,54
50-54	Erkek	9.603	216	1,73	1,90
	Kadın	2.969	63	0,53	0,55
55-59	Erkek	4.043	109	0,73	0,96
	Kadın	874	21	0,16	0,18
60-64	Erkek	1.157	32	0,21	0,28
	Kadın	196	7	0,04	0,06
65+	Erkek	279	9	0,05	0,08
	Kadın	41	0	0,01	0,00
TOPLAM	Erkek	**390.979**	**8.674**	**70,25**	**76,25**
	Kadın	**165.608**	**2.701**	**29,75**	**23,75**
	Toplam	**556.587**	**11.375**	**100**	**100**

Kaynak: İŞKUR İstatistik Yıllığı-2012 ve Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

2012 yılı itibariyle Konya ilinde yaş gruplarına göre işe yerleştirmelere bakıldığında, işe yerleşen 11.375 kişiden %16,6'sının 25-29 yaş grubundaki erkekler olduğu, kadınlarda ise 20-24 yaş aralığında %4,79'unun işe yerleştiği görülmektedir.

TABLO 13: EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, TÜRKİYE VE KONYA İLİ, 2012

EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER					
		Kişi		Yüzde (%)	
		Türkiye	Konya	Türkiye	Konya
Okuma Yazma Bilmeyenler	Erkek	1.739	228	0,31	2
	Kadın	863	58	0,16	0,51
Okur Yazar	Erkek	15.200	119	2,73	1,05
	Kadın	5.765	52	1,04	0,46
İlköğretim	Erkek	229.017	5858	41,15	51,50
	Kadın	89.619	1694	16,10	14,89
Orta Öğretim	Erkek	113.021	1903	20,31	16,73
	Kadın	46.740	535	8,40	4,70
Önlisans	Erkek	19.487	380	3,50	3,34
	Kadın	13.060	217	2,35	1,91
Lisans	Erkek	12.229	184	2,20	1,62
	Kadın	996	141	1,65	1,24
Yüksek Lisans	Erkek	280	2	0,05	0,02
	Kadın	364	4	0,07	0,04
Doktora	Erkek	6	0	0	0
	Kadın	1	0	0	0
TOPLAM	Erkek	390.979	8.674	70,25	76,25
	Kadın	165.608	2.701	29,75	23,75
	Toplam	**556.587**	**11.375**	**100**	**100**

Kaynak: İŞKUR İstatistik Yıllığı-2011 ve Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

2012 yılında eğitim durumuna göre işe yerleştirmelere bakıldığında ilköğretim mezunu erkeklerin %51,50 ile en fazla işe yerleştiği görülmektedir. Bu eğitim seviyesinde kadınlar da %14,89 ile yine en fazla işe yerleşen grubu oluşturmaktadır. Bu grubu ortaöğretim tahsil seviyesi takip etmektedir.

TABLO 14: İŞGÜCÜ PİYASASI FAALİYETLERİ, KONYA, 2012

BAŞVURU			ALINAN AÇIK İŞ			İŞE YERLEŞTİRME		
Toplam	Erkek	Kadın	**Toplam**	Kamu	Özel	**Toplam**	Erkek	Kadın
37.225	26.656	10.569	**20.446**	2.610	17.836	**11.375**	8.674	2.701

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne ait 2012 yılı işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında, bu dönemde Konya ilinde özel sektörden alınan açık iş sayısı 17.836'dır. Bu taleplere istinaden işverenlere yapılan takdim ise 38.100 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO 15: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ, İŞE YERLEŞTİRME VE KAYITLI İŞSİZLER

AÇIK İŞ			İŞE YERLEŞTİRME			KAYITLI İŞSİZ		
Meslekler	**Sayı**	**Oran**	**Meslekler**	**Sayı**	**Oran**	**Meslekler**	**Sayı**	**Oran**
Beden İşçisi (Genel)	8.898	43,52	**Beden İşçisi (Genel)**	6.031	53,02	**Beden İşçisi (Genel)**	9.312	18,15
Beden İşçisi (Temizlik)	1.197	5,85	**Beden İşçisi (Temizlik)**	798	7,02	**Büro Memuru (Genel)**	3.612	7,04
Şoför (Yolcu Taşıma)	764	3,74	**Şoför (Yolcu Taşıma)**	724	6,36	**Beden İşçisi (Temizlik)**	3.210	6,26
Gaz Altı Kaynakçısı	667	3,26	**Kasiyer**	243	2,14	**Satış Elemanı (Tanıtım)**	1.185	2,31
Güvenlik Görevlisi	480	2,35	**Büro Memuru (Genel)**	208	1,83	**Şoför-Yük Taşıma**	1.037	2,02
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	398	1,95	**Güvenlik Görevlisi**	198	1,74	**Sekreter**	1.011	1,97
Büro Memuru (Genel)	322	1,57	**CNC Torna Tezgâhı Operatörü**	181	1,59	**Ön Muhasebeci**	976	1,90
Kasiyer	298	1,46	**Temizlik Görevlisi**	169	1,49	**Temizlik Görevlisi**	851	1,66
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	257	1,26	**Reyon Görevlisi**	138	1,21	**Aşçı**	790	1,54
Aşçı	250	1,22	**Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)**	137	1,20	**Kasiyer**	709	1,38
Temizlik Görevlisi	237	1,16	**Satış Elemanı (Tanıtım)**	137	1,20	**Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)**	612	1,19
Satış Elemanı (Tanıtım)	223	1,09	**Gaz Altı Kaynakçısı**	126	1,10	**Muhasebeci**	603	1,18
Satış Temsilcisi/ Plasiyer	220	1,08	**Ev Mefruşatı Dikimcisi**	114	1,00	**Kamyonet Şoförü**	596	1,16
Reyon Görevlisi	211	1,03	**Çağrı Merkezi Görevlisi**	107	0,94	**Şoför (Yolcu Taşıma)**	573	1,12

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Mesleklere göre kayıtlı işsizlere ilişkin istatistiklere bakıldığında %18,15 ile Beden İşçisi (Genel), %7,04 ile Büro Memuru (Genel), %6,26 ile Beden İşçisi (Temizlik) sırasıyla ilk üçte yer almaktadır. Alınan açık iş talepleri incelendiğinde ise, yine Beden İşçisi (Genel) %43,52 ile birinci sırayı, Beden İşçisi (Temizlik) ise %5,85 ile ikinci sırayı aldığı görülmektedir. İşe yerleştirme açısından bakıldığında %53,02 ile Beden İşçisi (Genel) birinci sırayı, %7,02 ile Beden İşçisi (Temizlik) ikinci sırayı aldığı görülmektedir.

2011 yılında alınan açık işler açısından Reyon Görevlisinin %1,03, işe yerleştirme açısından Çağrı Merkezi Görevlisinin %0,94 ve kayıtlı işsizler bakımından %1,12 ile Şoför (Yolcu taşıma) mesleğinin son sıralarda yer aldığı görülmektedir

TABLO 16: İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI, TÜRKİYE VE KONYA, 2012

İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI (2012)				
		Türkiye	**Konya**	**Konya %**
Kurs Sayısı		**27.351**	**336**	**1,23**
Katılan Sayısı	**Erkek**	276.901	2.910	1,05
	Kadın	187.744	1.898	1,01
	TOPLAM	**464.645**	**4.808**	**1,03**

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
*Verilere TYÇP dahildir.

Türkiye İş Kurumu istihdamın korunması, artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi ile işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla işgücü yetiştirme ve uyum hizmetleri yürütmektedir. Bu etkinlikler, "Kuruma kayıtlı işsizlerin iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda istihdam edilebilirliklerinin arttırılarak; iş bulmalarının kolaylaştırılmasına, işe yerleştirilmesine ve kendi işlerini kurmalarının sağlanmasına yönelik girişimcilik, meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimlerini, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini, toplum yararına çalışma programları ile çalışan işgücüne ilişkin eğitim seminerlerini" kapsamaktadır.

Konya ilinde 2012 yılında toplam 336 işgücü yetiştirme kursu açılmıştır, 4.808 kişi bu programlardan yararlanmıştır. Açılan kurs sayısı itibariyle Türkiye genelinde açılan işgücü yetiştirme kurslarının %1,23'üne tekabül etmektedir. Konya ilinde açılan kurslara 2.910

erkek, 1.898 kadın katılmıştır. Yani kurs katılımcılarının %60,5'i erkek, %39,5'i kadındır. Yararlanan şahıs bakımından Türkiye genelindeki katımın %1,03'üne tekabül etmektedir.

TABLO 17: İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI, TÜRKİYE VE KONYA, 2012.

İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI (2012)			
Kurs Türü		**Türkiye**	**Konya**
UMEM Projesi/İEP	**Kurs Sayısı**	3.333	3
	Katılan Sayısı	12.503	13
İş Başı Eğitimi	**Kurs Sayısı**	8.018	74
	Katılan Sayısı	18.570	424
İşgücü Yetiştirme Kursları/İstihdam Garantili	**Kurs Sayısı**	4.564	14
	Katılan Sayısı	116.451	276
İşgücü Yetiştirme Kursları/TYÇP	**Kurs Sayısı**	4.936	155
	Katılan Sayısı	186.599	2.334
UMEM Projesi	**Kurs Sayısı**	2.359	44
	Katılan Sayısı	41.054	717
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	**Kurs Sayısı**	1.576	20
	Katılan Sayısı	34.019	480
Girişimcilik	**Kurs Sayısı**	900	17
	Katılan Sayısı	24.953	438
Özürlü Kursları	**Kurs Sayısı**	574	4
	Katılan Sayısı	6.272	60
Hibe Projeleri	**Kurs Sayısı**	0	0
	Katılan Sayısı	0	0
Hükümlülere Yönelik Kurslar	**Kurs Sayısı**	334	4
	Katılan Sayısı	4.483	60
Eski Hükümlülere Yönelik Kurslar	**Kurs Sayısı**	20	1
	Katılan Sayısı	198	6
Diğer Kurs Programları	**Kurs Sayısı**	737	0
	Katılan Sayısı	19.543	0
TOPLAM	**Kurs Sayısı**	27.351	336
	Katılan Sayısı	**464.645**	**4.808**

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya ilinde 2012 yılında en fazla katılımcının faydalandığı kurs Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP) olmuştur. Bu durum Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir. İlimizde UMEM Projesini, İşgücü Yetiştirme Kursları (Genel) izlerken, Türkiye genelinde TYÇP'yi İstihdam Garantili İşgücü Yetiştirme Kursları ve UMEM Projesi takip etmektedir.

TABLO 18: 2012 YILI İÇERİSİNDE KURSLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI, KONYA

2012 YILI İÇERİSİNDE KURSLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI			
Kurs /Program Türü	**Kurs Sayısı**	**Kurs Oranı**	**Kursiyer Sayısı**
İşgücü Yetiş. Kurs. (Genel)	20	5,95	480
İstihdam Garantili Kurslar	14	4,17	276
Hükümlü-Es. Hük. Yönelik	5	1,49	66
İş Başı Eğitimi	74	22,02	424
Özürlülere Yönelik	4	1,19	60
UMEM	44	13,10	717
UMEM Projesi/İEP	3	0,89	13
Girişimcilik	17	5,06	438
TYÇP	155	46,13	2.334
TOPLAM	**336**	**100**	**4.808**

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

2012 yılı içerisinde Konya İl Müdürülüğü'nce düzenlenen kursların türlerine göre bakıldığında %46,13'lük bir oranla Toplum Yararına Çalışma Programlarının yoğun bir ilgi gördüğü söylenebilir. Kendi iş yerini açmak isteyenlere dönük olarak düzenlenen girişimcilik programı %5,06'lık bir yer alırkan istihdam garantili kursların %4,17'de kaldığı söylenebilir. Aynı dönem içerisinde dezavantajlı gruplarda yer alan hükümlü ve eski hükümlülere yönelik 5 program düzenlenmiş olup, bunun toplam içerisinde %1,49'luk bir orana sahip olduğu görülmektedir. Engellilere yönelik 4 program düzenlenmiş 60 kursiyer bu programlardan yararlanmıştır. Oran olarak bakıldığında %1,19'a tekabül etmektedir.

TABLO 19: İSTİHDAM GARANTİLİ KURSLAR, KONYA, 2012

MESLEK	KİŞİ	ORAN
Bilgisayar Bilgi Yönetim Elemanı	62	1,29
Ev Mefruşatı Dikimcisi	53	1,10
Sosyal Güvenlik Uzmanı	50	1,04
Yönetici Sekreter / Asistan	55	1,14
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	56	1,16

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

2012 yılı içerisinde istihdam garantili 5 meslekte 14 program düzenlenmiş ve toplam 276 kişi bu programlardan yararlanmıştır.

TABLO 20: HÜKÜMLÜ-ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012

MESLEK	KİŞİ	ORAN
Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt)	6	0,12
Bilgisayar Operatörü	28	0,58
Aşçı Yamağı	12	0,25
Saya Hazırlayıcı	20	0,42

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün 2012 yılında düzenlediği hükümlü ve eski hükümlülere yönelik kurslara toplam 66 kişi katılmıştır. Kurslarda katılımcılar kalorifer ateşçisi, bilgisayar operatörü, aşçı yamağı ve saya hazırlayıcı mesleklerinde eğitim almışlardır. Bilgisayar operatörlüğüne diğer programlara göre ilgi olduğu görülmektedir.

TABLO 21: ENGELLİLERE YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012

MESLEK	KİŞİ	ORAN
Ev Mefruşatı Dikimcisi	9	0,19
Takı Tasarımcısı	10	0,21
Bilgisayar İşletmeni	21	0,44
Takı Tasarımcısı	20	0,42

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün 2012 yılında düzenlediği engellilere yönelik düzenlediği 4 programa toplam 60 kişi katılmıştır. Bu kurslar katılımcıları ev mefruşatı dikimcisi, takı tasarımcısı, bilgisayar işletmeni mesleklerinde eğitmeye yönelik düzenlenmiştir. Bilgisayar işletmenliği kursu bu grup içerisinde de fazla ilgi görmüştür.

TABLO 22: KENDİ İŞİNİ KURACAKLARA YÖNELİK KURSLAR, KONYA, 2012

MESLEK	KİŞİ	ORAN
İşletmeci (Genel)	438	9,11

Kaynak: Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün 2012 yılında kendi işini kuracaklara yönelik kurslar da düzenlemiştir. Düzenlenen 17 programa 438 kişi katılmıştır.

3. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

3.1 Amaç Ve Yöntem

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları; işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya

koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

TABLO 23: İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN**	
2007	50+ TÜM	15 EKİM -	İSCO 88-	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 +	2 Mayıs-	İSCO 88-	Yüz yüze	Toplam	**5.225**
2012/II	10 +	10 Eylül-	İSCO 88-	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 2" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

3.2 İşyerleri ve Mevcut İstihdam

Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması çerçevesinde toplam 2.150 işyeriyle görüşülmüştür. Araştırma kapsamına sadece 10 ve üstü çalışana sahip işyerleri girmekle birlikte, uygulama aşamasında bu tür işyeri olduğu belirtildiği için ziyaret edilen 408 işyerlerinin, zaman içerisinde 1-9 büyüklüğündeki işyerine dönüşmüş olduğu tespit edilmiştir. Bu durum önceden 10 ve üstü çalışana sahip işyerlerinin sayılarında zaman içerisinde %18,98 oranında bir azalma olduğunu göstermektedir. Özellikle mevsimsel etkilere bağımlı ve ihaleli olarak çalışan sektördeki işyerlerindeki çalışan sayılarındaki değişiklik bu duruma neden olarak gösterilebilir.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

GRAFİK 34: KONYA VE TÜRKİYE'DEKİ İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI, %, 2012

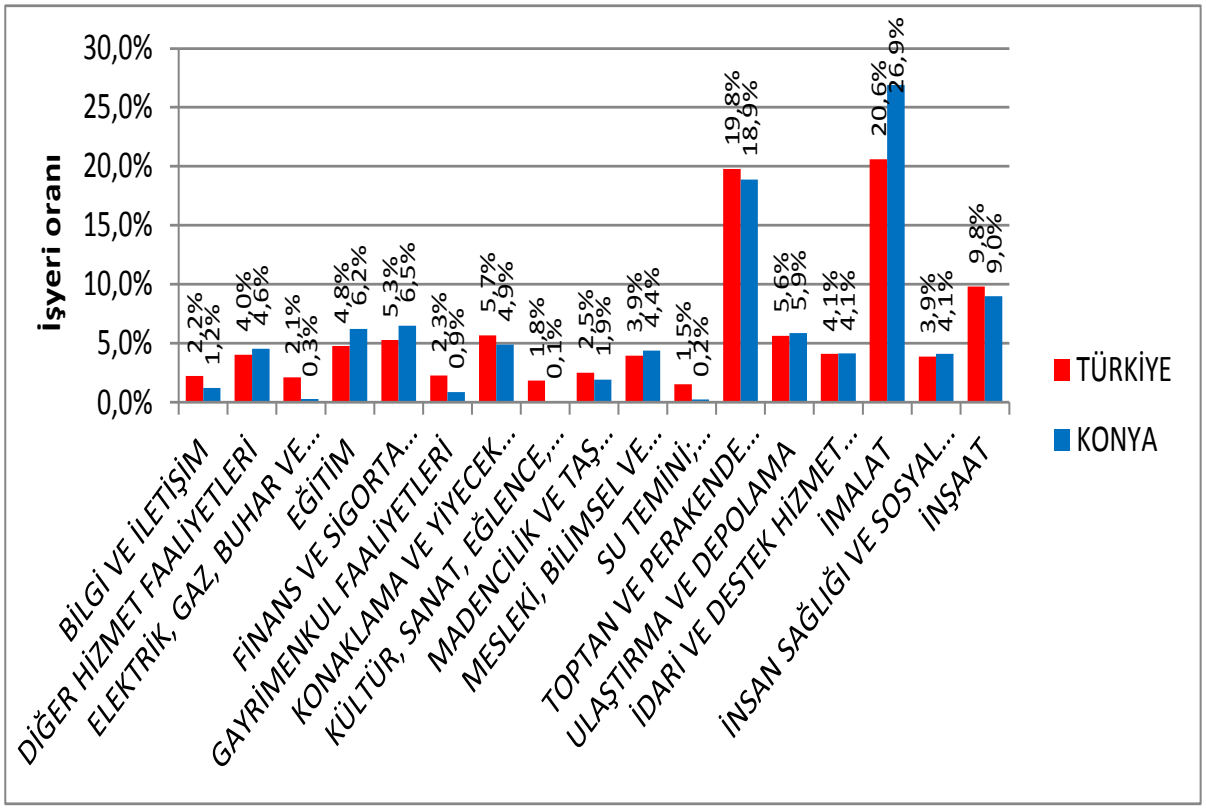

Kaynak: Konya ve Türkiye İPTA 2012

Bütün işyerleri açısından bakıldığında, 2012 yılı itibariyle Konya ve Türkiye genelinde en fazla işyeri bulunan ilk üç sektör aynıdır. Konyada en fazla işletmeye sahip olan sektör ülkemizle paralellik göstererek %26,9'luk oranla İmalat Sektörüdür. Bu sektörü Türkiye'de %19,8 Konya'da ise %18,9'luk bir oranla Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü takip etmektedir. Türkiye'de %21'lik oranla en fazla işyeri İmalat Sektöründedir. Bu sektörleri Türkiye genelinde %9,8 Konyada %9,0 oranla İnşaat Sektörü izlemektedir.

Konya ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması'ndan elde edilen verilerden bir grubu da görüşülen işyerlerinde mevcut istihdam sayılarıyla ilgilidir. Konya iline özel işgücü piyasası verilerinin azlığı göz önüne alındığında, çalışanların dağılımı hakkındaki bu veriler aslında işgücü piyasasını arz yönünden değerlendirmek açısından da önemlidir[3].

[3] Tüm sonuçlar değerlendirilirken Tarım ve Kamu işyerlerinin ve 1-9 arası tüm sektörlerde işyerlerinin araştırma kapsamında olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır.

TABLO 24: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI, %, 2012

SEKTÖR	KONYA			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Bilgi Ve İletişim	0,7	0,9	0,8	1,8	3,1	2,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3,2	3,9	3,3	1,8	2,5	2,0
Elek., Gaz, Buh. Ve İkl.Ürt.Dağ.	0,5	0,3	0,5	5,9	3,0	5,2
Eğitim	3,8	11,8	5,2	3,3	11,9	5,5
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2,3	5,0	2,8	3,3	7,3	4,3
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,6	0,1	0,5	1,4	1,6	1,4
Kon .Ve Yiyecek Hizmeti Faal.	3,1	4,0	3,3	5,1	5,2	5,2
Kül., San., Eğl, Din. Ve Spor	0,0	0,0	0,0	1,9	1,8	1,9
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1,8	0,2	1,6	3,2	0,6	2,6
Su Tem; Kanal., Atık Yön.İyi..Faal.	0,7	0,7	0,7	2,2	2,8	2,3
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faal.	5,9	3,7	5,6	7,2	1,2	5,7
Toptan Ve Perakende Ticaret	11,3	9,5	11,0	10,3	9,4	10,1
Ulaştırma Ve Depolama	6,1	1,3	5,3	5,2	2,4	4,5
İdari Ve Destek Hizmet Faal.	15,7	29,1	18,0	12,0	14,9	12,7
İmalat	33,8	13,6	30,4	25,3	19,4	23,8
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz. Faal.	2,6	14,7	4,7	2,2	10,4	4,3
İnşaat	7,8	1,2	6,7	7,8	2,6	6,5
TOPLAM	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Kaynak: İl İPTA

Araştırma sonuçlarına göre Konya'da 2.150 işyerinde toplam 81.234 çalışan istihdam edilmektedir. İl genelinde çalışanların %83,3'ü erkek,, %16,7'si ise kadındır. İşletme başına düşen ortalama çalışan sayısı ise %37,77 dir. Türkiye genelinde ise 127.687 işyerinde 6.240.294 kişi istihdam edilmektedir. Türkiye'deki çalışanların ise %25,3'ü kadınlar oluşturmaktadır. Ayrıca, Türkiye genelinde işletme başına ortalama 49 çalışan düşmektedir. Türkiye ile Konya'ya ait söz konusu istatistikler karşılaştırıldığında Konya'nın Türkiye'ye ait değerlerin altında kaldığı görülmektedir.

İl genelinde çalışanların en fazla bulundukları ilk üç sektör; İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret şeklinde sıralanmaktadır. Bu sıralama Türkiye için de aynı şekilde geçerlidir. Başka bir deyişle, Türkiye'de en fazla çalışanı bulunan ilk üç sektör; İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende

Ticaret şeklinde sıralanmaktadır. Ancak çalışanların Konya'daki ve Türkiye'deki ağırlıkları farklılaşmaktadır. Konya'da çalışan her 100 kişiden 30'u İmalat Sektöründe, 18'i İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektöründe ve 11'i de Toptan ve Perakende Ticaret Sektöründedir. Buna karşılık, Türkiye genelinde istihdam edilen her 100 kişiden 24'ü İmalat Sektöründe, 13'ü İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektöründe ve 10'u da Toptan ve Perakende Ticaret Sektöründedir. Konya genelinde çalışanların %59'u, Türkiye genelinde ise çalışanların %47'si İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret Sektörlerindedir.

Konya'da kadınların en fazla istihdam edildiği sektör İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri olurken, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ikinci sırada, İmalat Sektörü üçüncü sırada gelmektedir. Bu dağılım Türkiye genelinde olursa; birinci sırada İmalat Sektörü, ikinci sırada İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, üçüncü sırada Eğitim yer almaktadır. Konya'da çalışan her 100 kadından 29'u İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe, 15'i İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe ve 14 tanesi de İmalat Sektöründe istihdam edilmektedir. Başka bir deyişle, Konya'da çalışan kadınların %58'i söz konusu üç sektörde istihdam edilmektedir. Buna karşılık, Türkiye genelinde çalışan kadınların %20'si İmalat sektöründe, %15'i İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektöründe ve %12'si de Eğitim Sektöründedir.

Erkek istihdamı açısından bakıldığında ise İmalat Sektörünün birinci olduğu, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ikinci olduğu, Toptan ve Perakende Ticaret Sektörünün de üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye genelinde de erkek istihdamı açısından bakıldığında erkek çalışanların en fazla bulundukları ilk üç sektörün aynı olduğu görülmektedir. Konya'da çalışan erkeklerin %34'ü İmalat Sektöründe, %16'sı İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ve %11'i de Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Başka bir deyişle, Konya'da istihdam edilen her 100 erkekten 61'i söz konusu üç sektörde çalışmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye'de çalışan erkeklerin %25'i İmalat Sektöründe, %12'si İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektöründe ve %10'u da Toptan ve Perakende Ticaret Sektöründedir. Diğer bir ifadeyle, Türkiye'de istihdam edilen erkeklerin yarıya yakını bahsi geçen üç sektörde çalışmaktadır.

Konya ilinde Madencilik ve Taş Ocakçılığı Sektörü ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe çalışanların tamamına yakınının erkek olduğu görülmektedir. Bu sektörleri İnşaat Sektörü takip etmektedir.

Benzer şekilde kadın çalışan oranları incelendiğinde ise kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör %53 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri Sektörüdür. Bu sektörü %38,1 ile Eğitim ve %30,5 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri Sektörü izlemektedir.

TABLO 25: SEKTÖRLER İTİBARİYLE CİNSİYET BAZINDA ÇALIŞANLARIN DAĞILIMI, %, 2012

Sektör	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı	Sektördeki İşyerlerinin Toplam İçerisindeki Ağırlığı
Bilgi Ve İletişim	80,8	19,4	1,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	80,4	19,5	4,6
Elek., Gaz, Buhar Ve İklim.Ürt.Dağ.	90,4	9,6	0,3
Eğitim	61,9	38,1	6,2
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	69,5	30,5	6,5
Gayrimenkul Faaliyetleri	95,6	4,1	0,9
Kon. Ve Yiyecek Hizmeti Faal.	79,4	20,7	4,9
Kül., San., Eğl., Din. Ve Spor	100,0	0,0	0,1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	98,2	1,9	1,9
Su Tem.; Kanal., Atık Yön.İyil.Faal.	82,0	18,0	0,2
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faal.	89,0	11,0	4,4
Toptan Ve Perakende Ticaret	85,5	14,5	18,9
Ulaştırma Ve Depolama	96,0	4,0	5,9
İdari Ve Destek Hizmet Faal.	72,9	27,1	4,1
İmalat	92,5	7,5	26,9
İnsan Sağ. Ve Sos. Hiz.Faaliyetleri	47,0	53,0	4,1
İnşaat	97,0	3,1	9,0
TOPLAM	**83,3**	**16,7**	**100**

Kaynak: İl İPTA

GRAFİK 35: ÇALIŞANLARIN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI, %, 2012

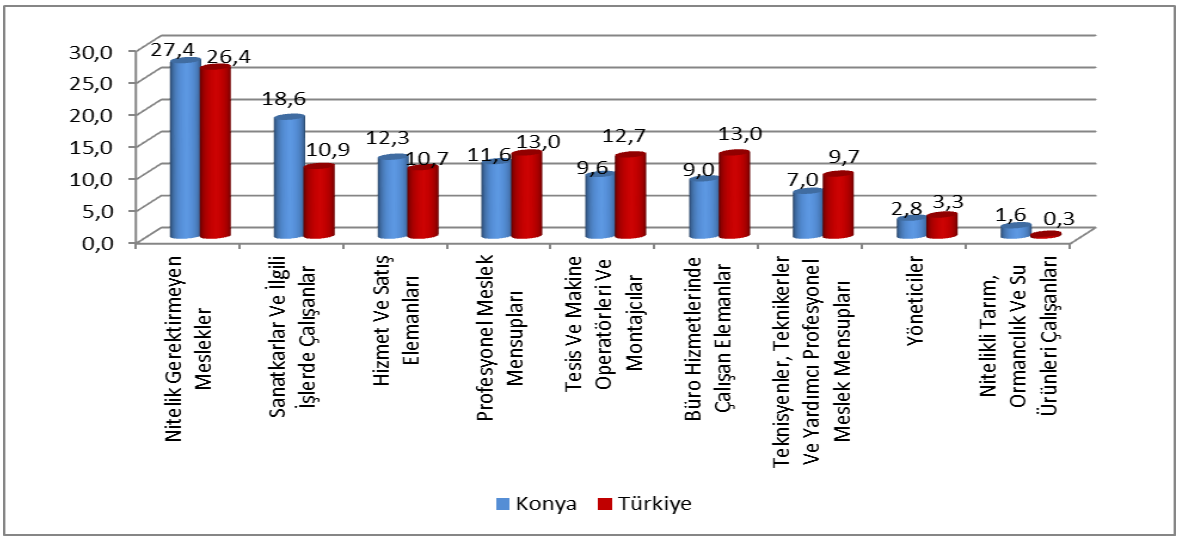

Kaynak: İl İPTA

Konya'da çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında, öne çıkan ilk üç meslek grubunun; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemaları olduğu görülmektedir. İl genelinde çalışanların %27'si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ana meslek grubunda, %19'u Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda, %12'si de Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubundadır. Konya'da istihdam edilen her 100 kişiden 58'i söz konusu üç ana meslek grubunda istihdam edilmektedir. Diğer taraftan, Türkiye genelinde çalışanların ağırlıklı olarak bulundukları ilk üç meslek grubuna bakıldığında, bu meslek gruplarının sırasıyla; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensupları olduğu görülmektedir. Ülke genelinde istihdam edilen her 100 kişiden 52'si söz konusu ana meslek gruplarındadır.

GRAFİK 36: ÇALIŞANLARIN CİNSİYET BAZINDA ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI, %, 2012

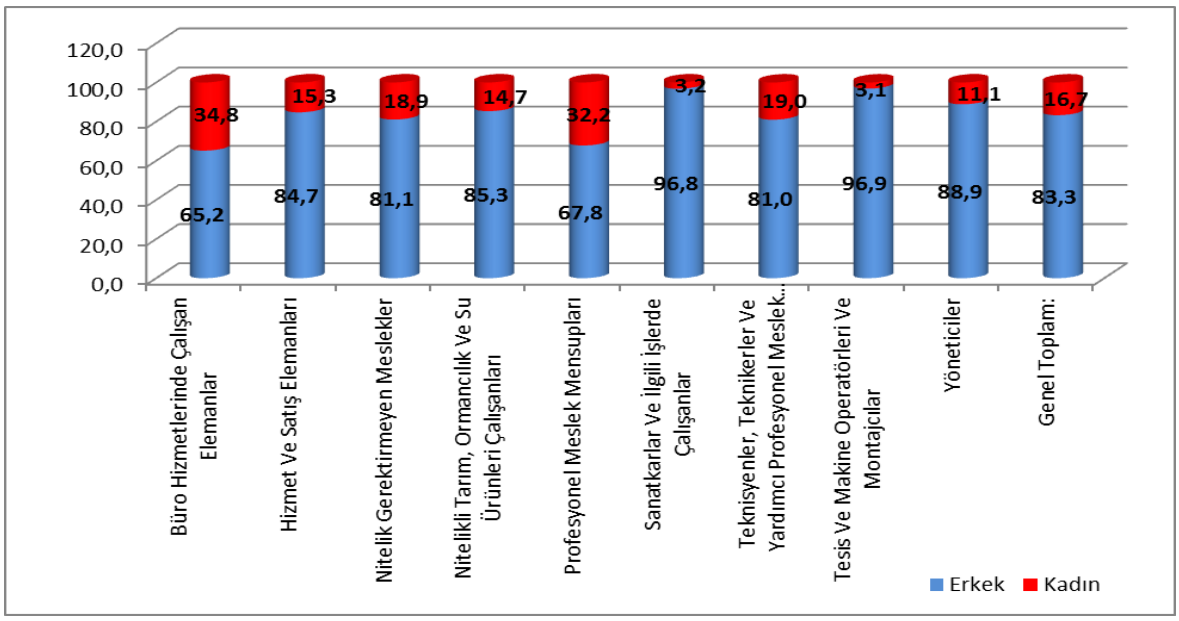

Kaynak: İl İPTA

Konya ili kadın-erkek istihdamının meslek gruplarına göre dağılımının oransal olarak tetkikinde ise; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanların %96,88'nin erkek olduğu görülmüştür. Bu sektörü %96,79 erkek çalışanı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar, %88,88 ile de Yönetici meslek grubu takip etmektedir. Kadınlarda ise durum grafikten de görüleceği üzere şu şekilde özetlenebilir: Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, meslek grubu %34,81 ile birinci sırayı alırken onu %32,20 ile Profesyonel Meslek Mensupları izlemektedir. %19 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları üçüncü sırayı almaktadır. Konya'da anket kapsamında %3,12 ile kadınların en az Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Türkiye ve Konya'da kadın ve erkeklerin en çok çalıştığı ilk on meslek incelendiğinde çok farklı meslek kollarının olmadığı görülmektedir. Erkeklerin en çok çalıştığı ilk üç meslek Konya için Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) iken Türkiye'de sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi şeklinde oluşmaktadır. Aynı sıralamaya kadınlar için bakıldığında Konya'da kadınlardaki ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik), Sekreter olarak sıralanmaktadır. Türkiye'de kadınlardaki ilk üç meslek ise Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Genel) olduğu görülmektedir.

TABLO 26: EN FAZLA ÇALIŞANI OLAN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, %, 2012

KONYA					
Toplamda ilk on meslek	**%**	**Erkeklerde ilk on meslek**	**%**	**Kadınlarda ilk on meslek**	**%**
Beden İşçisi (Genel)	8,8	Beden İşçisi (Genel)	10,0	Temizlik Görevlisi	15,0
Temizlik Görevlisi	7,6	Temizlik Görevlisi	6,1	Beden İşçisi (Temizlik)	9,5
Beden İşçisi (Temizlik)	5,0	Güvenlik Görevlisi	4,6	Sekreter	3,8
Güvenlik Görevlisi	4,2	Beden İşçisi (Temizlik)	4,1	Büro Memuru (Genel)	3,6
Şoför-Yük Taşıma	2,3	Şoför-Yük Taşıma	2,8	Tıbbi Sekreter	3,4
Muhasebeci	2,1	Muhasebeci	2,1	Beden İşçisi (Genel)	2,8
Büro Memuru (Genel)	2,1	Büro Memuru (Genel)	1,8	Konfeksiyon İşçisi	2,7
Beden İşçisi (İnşaat)	1,5	Beden İşçisi (İnşaat)	1,8	Muhasebeci	2,6
Konfeksiyon İşçisi	1,3	Gaz Altı Kaynakçısı	1,5	Veri Giriş Kontrol İşlet	2,2
Gaz Altı Kaynakçısı	1,2	Pazarlamacı	1,4	Güvenlik Görevlisi	2,2
Toplam	**36,3**	**Toplam**	**36,3**	**Toplam**	**47,8**

TÜRKİYE					
Toplamda ilk on meslek	**%**	**Erkeklerde ilk on meslek**	**%**	**Kadınlarda ilk on meslek**	**%**
Temizlik Görevlisi	10,3	Temizlik Görevlisi	9,3	Temizlik Görevlisi	13,4
Beden İşçisi (Genel)	7,4	Beden İşçisi (Genel)	8,5	Büro Memuru (Genel)	4,7
Güvenlik Görevlisi	2,9	Güvenlik Görevlisi	3,5	Beden İşçisi (Genel)	4,2
Büro Memuru (Genel)	2,5	Beden İşçisi (Temizlik)	2,6	Muhasebeci	2,8
Temizlik İşçisi	2,3	Şoför-Yük Taşıma	2,1	Bankacılık Mes.Ele.	2,6
Bankacılık Mes.Ele.	1,7	Beden İşçisi (İnşaat)	2	Sekreter	2,4
Şoför	1,6	Büro Memuru (Genel)	1,7	Satış Ele. (Tanıtım)	2,0
Muhasebeci	1,5	Bankacılık Mes.Ele.	1,4	Makineci (Dikiş)	2,0
İnşaat İşçisi	1,5	Büro Memuru (Personel)	1,2	Büro Mem. (İdari İşler)	1,8
Büro Memuru (Personel)	1,3	Muhasebeci	1,1	Hemşire	1,8
Toplam	**31,6**	**Toplam**	**33,3**	**Toplam**	**37,7**

Kaynak: İl İPTA

3.3 Açık İşler

Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş, araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin "fiilen" ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ise Konya ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (10 Eylül-31 Ekim 2012) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 5.188'dir. Bu kapsamda işverenler

İŞKUR'a değil, İŞKUR işverenlere ulaşmıştır. Araştırma kapsamında en fazla açık iş bulunan ilk üç sektör sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat'tır. Bu durum Türkiye geneliyle de paralellik göstermektedir. Ülkemizde de açık iş sayısı en fazla olan ilk üç sektör aynı sektörlerdir. Referans dönemi itibariyle Konya'daki açık işlerin %47'si İmalat, %11'i Toptan ve Perakende Ticaret, %8'i de İnşaat sektöründe yer almaktadır. Konya genelinde söz konusu dönemde mevcut olan her 100 açık işin 66'sı İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinde bulunmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye genelindeki açık işlerin %36'sı İmalat, %12'si İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Diğer bir ifadeyle, çalışmanın referans döneminde Türkiye genelinde bulunan her 100 açık işin 60'ı söz konusu üç sektörde bulunmaktadır.

TABLO 27: KONYA İLİ İÇİN SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN VE AÇIK İŞ ORANLARININ DAĞILIMI, %, 2012

SEKTÖR	AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI		AÇIK İŞ ORANI	
	Konya	Türkiye	Konya	Türkiye
Bilgi Ve İletişim	0,6	1,7	4,4	2,6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,8	2,3	3,3	3,8
Elek, Gaz, Buhar Ve İk.Ürt.Dağ.	0,0	1,3	0,5	0,9
Eğitim	2,2	1,6	2,7	1,0
Fin. Ve Sig. Faal.	2,3	1,5	5,0	1,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	1,6	2,5	17,4	5,7
Kon. Ve Yiy. Hiz. Faal.	6,3	5,7	11,0	3,7
Kül., San., Eğl., Din. Ve Spor	0,5	1,5	54,5	2,7
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1,0	3,2	3,9	4,2
Mes., Bil. Ve Tek. Faaliyetler	6,8	2,5	7,2	3,6
Su Tem.;Kan., Atık Yön. İyi.Faal.	0,0	0,5	0,0	0,3
Toptan Ve Perakende Ticaret	11,2	11,6	6,1	3,8
Ulaştırma Ve Depolama	4,2	5,7	4,8	4,2
İdari Ve Destek Hizmet Faal.	2,8	5,5	1,0	1,5
İmalat	46,9	36,2	9,0	5,0
İnsan Sağ. Ve Sos. Hiz.Faal.	4,0	4,4	5,2	3,4
İnşaat	7,8	12,2	7,0	6,1
TOPLAM	**100,0**	**100,0**	**6,0**	**3,3**

Kaynak: Konya ve Türkiye İPA 2012

Araştırma kapsamında açık iş oranı; mevcut açık iş sayısının mevcut istihdam/çalışan ve açık sayısının toplamına oranıdır[4]. Araştırma sonuçlarına göre, referans döneminde Konya ili için hesaplanan açık iş oranı %6 iken Türkiye geneli için hesaplanan açık iş oranı %3,3'tür. Konya genelinde en yüksek açık iş oranına sahip sektörler sırasıyla; Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, Gayrimenkul Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir. İl genelinde Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Sektöründeki açık iş oranı %54,5, Gayrimenkul Faaliyetleri Sektöründeki açık iş oranı %17,4 ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektöründeki açık iş oranı ise %11 olarak hesaplanmıştır. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Sektöründe açık iş oranının bu kadar yüksek çıkmasında sektörde çalışan sayısına göre talepteki artışın yüksek olmasının etkili olduğu unutulmamalıdır. Türkiye genelinde en yüksek açık iş oranına sahip olan sektörler ise sırasıyla; İnşaat, Gayrimenkul Faaliyetleri ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleridir. Türkiye'de İmalat Sektörü için açık iş oranı %6, Gayrimenkul Faaliyetleri Sektörü için açık iş oranı %5,7, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörü için açık iş oranı %5 olarak hesaplanmıştır. Türkiye ve Konya için açık iş oranının benzerlik gösterdiği görülmektedir. Her ikisi için İnşaat ve Gayrimenkul Sektöründe açık iş oranının yüksek olmasının temel sebeplerinden biri, son yıllarda bu sektörlerin yüksek büyüme oranlarına sahip olmasıdır.

TABLO 28: AÇIK İŞ SAYILARININ VE AÇIK İŞ ORANLARININ ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, %, 2012

ANA MESLEK GRUPLARI	AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI		AÇIK İŞ ORANI	
	Konya	Türkiye	Konya	Türkiye
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4,6	6,0	3,2	1,6
Hizmet ve Satış Elemanları	11,5	12,2	5,6	3,8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	19,0	15,9	4,2	2,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalış.	0,1	0,2	0,5	1,9
Profesyonel Meslek Mensupları	8,8	9,2	4,6	2,4
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	37,1	24,7	11,3	7,2
Tek., Tekn. ve Yrd. Prof. Meslek Mensupları	5,6	9,9	4,9	3,4
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	13,0	20,9	7,9	5,4
Yöneticiler	0,3	0,9	0,7	1,0
TOPLAM	**100,0**	**100,0**	**6,0**	**3,3**

Kaynak: Konya ve Türkiye İPTA 2012

[4] Açık İş Oranı = [(Açık İş Sayısı / (Mevcut istihdam/çalışanlar + Açık İş Sayısı)]*100.

Açık iş oranlarına dokuz ana meslek grubuna göre bakıldığında, Konya ve Türkiye için en fazla açık iş oranlarının Sanatkârlar ve İlgili İşler grubunda olduğu, ardından da Teknisyenler ve Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, üçüncü sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları Meslek grubunun geldiği görülmektedir.

Konya İPTA sonuçlarına göre, mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayılarına bakıldığında ise; en fazla ihtiyaç duyulan meslek %10'luk oran ile Beden İşçisi (Genel) iken onu %3,8'lik oranla CNC Torna Tezgahı Operatörü ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri takip etmektedir. Türkiye için ise en fazla ihtiyaç duyulan ilk üç meslek %9'luk oranla Beden İşçisi (Genel), %7,9'luk oranla Makineci (Dikiş) ve %6,1'lik oranla İnşaat Kalıpçısı meslekleridir.

TABLO 29: EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, %, 2012

KONYA		TÜRKİYE	
Meslek	**Oran**	**Meslek**	**Oran**
Beden İşçisi (Genel)	10,0	Beden İşçisi (Genel)	9,0
CNC Torna Tezgahı Operatörü	3,8	Makineci (Dikiş)	7,9
Gaz Altı Kaynakçısı	3,8	İnşaat Kalıpçısı	6,1
Beden İşçisi (İnşaat)	3,0	Satış Elemanı	4,4
Garson (Servis Elemanı)	2,6	Garson	3,6
Güvenlik Görevlisi	2,5	Güvenlik Görevlisi	3,4
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,4	Soğuk Demirci	2,5
Şoför-Yük Taşıma	2,1	Kaynakçı	2,4
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	1,9	Temizlik Görevlisi	2,3
Betonarme Demircisi	1,9	Şoför	2,1

Kaynak: Konya ve Türkiye İPTA 2012

Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri incelendiğinde Konya'da en çok talep edilen eğitim düzeyi lise altı iken Türkiye'de bu soruya verilen cevap farketmez olmuştur. Yüksek öğretim mezunu talebi Türkiye'de %10,4, Konya için ise %7,2'dir. Genel olarak bakıldığında açık işler için talep edilen eğitim düzeyinde Konya ili ülke geneliyle benzerlik içerisindedir.

GRAFİK 37: AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİNİN AĞIRLIKLARI,%,2012

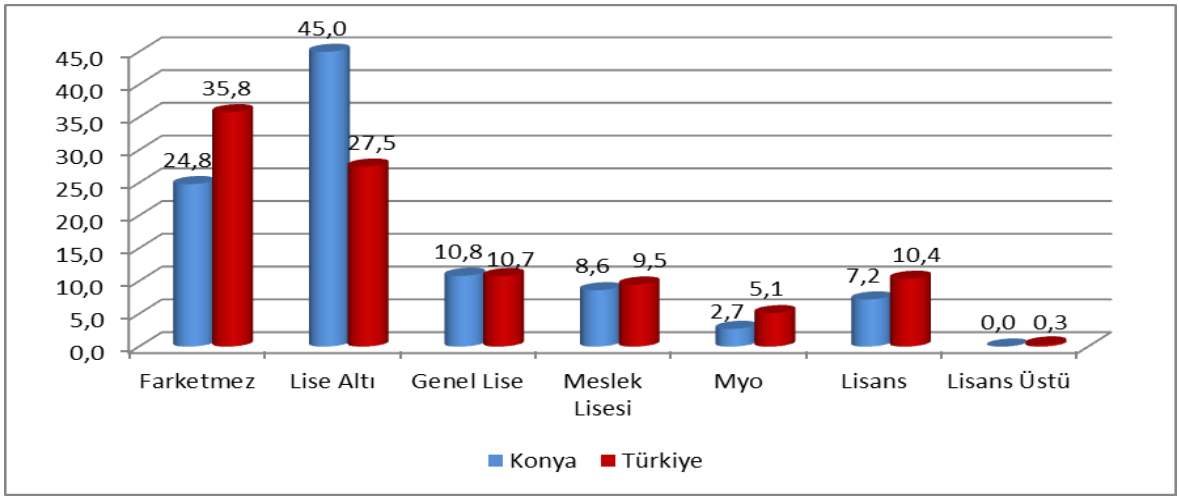

Kaynak: İl İPTA

Türkiye ve Konya'da açık işler için talep edilen beceri düzeylerine bakıldığında hem Türkiye hem de Konya için en önemli becerinin %70,9 ve %72,7 oranlarla mesleki bilgi olduğu görülmektedir. İşverenlerin talep ettiği ikinci beceri düzeyi ise Türkiye'de %70,1 ve Konya'da %50,1 ile fiziki ve bendensel yeterlilik gelmektedir.

GRAFİK 38: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLERİN AĞIRLIKLARI, %, 2012

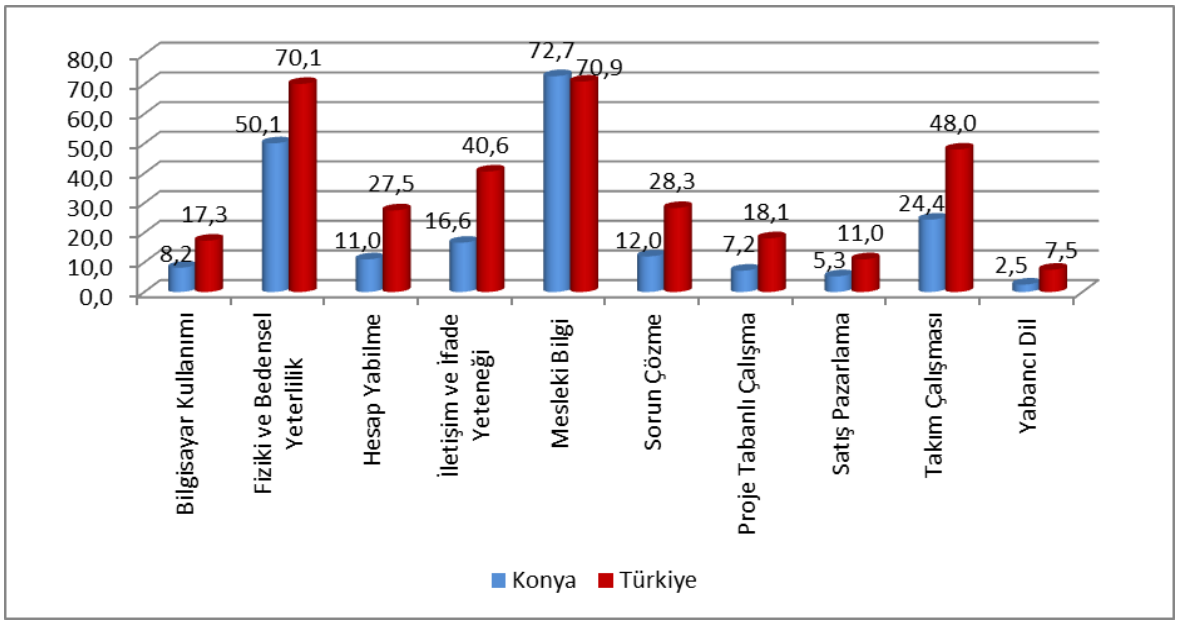

Kaynak: İl İPTA

Araştırma kapsamında işverenlere açık işleri nasıl karışıldıkları sorulmuş ve hem Türkiye hem de Konya için akraba eş-dost cevabı verilmiştir. Bu cevabın ardından ise işverenlerin eleman teminini Türkiye'de %42, Konya'da ise %35,8'lik oranla İŞKUR'dan karşıladıkları anlaşılmaktadır.

GRAFİK 39: AÇIK İŞLERİN KARŞILANMA YOLLARI, %, 2012

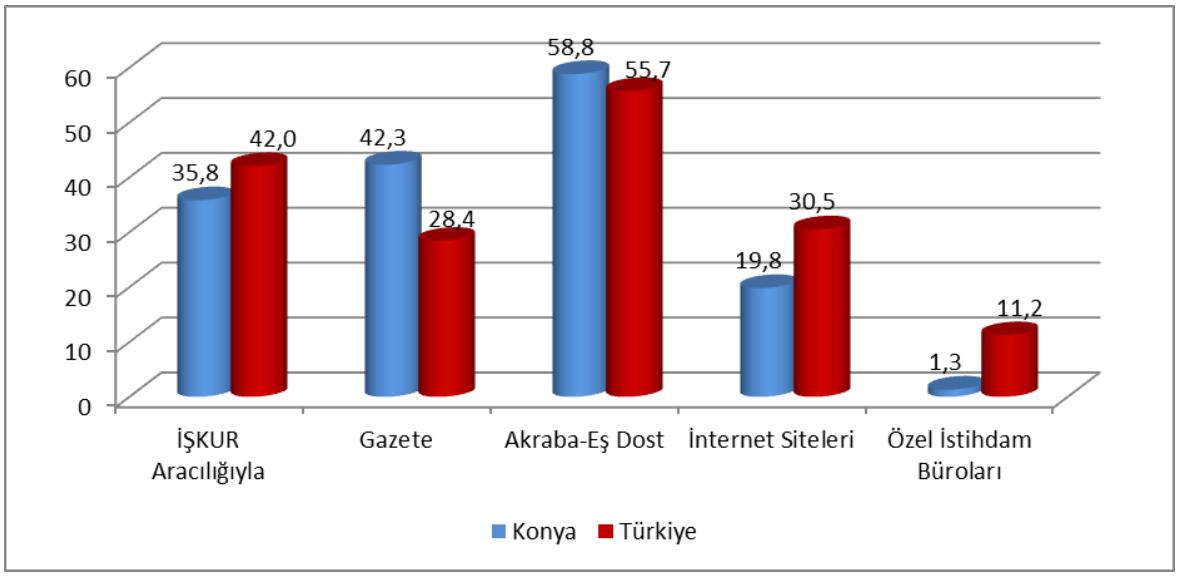

Kaynak: İl İPTA

3.4 Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ziyaret edilen işyerlerine 2012 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu soru ile işverenlerin bulmakta güçlük çektiği veya kolaylıkla temin edemediği meslekler tespit edilmeye çalışmıştır.

TABLO 30: ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI, %, 2012

SEKTÖRLER	KONYA	TÜRKİYE
Bilgi Ve İletişim	0,3	1,0
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,9	2,9
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İk. .Ürt.Dağıtımı	0,1	0,4
Eğitim	2,7	2,1
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1,0	2,5
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,5	1,8
Konaklama Ve Yiyecek Hiz. Faaliyetleri	5,9	10,1
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,2	1,8
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1,3	2,3
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	3,5	3,0
Su Temini; Kanal., Atık Yön.İyileş.Faal.	0,0	0,5
Toptan Ve Perakende Ticaret	12,5	13,5
Ulaştırma Ve Depolama	6,0	5,4
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	5,6	6,2
İmalat	45,5	34,2
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz.Faaliyetleri	5,3	4,7
İnşaat	7,7	7,4
TOPLAM	**100**	**100**

Kaynak: İl İPTA

Konya'da eleman temininde güçlük çekilen meslekler ağırlıklı olarak İmalat Sektöründe yer almaktadır. Konya genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %45,5'i İmalat sektöründedir. Benzer biçimde, Türkiye'de de eleman temininde güçlük çekilen meslekler yoğun olarak İmalat Sektöründe yer almaktadır. Ülke genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %34'ü İmalat Sektöründedir. İl genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nispi olarak ağırlığa sahip olduğu diğer iki sektör sırasıyla; Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat'tır. Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %12,5'i Toptan ve Perakende Ticaret, %8'i de İnşaat sektöründedir.

Diğer taraftan, Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin yoğun olarak bulunduğu diğer iki sektör ise sırasıyla; Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir. Ülke genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %13,5'i Toptan ve Perakende Ticaret Sektöründe, %10,1'i de Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektöründedir. Özetle, Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %66'sı İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat Sektörlerinde; Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %58'i İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

GRAFİK 40: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, %, 2012

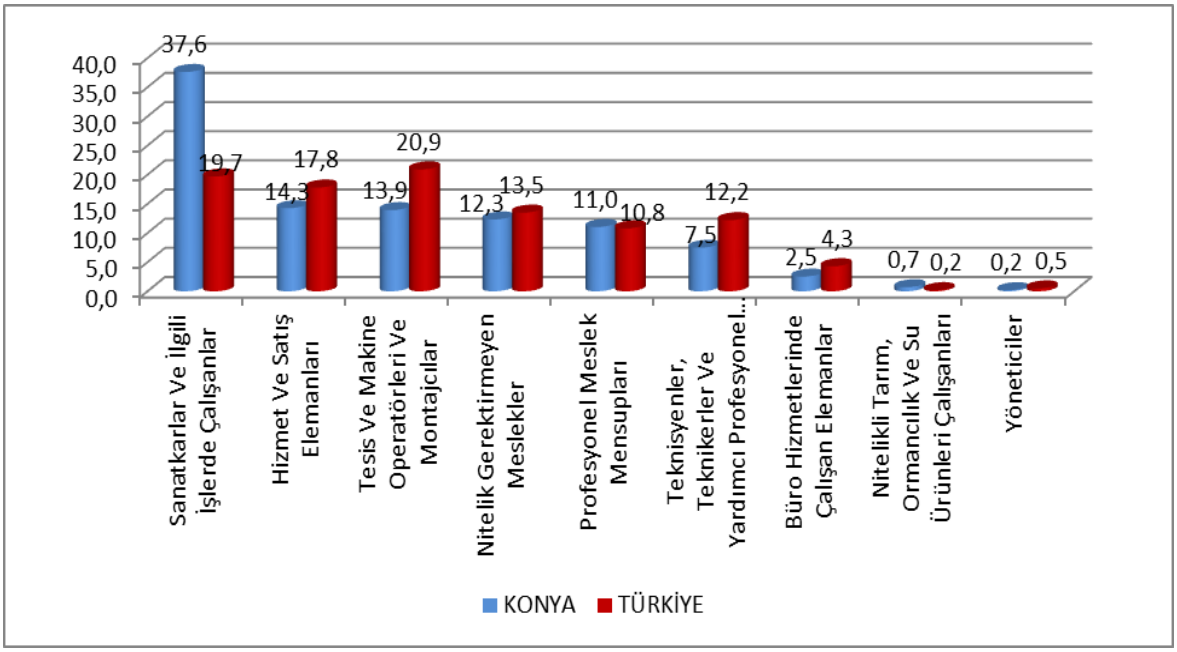

Kaynak: İl İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek grupları itibariyle dağılımına bakıldığında; Konya genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin ağırlıklı olarak Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ana meslek grubunda, Türkiye genelinde ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubunda yoğunlaştığı görülmektedir. Konya'da eleman temininde güçlük çekilen her 100 meslekten 38'i Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ana meslek grubunda, Türkiye'de ise eleman temininde güçlük çekilen her 100 meslekten 21'i Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubunda bulunmaktadır. Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin yoğunlaştığı diğer iki ana meslek grubu sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. İl genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin; %14'ü Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubundadır. Başka bir deyişle, Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %66'sı Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında bulunmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye'de Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubundan sonra eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin yoğunlaştığı diğer iki meslek grubu ise sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış elemanlarıdır. Türkiye'de eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin; %20'si Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda, %18'i Hizmet

ve Satış Elemanları meslek grubunda yer almaktadır. Diğer bir deyişle, Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %59'u Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları ana meslek gruplarında yer almaktadır. Grafikten ve açıklamalardan da rahatlıkla anlaşılabileceği gibi hem Konya'da hem de Türkiye'de, eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin yoğunlaştığı ana meslek grupları aynıdır. Ancak söz konusu ana meslek grupları il ve Türkiye genelinde farklı ağırlıklara sahip olduklarından sıralamalar değişmektedir.

TABLO 31: EN FAZLA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI

KONYA		TÜRKİYE	
Meslek	**Oran**	**Meslek**	**Oran**
Beden İşçisi (Genel)	5,7	Makineci (Dikiş)	6,4
Güvenlik Görevlisi	3,6	Beden İşçisi (Genel)	6,3
Gaz Altı Kaynakçısı	3,6	Satış Elemanı	5,8
CNC Torna Tezgahı Operatörü	3,4	Garson	4,7
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	3,1	Güvenlik Görevlisi	4,3
Şoför-Yük Taşıma	3,0	Kaynakçı	2,7
NC/CNC Tezgah Operatörü	2,3	Şoför	2,7
Garson (Servis Elemanı)	2,2	Aşçı	2,3
Dökümcü (Metal)	2,0	Bilgisayar Yazılım Teknisyeni	1,9
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1,7	Temizlik Görevlisi	1,6

Kaynak: Konya ve Türkiye İPTA 2012

Konya genelinde eleman temininde ağırlıklı olarak güçlük çekilen ilk on meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgahı Operatörü, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Şoför-Yük Taşıma, NC/CNC Tezgah Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Dökümcü (Metal), Tornacı (Torna Tezgah Operatörü) dır. Sırasıyla belirtilen bu mesleklerin toplam temininde güçlük çekilen meslekler içerisindeki ağırlığı %30,5'tir. Başka bir deyişle, Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin üçte birini az önce saymış olduğumuz meslekler oluşturmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye genelinde eleman temininde ağırlıklı olarak güçlük çekilen ilk on meslek ise sırasıyla Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı, Garson, Güvenlik Görevlisi, Kaynakçı, Şoför, Aşçı, Bilgisayar Yazılım Teknisyeni ve Temizlik Görevlisi'dir. Bu meslekler ülkemiz genelinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin %39'unu oluşturmaktadır. Konya'da ve Türkiye'de eleman temininde güçlük çekilen ilk on meslek karşılaştırıldığında Türkiye'ye

kıyasla, Konya'da eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin ağırlıklı olarak İmalat Sektöründe olduğu görülmektedir.

Konya genelinde en fazla açık iş bulunan ilk on meslek ile temininde en fazla güçlük çekilen ilk on meslek karşılaştırıldığında altı mesleğin çakıştığı görülmektedir. Çakışan meslekler; Beden İşçisi (Genel), CNC Torna Tezgahı Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) şeklinde sıralanmaktadır.

Konya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere ait aynı araştırma sonucu elde edilen açık işleri incelememiz gerekirse Beden İşçisi (Genel) mesleği için iş arayan ve işveren beklentileri neticesinde farklı bir durum oluşmaktadır. Bu meslekte il için temininde güçlük çekilme sayısı 344 iken açık iş sayısı 519'dur. Genel olarak incelediğimizde ise toplam temininde güçlük çekilen mesleklerde ki eleman sayısı ile aynı mesleklerdeki açık iş oranı arasında %30'luk bir fark oluşmaktadır.

GRAFİK 41: ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİNİN DAĞILIMI, %, 2012

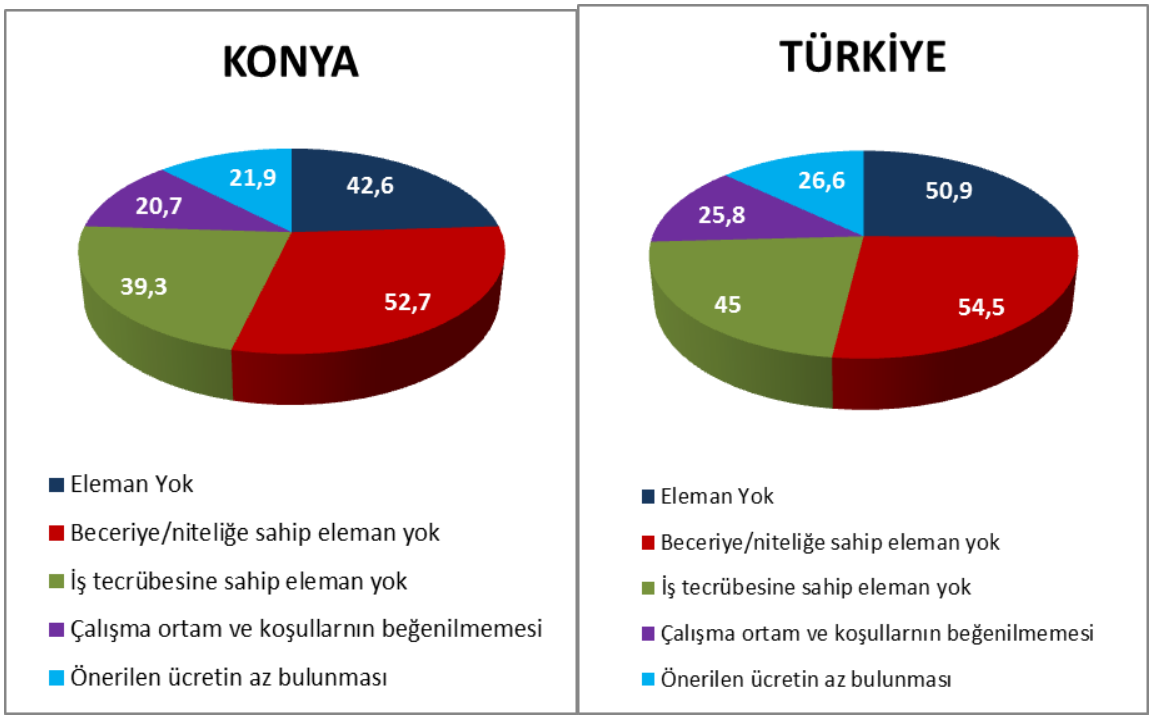

Kaynak: Konya İPA 2012

Araştırma kapsamında görüşülen işverenlere eleman temininde neden güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu çerçevede, Konya'da eleman temininde güçlük çeken işverenlerin

%52,7 gibi önemli bir bölümü ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmamasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Benzer biçimde, Türkiye'de eleman temininde güçlük çeken işverenlerin %54,5'i de ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmamasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan, Konya'da eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin; %42,6'sı ilgili meslekte eleman bulunmamasından, %39,3'ü söz konusu meslekte yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, %21,9'u kendileri tarafından önerilen ücretin az bulunmasından dolayı ve %20,7'si de kendilerince sunulan çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. Türkiye'de eleman temininde sorun yaşadığını belirten işyerlerinin ise %50,9'u ilgili meslekte eleman bulunmamasından, %45'i söz konusu meslekte yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, %26,6'sı kendileri tarafından önerilen ücretin az bulunmasından dolayı ve %12,8'i de kendilerince sunulan çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir.

3.5 2012 Yılında İşe Giriş-Çıkışlar

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Konya ili 10+ özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. Bu dönemde il genelinde 26.997 kişi işe alınmış, 19.266 kişi işten çıkartılmış, ve ilde 7.731 kişilik net istihdam artışı gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise söz konusu dönemde 1.766.399 kişi işe alınırken, 1.409.278 kişi işten çıkarılmış ve ülke genelinde 357.121 kişilik net istihdam artışı ortaya çıkmıştır.

TABLO 32: 2012 YILINDA SEKTÖRLERDE MEYDANA GELEN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ, %, 2012

SEKTÖRLER	KONYA	TÜRKİYE
Su Temini; Kanal., Atık Yön.İyileş.Faal.	94,8	5,6
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	60,0	11,0
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	20,6	10,6
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	19,6	1,4
Gayrimenkul Faaliyetleri	16,9	1,1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	13,0	2,8
İnşaat	7,3	7,8
Toptan Ve Perakende Ticaret	6,2	4,3
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faal.	5,9	13,7
İmalat	5,2	4,8
Ulaştırma Ve Depolama	5,0	4,3
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	4,9	5,0
Eğitim	3,4	1,7
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hiz.Faaliyetleri	3,3	5,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,5	4,3
Bilgi Ve İletişim	0,6	4,8
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim.Ürt.Dağıtımı	0,5	0,7
TOPLAM	**9,5**	**5,7**

Kaynak: İl İPTA

İl genelinde istihdam hareketliliğinin nominal olarak en fazla olduğu ilk üç sektör; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri olarak sıralanmaktadır. Konya'da İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 6.786 kişi işe alınmış, buna karşın 3.784 kişi işten çıkartılmış ve yıl genelinde 3.002 kişilik net istihdam artışı meydana gelmiştir. İmalat Sektöründe ise 6.559 kişi işe alınmış, 5.268 kişi işten çıkartılmış ve 1.291 kişilik net istihdam artışı yaratılmıştır. Son olarak, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Sektörüne bakılacak olursa yıl içinde 538 kişinin işe alındığı, 5 kişinin işten çıkarıldığı ve sektörde 533 kişilik net istihdam artışının yaşandığı görülecektir. Başka bir deyişle, Konya'da net istihdam değişiminde sürükleyici sektörlerin; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, ile İmalat olduğu görülmektedir. İldeki her 100 kişilik istihdam artışının 62 kişilik bölümü söz konusu üç sektörde ortaya çıkmaktadır.

Araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle net istihdam değişimi Konya ilinde %9,5 olarak tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için %5,7 olarak hesaplanmıştır. Bu noktadan hareketle, il genelinde ortaya çıkan istihdam artışının Türkiye genelinde gerçekleşen istihdam artışının üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

İlde sektörler itibariyle net istihdam değişiminin en yüksek olduğu sektör %95 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleridir. Yıl içerisinde sektörde çalışanların tamamına yakın bir net istihdam artışı ortaya çıkmıştır. Bu sektörü %60'lık net istihdam değişimi görülen Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor ile %21'lik net istihdam değişimi görülen İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörü izlemektedir. Buna karşın Türkiye sonucunda net istihdam artışının en yüksek olduğu sektör %13,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleridir. Net İstihdam değişiminde bu sektörü %11,1 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, %10,6 İle İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir.

3.6 Gelecek Dönem İstihdam Beklentisi

Bu bölümde istihdamın gelecekteki yapısının nasıl olacağı konusunda bir öngörüde bulunulmaya çalışılmış ve bu amaçla işverenlere kısa dönem (31 Aralık 2012) ve uzun dönemde (30 Haziran 2013) de iş yerlerinde istihdam etmeyi öngördükleri meslekler ve o mesleklerdeki kişi sayıları sorulmuştur.

Konya için kısa dönemde net istihdam artışı beklenen mesleklerden tablodan da tamamı görüleceği üzere ilk üç mesleği şu şekilde sıralayabiliriz: Temizlik Görevlisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Beden İşçisi (Genel). Tablonun devamı incelendiğinde artış beklenen mesleklerin içerisinde imalat sanayine ve hizmet sektörüne ait yönelik mesleklerin yer tuttuğu görülmektedir. Bunda şehrin ekonomik yapısının etkisi önemli yer tutmaktadır. Kısa dönemde istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek ise: Beden İşçisi (Temizlik), Dikim İşçisi (Bahçecilik) ve İnşaat Kalfası (Genel) meslekleri olduğu görülmektedir. Bu dönemde istihdam azalışı beklenen mesleklerde inşaat sektörüne hitap eden mesleklerin olduğu görülmektedir. Bunda da dönemin inşaat sektörünün düşüşe geçtiği kış dönemi olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

TABLO 33: 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE EN FAZLA NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ BEKLENEN MESLEKLER, %, 2012

31 ARALIK 2012	
Artış	**Azalış**
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Temizlik)
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Dikim İşçisi (Bahçecilik)
Beden İşçisi (Genel)	İnşaat Kalfası (Genel)
CNC Torna Tezgahı Operatörü	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Gaz Altı Kaynakçısı	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Aşçı	Soğuk Demirci
Aşçı Yardımcısı	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Yapı Yalıtımcısı
Garson (Servis Elemanı)	Betonarme Demircisi

Kaynak: İl İPTA

Yukarıda kısa dönem için yapılan değerlendirmeleri uzun dönem için yaptığımızda ise Konya için uzun dönemde Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel) mesleklerinin en fazla artış beklenen ilk 3 meslek olduğu görülmektedir. İnşaat sektörüne ait olan İnşaat Kalfası (Genel) mesleğinde bir önceki dönemde azalış beklentisi söz konusu iken benzer meslek olan Beden İşçisi (İnşaat) mesleğinde bu dönemde artış beklentisi görülmektedir. Bu durumda yukarıda da belirttiğimiz üzere mevsimsel faktörlerin etkisi olması muhtemeldir. Net istihdam azalış beklentisi olan ilk üç meslek ise şunlardır: Hamal, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle) ve Meydancı meslekleridir.

TABLO 34: 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE EN FAZLA NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ BEKLENEN MESLEKLER, %, 2012

30 HAZİRAN 2012	
Artış	**Azalış**
Temizlik Görevlisi	Hamal
Beden İşçisi (İnşaat)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)
Beden İşçisi (Genel)	Meydancı
Güvenlik Görevlisi	Elektrik Teknikeri
Plastik Mamuller İmal İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Garson (Servis Elemanı)	Direksiyon Eğitmeni
Şoför-Yük Taşıma	Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim
Gaz Altı Kaynakçısı	Ağız ve Diş Sağlığı Teknisyeni
Satış Temsilcisi (Endüstriyel Ürünler)	Mobilyacı
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Kooperatifçilik Meslek Elemanı

Kaynak: İl İPTA

İstihdamın geleceğine Türkiye ve Konya için daha geniş bir pencereden bakılarak ve Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) üzerinden değerlerlendirme yapmamız gerekirse aşağıdaki tablo oluşmaktadır.

TABLO 35: KONYA İLİ İÇİN SEKTÖRLERE GÖRE YIL SONU VE HAZİRAN 2013 İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI (NİDO), (%)

SEKTÖR	ARALIK 2012 NİDO %		HAZİRAN 2013 NİDO %	
	Türkiye	Konya	Türkiye	Konya
Bilgi ve İletişim	2,30	5,1	1,43	6,9
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,54	2,2	1,73	4,8
Elek., Gaz, Buhar ve İklim. Ür. ve Dağ.	1,78	0,5	0,07	0,0
Eğitim	1,15	1,3	0,50	1,6
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,69	4,7	0,46	3,9
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,19	17,4	1,15	15,1
Kon. ve Yiy. Hizmeti Faaliyetleri	-4,00	1,0	7,01	9,3
Kül., San., Eğl., Dinl. ve Spor	3,06	40,0	2,29	140,0
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1,92	-5,4	3,42	14,7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2,41	5,1	5,20	16,7
Su Temini; Kanal., Atık Yön. ve İy. Fa.	0,55	-86,1	2,57	0,0
Toptan ve Perakende Ticaret	2,95	4,3	4,62	6,8
Ulaştırma ve Depolama	1,15	-0,6	6,98	0,6
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2,53	5,7	4,83	12,5
İmalat	3,26	5,8	4,00	9,6
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faal.	1,37	3,7	1,62	4,5
İnşaat	0,51	-12,8	5,83	14,3
TOPLAM	**1,86**	**2,6**	**3,69**	**9,1**

Kaynak: Konya ve Türkiye İPTA 2012

Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) beklentisi istihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir. Konya İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre Aralık 2012 itibarıyla net istihdam artışı beklentisi %2,6 iken, bu beklenti Haziran 2013 itibarıyla %9,1'e yükselmektedir. 2012 yıl sonu itibari ile En Yüksek Net İstihdam Artışı Beklentisi sektörel oranlara göre %40,0 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetleri, %17,4 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve %5,8 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörlerindedir. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetlerindeki istihdam artış beklentisi 2013 yılında da artan ivmeyle devam etmektedir. Aynı şekilde İdari Destek ve Hizmet Faaliyetleri 2012 yıl sonuna göre daha yüksek oranda artış beklentisi bulunmaktadır.

Türkiye genelinde elde edilen sonuçlara göre Aralık 2012 itibarıyla net istihdam artışı beklentisi %1,8 iken, bu beklenti Haziran 2013 itibarıyla %3,6'ya yükselmektedir. İki zaman aralığında artış oranına bakıldığında Türkiye'de araştırma kapsamında görüşülen işyerlerinin 2013 yılında daha az büyüme eğilimde olduğu sonucuna varılmaktadır.

Türkiye 2012 yılı sonu NİDO rakamları incelendiğinde ise en fazla net istihdam artışı %4,5 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri Sektöründe beklenirken ikinci sırada %3,2 ile İmalat Sektörü gelmektedir. Üçüncü sırayı da %3 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetleri almaktadır. 2013 yılı Haziran ayında net istihdam artışına dair beklentiler incelendiğinde ise sırasıyla en fazla artış %7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, %6,9 ile Ulaştırma Ve Depolama ve %5,8 ile İnşaat Sektöründe beklenmektedir. 2012 yıl sonunda Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe Türkiye genelinde %4'lük daralma beklenmekte iken 2013 yılında %7'lik büyüme beklenmektedir .

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sağlıklı ve değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo-ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Böylece içinde bulunulan durum ve ileriki zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönleri tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini belirlemek de kolay ve başarılı olmaktadır.

Ülkemizde başta Bakanlığımız olmak üzere Kurumumuz, işgücü ve istihdam politikalarının oluşturulması, geliştirilmesi, şartlara göre değiştirilmesi ve uygulanmasında önemli sorumluluklara sahiptir. Bu sorumluluğun başarılı bir şekilde yerine getirilebilmesi ve ihtiyaca cevap verebilecek politikaların oluşturulabilmesi, işsizlikle mücadele politikaları olarak önerilen, işgücünün iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda eğitilmesi ve sürdürülebilirlik sağlanabilmesi için İşgücü Piyasası Bilgileri, büyük bir öneme sahiptir.

Ulusal işgücü ve istihdam politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde işgücü piyasası bilgileri vazgeçilmez bir yol oynar. Herhangi bir işgücü piyasası bilgi programı, tüm sektörlerde ve ekonominin tüm alanlarında işgücü arz ve talebinin uzun vadede tam bir profilini ortaya koymak zorundadır ki, bu insan kaynaklarının oluşturulması ve kullanılması ile ilgili karar süreçlerinde son derece önemlidir.

Bu nedenle, ülkemizde kamu otoritesi işgücü piyasası bilgilerinin etkin bir şekilde kullanılması ve kapasitesinin artırılması amacıyla büyük miktarlarda harcamalar yapılmakta ve işgücü arz ve talebiyle ilgili tüm bilgileri elde edilmektedir. Bu bilgiler ülkede hangi alanlarda istihdam fazlası olduğunu veya hangi alanlarda istihdam açığı olduğunun sağlıklı biçimde ortaya konulmasında kullanılmaktadır. Bu profilin ortaya konulması, yeni yatırımların hangi alanlarda yapılmasının uygun olacağına karar vermede ve eğitim politikalarının yönlendirilmesinde büyük önem taşımaktadır.

İşsizliğin en önemli sebeplerinden bir tanesi de asimetrik bilgi eksikliği olarak ifade edilecek olursa; İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları sonuçları iş arayanların iş arama süresini kısaltarak istihdamını sağlayacaktır.

İş yaşamının ihtiyaç duyduğu işgücünün niteliği ve niceliği tam, gerçekçi ve güvenilir biçimde tespit edilememesi nedeniyle, eğitim arzı da tahminlere göre yapılmaktadır. Bir yandan mezun olan gençler eğitim aldıkları alanlarda istihdam imkânı bulamazken öte yandan bazı alanlarda kalifiye işgücü ihtiyacı bulunmaktadır. Bu durum, eğitim arzı ile işgücü talebi

arasındaki uyumsuzluğun doğal sonucudur. Eğitim ve öğretim programları geliştirmenin temelini iş piyasası araştırmalarının sonuçları oluşturmalıdır. Öncelikle meslek standartları belirlenmeli, mesleki eğitim standartları ve mesleki eğitim program geliştirme çalışmaları bu temel üzerinde yükselmelidir. İşgücü piyasasınca kabul edilen mesleki yeterliliklerin belirlenmesi, aynı zamanda eğitim standartlarının belirlenmesini ve buna uygun eğitim verilmesini de beraberinde getirecektir. Böylece eğitim ile istihdam arasında sağlıklı yapı oluşturmak mümkün olacaktır.

Devlet taraf olarak emek arzının yapısını değiştirebilir. Uygulamada insan gücü planlaması olarak adlandırılan bu politikalar ile emeğin ülke ve dünya koşullarına uygun olarak eğitilmesi, nitelik kazandırılması ve yönlendirilmesi sağlanabilmektedir.

Ülkemizde üretimde kullanılan teknolojideki hızlı ve köklü değişimlerle bilgi toplumuna geçiş süreci yaşanmaktadır. Öncelikle bilgi teknolojisindeki gelişmelere dayalı otomasyon teknolojisi, rekabet ederek ayakta kalabilme ve daha fazla büyüme isteği yalnızca vasıfsız işgücünün istihdamını değil, daha fazla bilgi ve becerileriyle donatılmış, kendisini geliştirmiş nitelikli işgücünü de zorunlu kılmaktadır. Böylece yetişmiş insan gücüne dayanan bilgi yoğun sanayiler ve ileri üretim metotları ulusal ve uluslararası rekabetin belirleyicisi olmuştur. Bu gelişmeyle birlikte küreselleşmenin dinamiğini belirleyen faktörler de hızla değişmektedir. Çünkü yakın zamana kadar uluslararası sermayenin akış yönü ve üretim faaliyetlerindeki gelişmelerde belirleyici olan, vasıfsız, ucuz işgücü ve hammaddenin bolluğu gibi unsurlar iken, bunların yerini giderek iyi yetişmiş işgücü, teknolojik ve ticari altyapı, bunlara dayalı olarak işleyen piyasa mekanizması ve nihai pazarın değişen ve gelişen tercihlerini yakından izleyebilme ve kolay ulaşabilme gibi unsurlar almıştır.

Kamu ve özel kesim işverenleri, istihdama süreklilik ve istikrar kazandırmak adına özellikle, teknoloji değişiminin gündeme geldiği durumlarda mevcut personeli eğiterek ve yetiştirerek mal ve hizmet üretiminde kaliteyi artırabilirler.

Çalışanların sorumluluğu noktasında yapması gereken ise; işten çıkarılmalarını önleyecek şekilde verimli ve uyumlu çalışmaları, azimli ve istekli olmaları, işyerinde kullanılacak yeni teknolojileri takip ederek gelişime kendini uyumlaştıracak bilgi ve beceri faaliyetlerine katılmaları ve sürekli kendi gelişimine çaba harcamalarıdır.

İşgücü piyasasındaki mevcut durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya koymak amacıyla İŞKUR tarafından işgücü piyasası ihtiyaç analizine yönelik İşgücü Piyasası Talep Araştırması yapılmıştır. Anket

çalışmaları ileri dönemde de devam edecektir. Bu noktada işverenlerimizin bu çalışma kapsamında kendilerini ziyaret eden Kurumumuz çalışanlarına gerekli bilgiyi vermeleri doğru ve sağlam işgücü yetiştirme politikalarının oluşturulmasında en büyük destek olacaktır. İşgücü Piyasası Araştırması, işverenlerin günümüzde ve önümüzdeki dönemlerde hangi sektörlerde, hangi mesleklerde, ne kadar elemana ihtiyaç duyduğunun ve hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektiklerinin tespit edilmesine yardımcı olacaktır. Bunun yanı sıra, bu anketin sonuçlarının, aktif işgücü programlarının ekonominin ihtiyaçlarına göre uygulanmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

FAYDALANILAN KAYNAKLAR

1- TÜİK, İstatistik Yıllığı, 2010
2- TÜİK, İstatistik Yıllığı, 2011
3- İŞKUR, İstatistik Yıllığı, 2011

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

1- www.tuik.gov.tr
2- www.konya.gov.tr
3- www.mevka.org.tr
4- www.sgk.gov.tr
5- www.kalkinma.gov.tr
6- www.tobb.org.tr
7- www.ekonomi.gov.tr

..... İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması

(İŞYERİ BİLGİ FORMU)

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.
İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz.
İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır."

Kapsam

Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır.

Bilgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

Örnek No: : | | | | | |

İşyerinin Yasal Ünvanı :

İşyerinin Tabela Ünvanı :

ADRES BİLGİLERİ

İL :

İLÇE : .....

KÖY : .....

MAHALLE : .....

CADDE/SOKAK : .....

DIŞ KAPI NO : .....

İÇ KAPI NO : .....

TELEFON/FAKS/e-MAİL : ...../...../.....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı : ..... **Unvanı** : .....

Tarih : ..... **Telefonu** : .....

E-posta : @ **İmzası/Kaşe** :

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu çalışanlarınca" doldurulacaktır.

BU BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

Ziyaretçi	Kontrolör	Veri Giriş Personeli

Adı ve Soyadı :

Tarih ve İmza : ..... /..... /.....

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü				

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı	
	Değişmiş	

3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ **Soru 4'e geçiniz.**
	Hayır		→ **Soru 4'e geçiniz.**

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam
TOPLAM			

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04										05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği										İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? **1-EVET**	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	**2- HAYIR**	1	2	3	4	5
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					
	___	__											__					

(*) **Birden fazla işaretlenebilir.**

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ →

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ →

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**8.3'e geçiniz**
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz

S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**9.3'e geçiniz**
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz

S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ →

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

KLİK

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**10.3'e geçiniz**
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz

S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**11.3'e geçiniz**
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz

S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__
__	__

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ →

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni **(*)** 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarnın beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
__	__		__
*** Birden fazla güçlük nedeni işaretlenebilir.**							

VIII.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Onerileriniz?

(Bu kısım Ziyaretçi tarafından doldurulacaktır)

Tablo1:Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)